Nr. 206. — 8 IANUARIE 1931 APARE JOI

REALITATEA ilustrată

Bobotează în Capitală.

Foto I. Berman-„Realitatea"

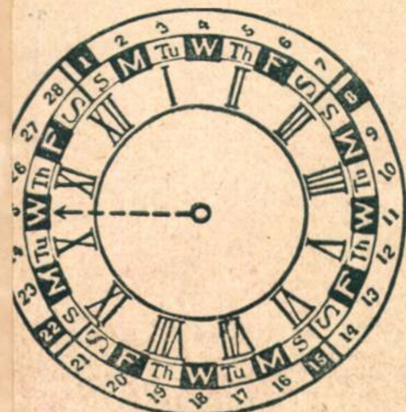
PREȚUL 10 LEI

Calendarul cu 13 luni

Societatea Naţiunilor va adopta probabil în 1933 proectul calendarului de 13 luni a câte 28 z şi 1—2 zile zero (Anul Nou), proect elaborat de savantul englez prof. dr. *M. Cotsworth* adoptat de *„International Fixed Calendar League"*.

După radio şi televiziune, evenimentul cel mai mare al secolului al XX-lea va fi, fără îndoială, adoptarea noului calendar al lumii depus la Societatea Naţiunilor de *„International Fixed Calendar League"*. Vom avea astfel un calendar ştiinţific, raţional, universal, foarte simplu şi perpetuu.

Observatoarele astronomice din *Statele Unite, Anglia, Franţa, Germania* şi *Spania* au acceptat cu unanimitate de voturi această nouă şi mare reformă a timpului, iar *Italia* e şi ea gata să-şi dea consimţământul de oarece Vaticanul nu se opune acestui calendar, făcând numai rezerva respectării pascaliei şi a datelor sărbătorilor mobile legate de pascalie, a căror orânduială e independentă de tranziţia dela învechitul calendar cu 28, 29, 30 şi 31 zile la noul calendar cu luni egale

Orologiul cu noul calendar.

de 28 zile, care va fi pus în concordanţă cu anul astronomic prin adăugirea de 1—2 zile pe an numite „zile zero" care nu se vor număra şi vor fi destinate sărbătoririi mondiale a Anului Nou.

Vechiul calendar va mai trăi 2 ani!

Noua reformă e menită să intre în vigoare dela *1 Ianuarie 1933*.

In consecinţă vechiul calendar va mai trăi doi ani.

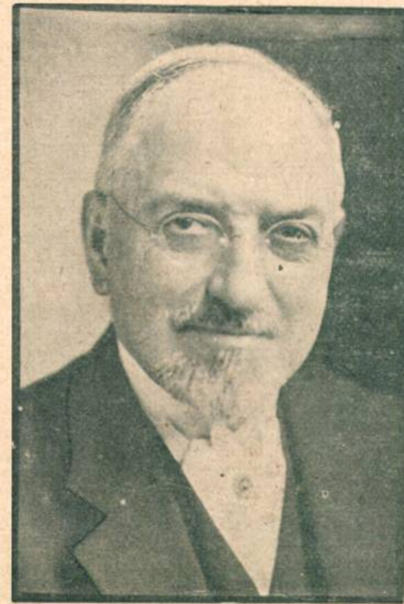
1931 şi *1932* vor fi ultimii ani ai acestui calendar.

1933 va fi primul an al unei ere noui calendaristice.

Cum pe de altă parte lumea politică şi financiară se aşteaptă la evenimente extraordinare în 1931 şi 1932, coincidenţa ar putea face ca anul *1933*, primul an care va avea 13 luni, sa fie într'adevăr un an excepţional şi din punctul de vedere social.

D. N. Titulescu, ministrul României la Londra şi preşedintele Adunării Societăţii Naţiunilor, în discursul ţinut la Londra în ziua de 11 Decembrie 1930 şi-a exprimat părerea ca Societatea Naţiunilor să studieze criza economică mondială, convocând de urgenţă o conferinţă generală financiară, de oarece dacă nu intervine o cooperare internaţională s'ar putea produce o catastrofă mondială.

Calendarul cu 13 luni rămâne dar în planul al doilea, cifra 13 fiind primejdioasă când se vorbeşte de catastrofe mondiale şi noroadele ar putea pune în sarcina noului calendar toate păcatele şi răutăţile lumii vechi, confecţionate în timpurile atât de rele ale calendarului vechi.

d. Dr. COTSWORTH
creeatorul calendarului

d. N. TITULESCU
Preşedintele Societăţii Naţiunilor

Guvernul din Washington a luat toate măsurile pentru a introduce în Statele Unite calendarul cu 13 luni dela 1 Ianuarie 1933, chiar în cazul când nu va putea fi adoptat de Europa la această dată apropiată. Vom avea în acest caz, foarte probabil după modesta noastră părere, două sisteme de măsură a timpului şi anume:

Calendar nou în continentul nou. Calendar vechiu în continentul vechiu. Astrologia va trebui şi ea modificată. Curios va fi bunăoară horoscopul oamenilor născuţi în luna 13-a. De altă parte lunile de 28 zile convin astrologilor, numărul 28 fiind exact quadruplul lui 7, cifră cabalistică.

Avantajele calendarului Cotsworth

Iată avantajele mari ale noului calendar, înregistrate în raportul Societăţii Naţiunilor:

1) Toate lunile vor fi egale iar ordinea succesivă a celor 28 zile va fi totdeauna exact aceiaşi.

2) Fiecare săptămână va fi exact un sfert de lună. Va fi armonie între salariile săptămânale şi cheltuelile, chiriile şi alte conturi lunare.

3) Toate perioadele de câştig şi cheltueli vor fi egale între ele sau exact multiple şi submultiple între ele.

4) Aceste luni de o lungime egală şi alcătuite totdeauna din aceleaşi săptămâni, vor permite statistici mensuale mai bune în taxele şi afacerile oficiale de export şi import, în comerţ, în ştiinţă, în chestiunile municipale etc. fără a se nemulţumi funcţionarii şi a se risipi timpul pentru calcule inutile.

Statisticele vor fi uşurate şi mai precise.

5) Zilele săptămânii vor fi totdeauna la aceiaşi dată în toate lunile şi reciproc fiecare dată va cădea totdeauna în aceeaş zi.

Datele şi zilele vor fi indicate şi de cadranul orologiilor şi ceasornicelor.

Vom câştiga timp şi vom economisi cheltuelile datorite erorilor şi plicticoaselor confuzii ale datelor.

7) Zilele de plată, piaţa, bâlciurile, expoziţiile etc. vor avea loc la aceiaş dată invariabilă.

8) Sărbătorile naţionale, familiare, aniversările, etc., vor cădea în aceiaşi zi totdeauna.

Bunăoară 10 Mai e într'un an Duminica, în alt an Luni, etc., după vechiul calendar, dar va cădea totdeauna, bunăoară Luni în toţi anii după noul calendar.

Alt exemplu: un copil s'a născut într'o Duminică şi împlineşte un an într'o Luni sau Marţi, iar aniversarea de doi ani cade într'o Miercuri etc. După noul calendar zilele aniversărilor vor rămâne invariabile.

9) Fiecare sfârşit de lună va coincide cu un sfârşit de săptămână, ceiace va fi foarte comod pentru comerţ, chirii şi orice afacere în general.

10) Pentru femei luna de 28 zile fiind unitatea naturală a timpului, ele vor putea ţine minte mai uşor perioadele mensuale şi să evalueze cu mai multă siguranţă durata de 280 zile a gestaţiunei.

După noul calendar copiii se vor naşte în luna 10-a şi nu a 9-a.

Cum jumătate de lume e compusă din femei aranjamentele şi anga... sau private vor f... ie noului sist... măsurătoare ... timpul ... ului ... bile de plată, de meeting, şezăto... etc.

Miliarde de lei se cheltuesc an... pentru tipărirea calendarelor ... Europa şi America.

Numai în Statele Unite tari... grefierilor arată că se cheltuesc ... nutil 30.000.000 dolari din ca... imperfecţiunilor vechiului cal... dar.

12) Intrebuinţându-se un calen... dar de 13 luni a 28 zile, toate hâr... tiile-valori care circulă acum de 1... ori pe an pentru salarii, chirii, etc şi în comerţ, la căile ferate etc. vor circula de 13 ori.

Se vor elibera astfel în lume... întreagă circa 5 miliarde dolar... (peste 800 miliarde lei).

13) In cazul unei înţelegeri cu ... ticanul şi cu Patriarhilie ţărilor ... todoxe, sărbătoarea Paştelui v... fixă.

14) In fine, calendarul int... avea o singură pagină:

ANUL 193...

Fiecare lună

D.	L.	M.	M.	J.	V.
1	2	3	4	5	6
8	9	10	11	12	13
15	16	17	18	19	20
22	23	24	25	26	27

Tot calendarul viitorului, ... pând din anul 1933 până la s... tul lumii, e concentrat în aces... patrat, magic.

* * *

Dar dacă am privi chesti... prin prisma veseliei noastre ... rale, ar trebui să ne întrebă... ne facem cu 31 August, aniver... bătăliei dela Griviţa, sau cu ... Februarie, data atât de uzita... datornicii din toată lumea, c... men *precis* de plată?

Şi va accepta oare d... şi achite o poliţă cu d... zile înainte de scaden... are la 30 sau 31 ale luni...

In orice caz, cele mai ... ceri, le vor face băncile ... tarii, căci vor avea de s... bânda în plus pentru o... cum calculul dobânzil... totdeauna pe un trimest... geţi că după calendarul c... cea mai rentabilă profesi... torului, rămâne tot acec... lui *cu* finanţe. *(De e pr...*

O altă categorie de ... vor fi funcţionarii, cari ... un salariu în plus, afară ... Stat, cari cu 12 sau 13 l... rămân tot cu curba de sac...

L.

CUM VA FI OMUL VIITORULUI

PROF. RENE THEVENIN

SĂ OBSERVĂM mai întâi modul de funcţionare al unui protozoar şi spre o mai completă înţelegere, să comparăm această fiinţă cu un bun meşteşugar, capabil să exercite 20 meserii deodată, satisfăcând toate micile cereri ale clienţilor săi. Munca sa îi va aduce exact atât, cât îi trebue ca să existe.

Iată că după un timp îndemânarea sa aduce comenzi, pe care nu le mai poate satisface: e nevoit să-şi ia un ajutor. Afacerile sale prosperă tot mai mult şi iată-l la un moment dat directorul unei mari fabrici, unde fiecare lucrător îşi are specialitatea sa. Din etapă în etapă ajunge în culmea carierei sale; îl vedem în fruntea unei fabrici imense, unde milioane de oameni lucrează sub ordinele sale, unde munca e împărţită şi specializată, unde fiecare gest e măsurat, calculat şi studiat, pentru a obţinea mult profit cu efort şi timp puţin. Astfel omul a realizat o avere.

Acum e încărcat de griji şi de răspunderi. Dacă un specialist cade, întreaga colonie e periclitată, pentrucă nimeni nu e capabil să-l înlocuiască.

In organizaţia sa sunt atâţi oameni cu funcţiuni aşa de diferite — atâtea maşini şi atâtea roţi! Tot acest personal şi tot acest material, depind într'atât unul de altul, încât cel mai mic accident opreşte întreaga activitate, provoacă panică, desordine şi confuzie în armata de muncitori care se împrăştie, lăsând la un moment dat fabrica deşartă şi pe proprietar, ruinat.

Evoluţia animalelor a urmat o linie, la fel cu cea arătată mai sus.

Fie vorba de celulele corpului sau de persoane organizate, vom vedea mai târziu, că această tendinţă spre asociaţie, de conlucrare spre o cât mai mare diviziune a muncii, pare să fie o lege generală, căreia trebue să ne supunem şi cu noi poate, întregul univers.

Protozoarele dela începutul vieţii animale, cari continuară să trăiască, fără să se schimbe, găsind o formulă care li s'a părut mai eficace şi menţinându-se prudent în ea, au fost urmate de specii mai îndrăsneţe şi mai intrepide, datorită poate unui climat şi unei hrăni mai bune, sau pe de altă parte, forţate să lupte cu noui dificultăţi, pe care predecesorii lor — nu le-au cunoscut. Vom încerca să explicăm într'un capitol viitor, cauzele acestei evoluţii şi în acelaş timp vom avea grijă, să arătăm sub ce forme şi pentru care motive suntem expuşi morţii, în tot cursul vieţii noastre.

Rolul morţii în lume e să redea materiei inerte, elementele împrumutate de viaţă, spre a construi. Pentru a-şi atinge scopul, moartea se serveşte de orice mijloace; provoacă lupte între fiinţe, aţâţând în ele gustul pentru ferocitate. Apoi, în moleculele adunate de animal, spre a-şi construi trupul, moartea îşi introduce bătrâneţea şi degenerarea, împotriva cărora animalul zadarnic încearcă să lupte, în fel şi chipuri.

Din prima clipă a apariţiei sale pe pământ, vedem că animalul îşi apără viaţa în dauna altora, luptând totodată împotriva distrugerii, al cărui germen îl poartă în sine.

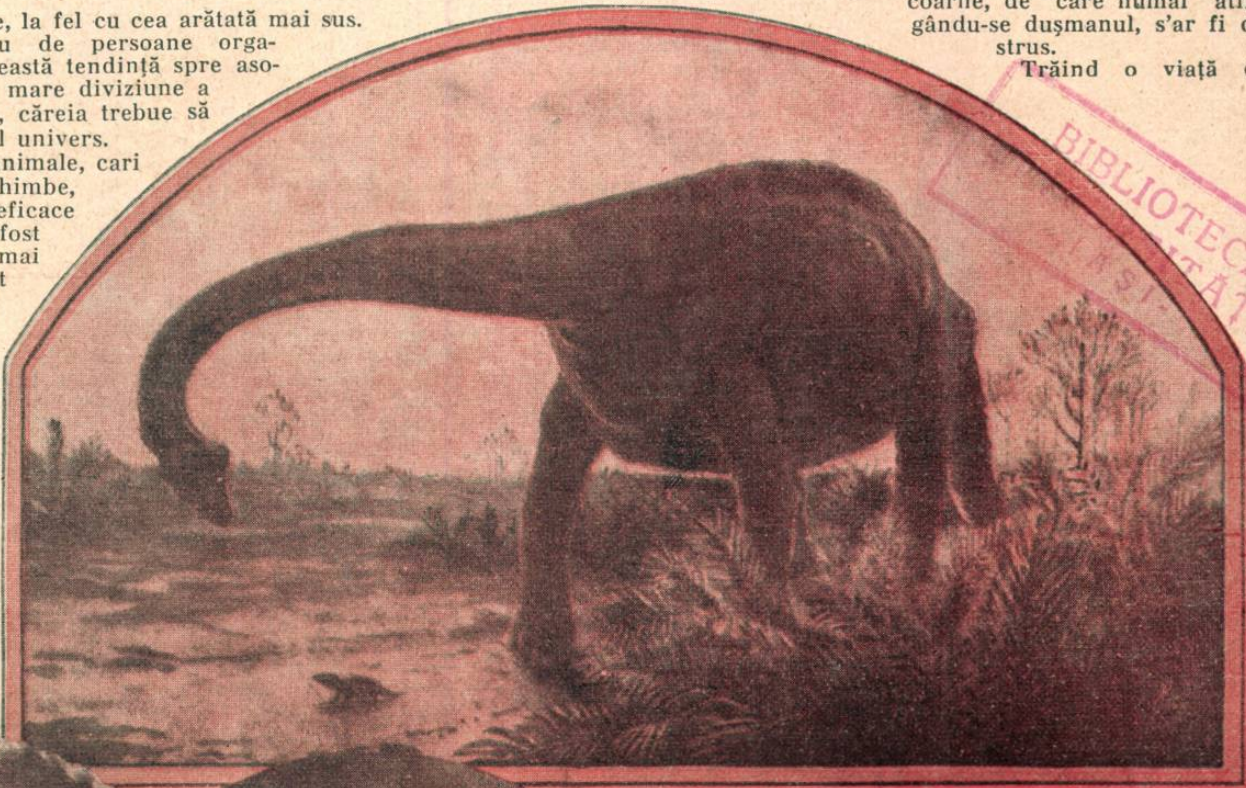
Vom trece peste perioadele când creatura vie — omul — subiectul principal al acestui studiu, nu apăruse încă. In tot acest timp, omul exista în stare potenţială, ca puiul în ou şi stejarul în ghindă, pentrucă animalele, ale căror specii s'au transformat, evoluând secol după secol, sunt strămoşii săi. Putem spune că încearcă să se formeze, printre aceste forme ciudate şi ezitânde, care se succed, corectându-se mereu.

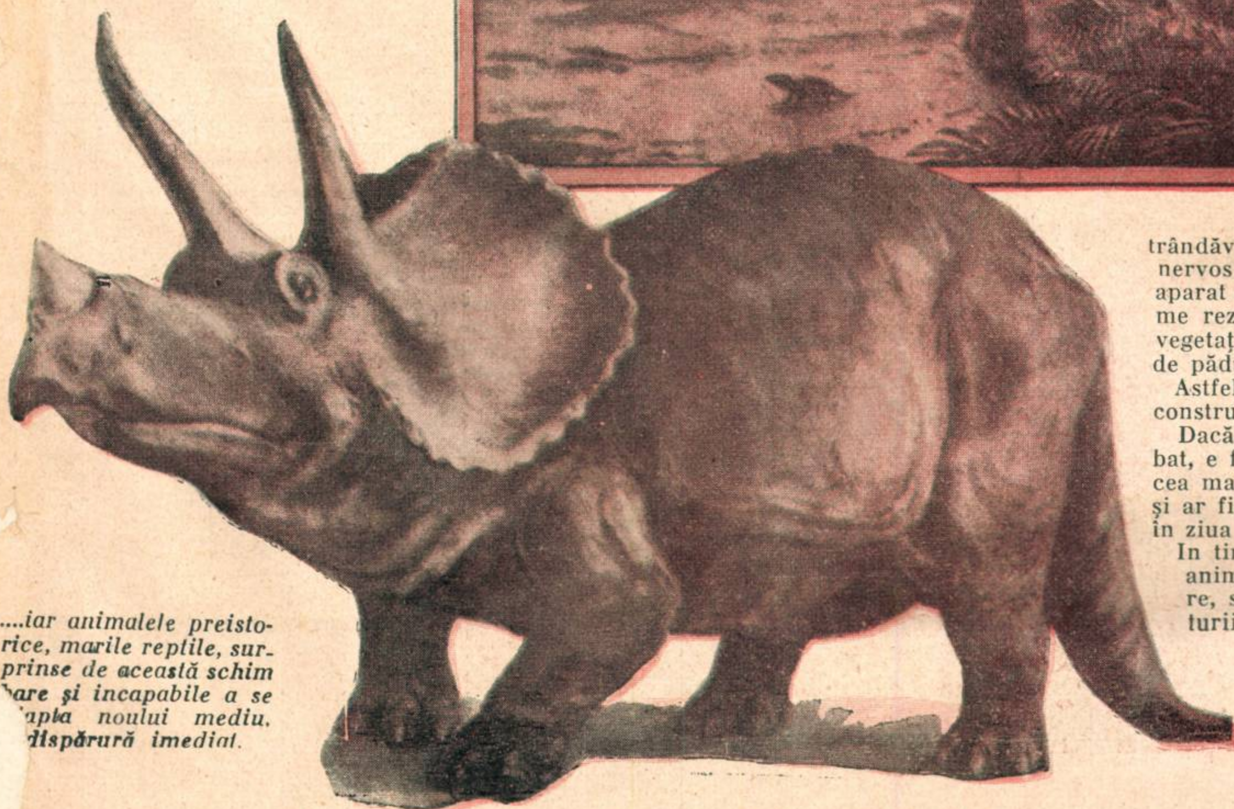
La un moment dat, animalele au făcut o mare greşeală, în evoluţia lor, greşeală, care era să le extermine, periclitând şi existenţa descendenţilor lor. E vorba de dezastroasa perioadă a marilor dinosauri.

La prima vedere, se pare că aceste puternice animale, cari luaseră toate măsurile, spre a se prevedea cu mijloace de apărare invincibile, aveau dreptul să se creadă la adăpost de orice pericol. Duşmanilor vii le opuseră formidabile armuri, carapace pe care nu le-ar fi putut pătrunde nici o ghiară şi nici un dinte, ba mai erau acoperite cu ţepi şi coarne, de care numai atingându-se duşmanul, s'ar fi distrus.

Trăind o viaţă de trândăvie, care cruţă orice efort al sistemului nervos şi de circulaţia sângelui, mai avea un aparat digestiv, în stare să înmagazineze enorme rezerve de hrană, puse la dispoziţie de o vegetaţie, a cărei exuberanţă e palid sugerată de pădurile equatoriale ale zilelor noastre.

...iar animalele preistorice, marile reptile, surprinse de această schimbare şi incapabile a se adapta noului mediu, dispărură imediat.

Astfel liniştite, ignorând pericolul, păreau construite să trăiască etern.

Dacă condiţiunile de trai nu s'ar fi schimbat, e foarte probabil că dinosaurii, ar fi fost cea mai perfectă formă de viaţă pe pământ şi ar fi rămas singurii săi reprezentanţi, până în ziua de astăzi.

In timp ce aceştia moţăiau încrezători, alte animale mai inteligente şi mai prevăzătoare, se pregătiau să reziste ostilităţilor naturii.

Pe de o parte insectele luară un drum, care era să le ducă la rezultate tot atât de minunate, ca şi cele obţinute de om; dar vom vorbi de insecte mai târziu. Pe de altă parte, păsările şi apoi mamiferele îşi îndreptară

toate sforțările spre desvoltarea unui organ, de care până atunci nu se prea făcuse uz, dar care în viitor avea să aibe un rol preponderent: *creerul* misteriosul laborator, unde avea să fie creată o nouă mașină a rezistenței, mai puternică decât celelalte: *inteligența.*

Lumea nu întârzie să schimbe aceste condițiuni, stabilind o nouă succesiune de sezoane, variații de temperatură și inegalități, între zi și noapte.

Marile reptile surprinse de această schimbare și incapabile de a se adapta întocmai, ca acei cavaleri împlătoșați ai evului mediu, care odată căzuți de pe caii lor, nu mai erau capabili să se ridice și lăsau să fie străpunși fără a se apăra, dispărură imediat, nelăsând decât câțiva mici descendenți, cari le seamănă și cari vor fi continuat o serie de experiențe, a căror greșeală s'a dovedit.

Păsările și mamiferele găsind că drumul apucat era bun, și-au îndreptat toate eforturile spre perfecționare și au început un mare număr de experiențe, pentru a-și mări rezistența, față de etern ostila natură.

Din stadiu în stadiu, au progresat până la perfecția finală, — omul. Se poate spune însă fără ezitare, că în acest drum spre progres, au procedat cam pripit. Indiscutabil că inteligența omului e cu mult superioară conformației sale fizice, iar calitățile sale morale sunt rău suportate, ba chiar cu desăvârșire opuse cerințelor corpului său.

A construit o civilizație complicată, atrăgând asupra capului său un potop de probleme atât de presante și de amenințătoare, încât unele cel puțin, nu pot aștepta să fie rezolvate, iar pe calea naturală a dibuielilor, sunt ca problema omului care învață să se servească de parașută. Nu poate experimenta, trebue să reușească dintr'odată.

Pământul e plin de fosile. Nu e numai un mormânt. E un ocean plin de naufragiații naturei, mașini sburătoare și submarine nereușite, motoare de coarne și sânge, ce nu și-au atins scopul.

Natura mai are încă o imensitate de taine. Nu ține seamă câți indivizi sunt distruși în experiențele ei, atât timp cât speciile supraviețuiesc și chiar dacă specia piere, o alta va prelua terenul.

Acum însă omul, fiul rebel al naturei, cu puțin inferior mamei sale, se revoltă contra acestor rude de care nu ține seama.

N'are decât câțiva ani de trăit și vrea să cuprindă totul în problemele sale, reușind dintr'odată. Iată una din cele mai nenaturale ambiții.

Poate săvârși acest lucru?

In trecut, asta nu s'a întâmplat niciodată. Se știe că primul automobil e departe de cel de astăzi; tot așa și cu primul car. Nu importă cât dibui la facerea unui car, dar dacă se va lucra cu aceeaș pripeală la facerea unui transatlantic, iată o calamitate.

Omul încearcă să extragă energia atomului; dar se teme să nu provoace vreo explozie care să distrugă lumea. Ca și parașutistul, trebue să lucreze bine din prima clipă.

Natura are nenumărate lumi, asupra cărora se experimenteze — omul numai una. Da, umanitatea merge cu pași mari spre punctul când nu vor mai exista ezitări.

Poate spera să ajungă a opera bine dintr'odată?

In tot cazul ar putea face mai mult decât acum, căci inteligența umană e în stare să meargă mult mai departe.

Cum s'ar fi întrebuințat mai bine această bogăție de putere intelectuală?

Revăzând experiențele din primele zile ale evoluției sale, vom ajunge să ne imaginăm ce va face în viitor?

Sunt două probabilități: va suferi mari modificări în conformația sa intelectuală, sau va recădea în barbarie și poate va dispărea cu totul.

Câteva creaturi ca racul și unele scoici, au reușit să se mențină la aceeaș formă dealungul vremurilor, dar majoritatea celor ce nu s'au schimbat spre a se adapta nouilor condițiuni de trai, au pierit ca dinosaurii spre pildă.

Omul cutreerând planeta și punând stăpânire asupra celorlalte creaturi, cu excepția insectei și a microbului, a început să modifice cu uimitoare repeziciune condițiunile în care trăește, schimbându-se și pe sine în pas cu ele.

Nu e destul să poarte o haină de bumbac la Tropice și să se transforme într'un urs în Arctic, furând șuba ursului polar; pentru a supraviețui, necesită o modificare internă. Oasele și mușchii săi o fac poate, dar mai are nevoe încă de o modificare sufletească, intelectuală.

Creerii și glandele sale devin la un moment dat inadecuate. Procesu
modificării în vederea supra
vietuirii, cunoscut sub numel
de evoluție, e în genere extren
de anevoios și uneori duce la rezultate cu totul neașteptate.

Cro-magnomul-omul caverne
lor — avea trupul și creeru
mai mare și, se pare, mai bin
dotate decât omul mijlociu d
astăzi.

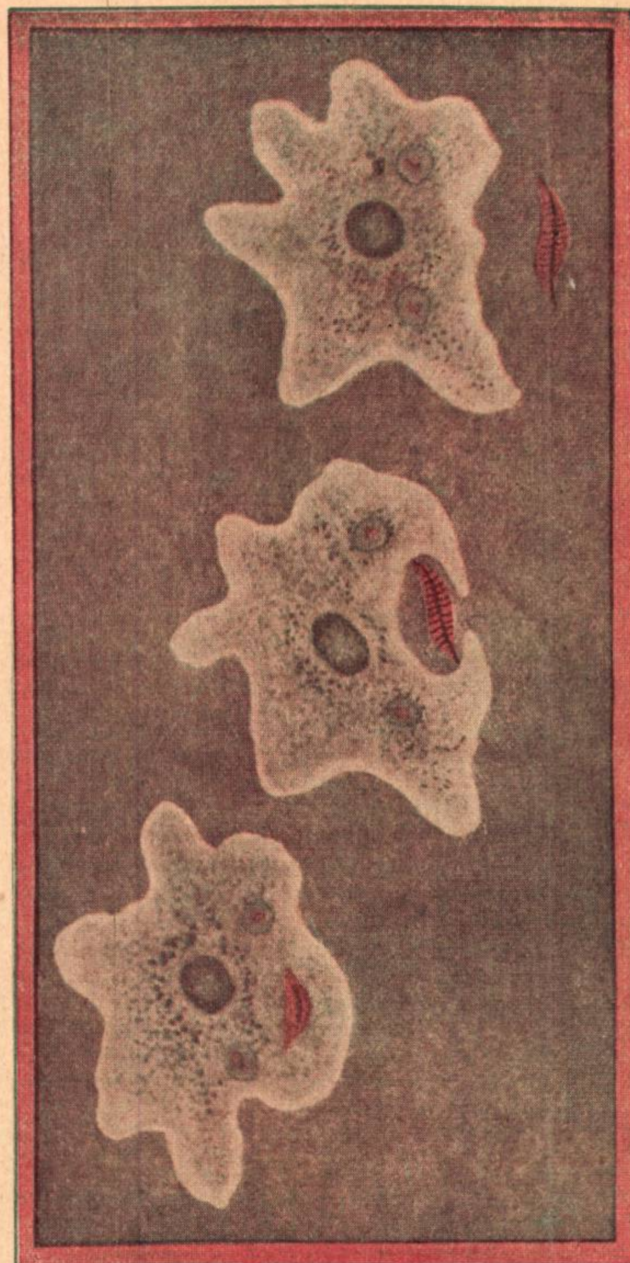
Se poate accelera mersul evoluției? Poate fi aceasta dirijată
Istoria modernă dă un răspun
afirmativ ambelor chestiuni.

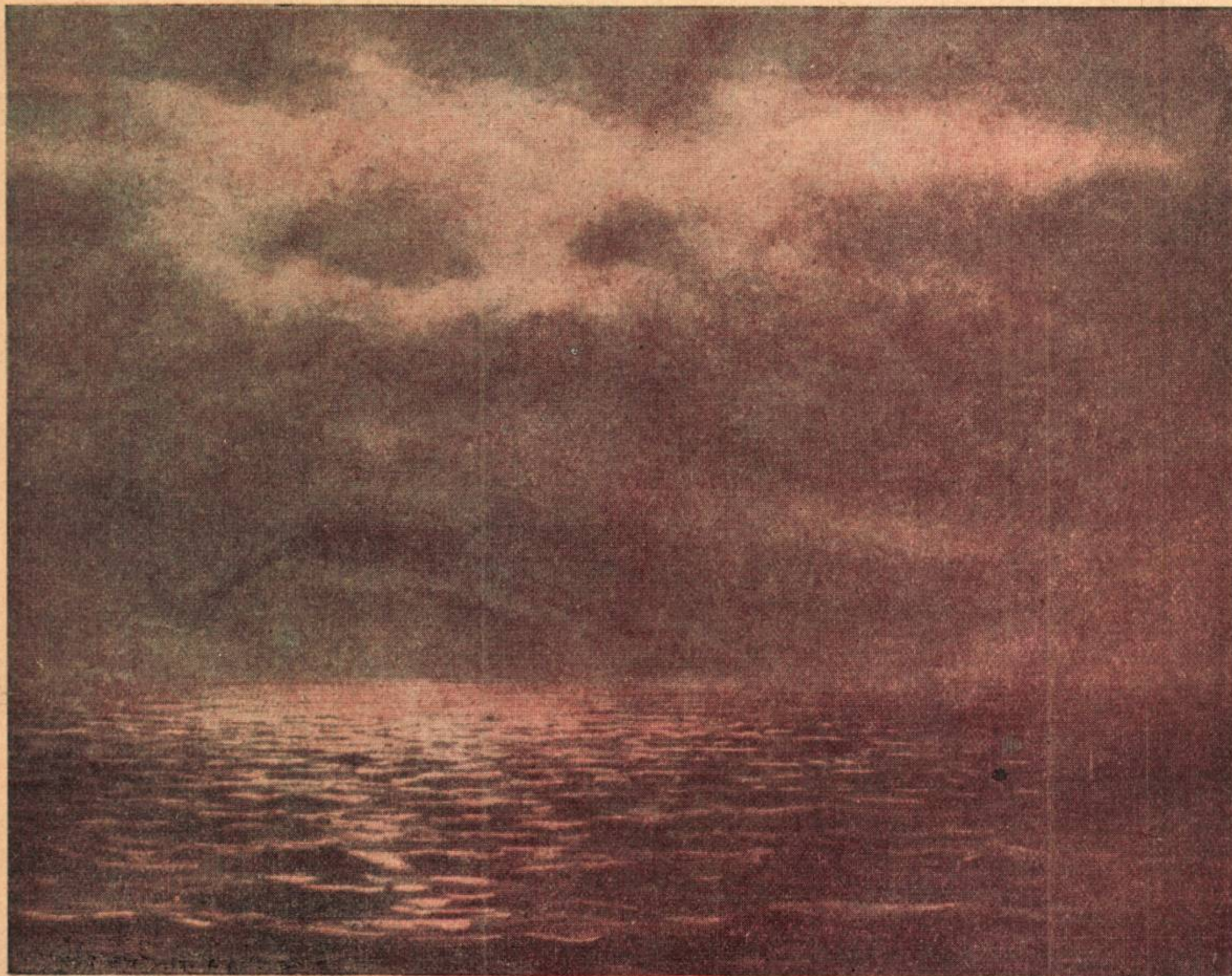
O mână de oameni, ba chia
unul singur, a schimbat adese
cursul procesului evoluționa
In epoca Renașterei, câțiva ar
tiști italieni, cu pensulele și dal
tele lor, au modificat fața ș
mentalitatea rasei albe. Fără e
omul alb n'ar fi ajuns să domi
ne astăzi lumea și dacă va pier
de frânele, viitorii istorici vo
învinui poate o altă mână d
oameni: croitorii parisieni.

Acești artiști ai Renașterei, au reînviat clasicul ideal grec, care s'a nimerit să fie figura plăs
muită în genere de natură, pentru un creer inteligent, întoc
mai cum fabricantul pune pe
tinichea o etichetă „carne conservată", spre a o deosebi d
alta, conținând stacoji.

Faptul acesta nu aduce cine
știe ce diferențiere, atât tim

(Continuare în pag. 6-a)

dr. sus: *Procesul de devorare a unei frunze, de către o plantă marină.* st.: *E probabil că viața a existat pe pământ și în timpul cât acesta era acoperit în întregime de apă.*

Crăciunul săracilor

În toate țările civilizate oficialitatea ca și cercurile conducătoare se interesează foarte mult de sărbătorile celor săraci. Mai ales cu ocazia Crăciunului trecut, criza și șomajul care bântue cu furie, au făcut ca acest interes să crească și ajutoarele acordate să reprezinte sume importante.

Familiile domnitoare au dovedit și de data aceasta interesul pe care-l poartă celor săraci, contribuind prin ajutoare importante, la alinarea suferințelor lor.

Regina Victoria Eugenia a Spaniei, fotografiată la palat, în mijlocul săracilor.

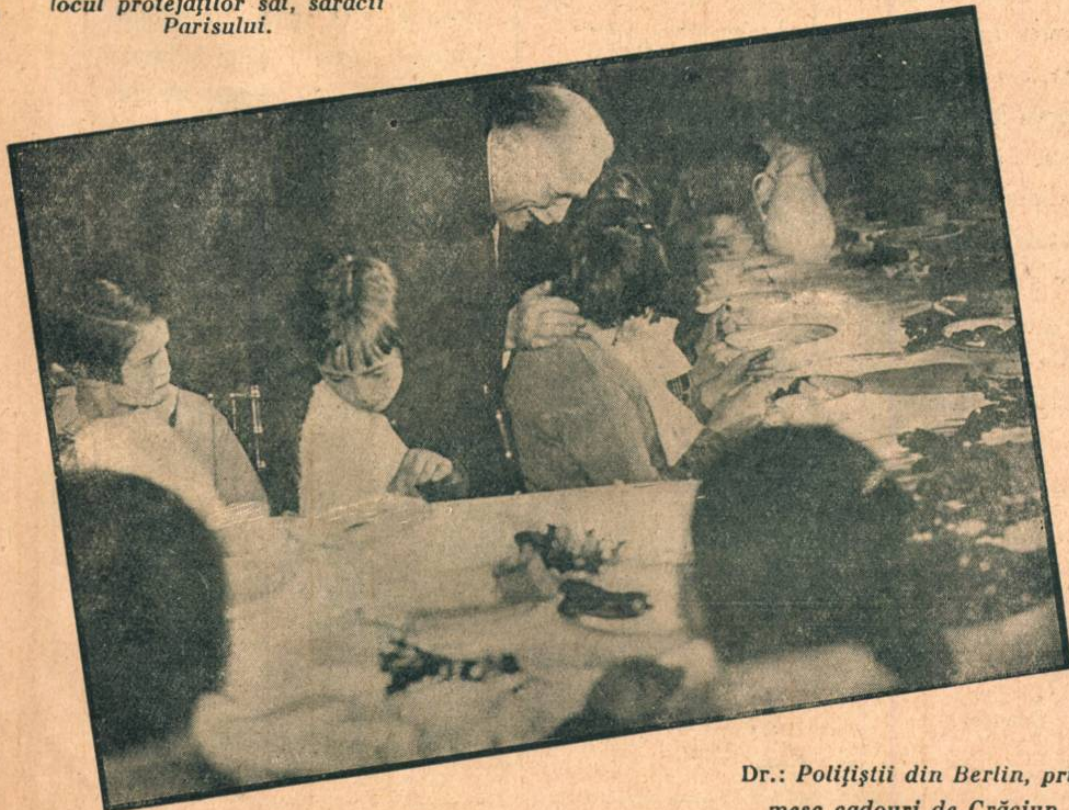
Distribuția ajutoarelor bănești la Londra.

Astfel, regina Victoria Eugenia a Spaniei, a primit la palatul regal din Madrid, un număr impresionant de familii nevoiașe, cărora le-a împărțit „manu-proprio" ajutoarele. Tot astfel familia noastră regală a acordat ajutoare importante săracilor din Capitală și din provincie.

Masa de Crăciun a „Armatei Salvării".

Jos: D. Gaston Doumergue, în mijlocul protejaților săi, săracii Parisului.

În fotografia de mai sus, putem vedea cum s'a făcut distribuția ajutoarelor bănești la Londra. Numărul funcționarilor și stocul de bani sunt elemente destul de sugestive.

Președintele republicei franceze, d. Gaston Doumergue, primește în fiecare an un mare număr de săraci, pe care îi ospătează, îmbrăcând copiii și încărcându-i cu daruri.

Fotografia din dreapta paginei, jos, reprezintă un tablou sugestiv de pe străzile Berlinului: automobiliștii lasă agentului de circulație, pachete cu daruri de Crăciun. Aceleași obiceiuri se'ntâlnesc la Viena, Roma și în toate celelalte mari capitale.

Dr.: *Polițiștii din Berlin, primesc cadouri de Crăciun*

CUM VA FI OMUL VIITORULUI

(Urmare din pag. 3)

cât Renaşterea se mărgineşte la mica peninsulă a Italiei; în Nordul Europei însă unde idealul de frumuseţe femenină era tipul de vacă mulţumită, moştenit dela vechii maeştri olandezi, ea determină o adevărată revoluţie.

Artiştii nordici favorizau modelele bovine, pentru că plăceau grosolanilor potentaţi din partea locului. Femeile lor erau mari, greoaie şi sănătoase, dar animalice şi lipsite de spirit, în stare să dăruiască nobililor lor soţi o duzină şi mai mult de copii puternici, superbi luptători, dar destul de stupizi, pentru a risipi bogăţiile ţării lor, în cruciade cu desăvârşire infructuoase.

Astfel reprezentanţii raselor nordice creşteau mari, superbe vite omeneşti în dauna inteligenţii. Drumul pe care-l luaseră nu putea duce decât la cucerirea lor de vre-un viitor Genghiskhan.

Când însă un castelan inclinat intrucâtva spre neobişnuit, văzu noul tip de frumuseţe, — purtând trăsăturile unei intelectualităţi, pe şevaletul pictorului de pe domeniul său, lucrurile se schimbară.

Reviste şi magazine nu existau pe atunci; noţiunea de frumuseţe femenină o dădeau doar picturile şi sculpturile.

Deodată oropsitele tipuri intelectuale deveniră frumuseţi curtate, iar tipul bovin căzu. Vasalii urmară exemplul suveranilor, cavalerii pe al prinţilor şi noua ideie se întinse, pătrunzând până şi în ţărănime. In câteva generaţii rezultatul fu extraordinar, pentru că această reformă începuse în partea de sus a societăţii, în clasa guvernantă.

Câţiva croitori parisieni, au schimbat direcţia evoluţiei, cu moda băetanei. Dacă acest stil se perpetuiază, omul viitorului va fi cu totul diferit de cel de astăzi.

Napoleon prăpădind atâţi bărbaţi înalţi, în nesfârşitele sale răsboaie, a răpit aproximativ zece centimetri din înălţimea naţiunei franceze. Din cele ce preced reese că mâna dibace a omului a cârmuit adesea evoluţia şi că uşor îşi poate replăsmui specia, în tot atâtea forme, în câte a torturat şi rassa canină.

Până acum aceste modificări s'au făcut indreptând masculul către un alt tip de femelă; recenta experienţă însă asupra puiului de muscă, revelează posibilitatea unor drastice modificări intr'o singură generaţie. Expunând musca mamă, razelor X, mai înainte de a fi depus ouăle, determinăm schimbări pe care ochiul ştiinţei nu le-a mai pomenit — pitici, monştri, muşte cu ochi imenşi, altele fără ochi, muşte acoperite cu un păr ca puful şi altele cu desăvârşire chele.

Actualmente savantul n'are explicaţia acestor stranii rezultate. A dat din întâmplare peste unul din resorturile secrete ale evoluţiei şi va mai trebui poate mult, până să înveţe cum să-l manipuleze.

Omul în efortul de a se adapta mediului şi de a-l modifica pe acesta după sine, e mereu uimit şi deconcentrat de ceeace pare a fi un fapt alarmant.

Natura şi omul sunt doi duşmani neimpăcaţi; cel puţin aşa ni se pare nouă. In realitate poate că scopul naturii e deasupra înţelegerii noastre şi de aci rezultă o interpretare greşită. Faptul că nu-l cunoaştem şi fără îndoială nu-l vom cunoaşte nici odată, e pentru noi ceva fără importanţă.

Suntem siliţi să ne mărginim la următoarea observaţie: natura, — care ne-a creeat — caută incontinuu să ne distrugă atât pe noi, cât şi pe celelalte fiinţe şi nu vom putea ţinea piept, decât împrumutând armele adversarei noastre, adaptându-ni-le, de bine de rău şi folosindu-ne de ele, după metode pe care niciodată nu le pătrundem destul, spre a ne asigura de un triumf desăvârşit.

Vom vedea cum s'a dus lupta până acum şi vom încerca mai ales să ne închipuim dacă nu s'ar fi putut duce răsboiul într'alt mod. Pe lângă diversele metode, pe care le-am ales spre a ne apăra, mai sunt multe altele, pe care le-am trecut cu vederea şi a căror aplicare ar fi dus cu totul la alte rezultate, mai rele sau mai bune, decât cele obţinute, care ne-ar fi schimbat cu desăvârşire viaţa şi obiceiurile, organele şi funcţiunile corpului.

Dece am neglijat aceste metode, adoptate de celelalte creaturi cu mult succes? Dece nu le-am aplica şi noi astăzi? Ce vom face în viitor, când metodele aplicate vor deveni imposibile? Acestea sunt ciudatele probleme, la care nu propunem să căutăm soluţia.

„Viaţa e moarte" spunea marele Claude Bernard.

Ilustrul psiholog voia să spună că distrugerea perpetuă, e marea lege a Universului şi că viaţa e în sine un moment trecător, în timpul căruia creatura vie devine conştientă, de distrucţia ei şi se străduie s'o întârzie. Poartă însă moartea în ea, încă dela naştere. Viaţa e menţinută un scurt timp cu ajutorul materiilor, pe care moartea le împrăştie cu repeziciunea cu care au fost acumulate. Flacăra unei lămpi arde consumând gazele din care e formată. Din momentul în care a fost aprinsă, sfârşitul său începe şi pe măsură ce arde, se apropie de stingere.

Substanţele ce o compun ar fi rămas o eternitate în starea iniţială, dacă n'ar fi fost consumate de flacără; aceasta le redă naturii după o scurtă întrebuinţare.

(Va urma)

Insula Paradisului în infern

Cu misiunea științifică Barnett, la vulcanul Merapi din Java

AM debarcat, în Java, împreună cu grupul de savanți și reporteri cinematografici, ce formează misiunea noastră, în noul port Tandjong Priak, de unde, pe un canal îngust, pe un vaporaș minuscul, printre sute din acele bărci-colibe chineze, numite *sampang*, am ajuns la Batavia, capitala Insulei Paradisului.

Java este într'adevăr un paradis terestru, prin fecunditatea pământului, dospit în căldura umedă a ecuatorului, rodnicie exuberantă, care a produs cea mai bogată vegetație din lume.

Un șir de automobile ne duc spre Weltevreden, o prelungire modernă a Batavieі. Trecem pe alei mărginite de arbori uriași, pe lângă grădini pline de umbră și căsuțe fără uși și ferestre, ascunse în tufișuri.

Javanezi și javaneze cu bustul gol, ca de bronz luminos și luciu, ne surâd.

Poposim o noapte la *Hôtel des Indes;* pe podelele camerei se plimbă în voe broaște și șopârle, pe care nimeni nu le alungă, fiind necesare omului, prin faptul că mănâncă țânțarii.

A doua zi un vaporaș ne duce spre Semerang. Acolo vom lua trenul pentru Merapi, unde sunt indicii că a isbucnit vulcanul.

Peștișori sburători, de toate culorile, sar în jurul vasului nostru, sclipind în soare, în timp ce profesorul Barnett, ne dă primele lămuriri asupra misiunei noastre.

Sus: *Valurile de lavă mătură totul în calea lor;* Dr.: *Lava solidificată de lângă Merapi.*

Suntem în Arhipelagul Asiatic, în acea enormă aglomerare de insule, ce fac ca o podișcă întreruptă, între Indochina și Australia.

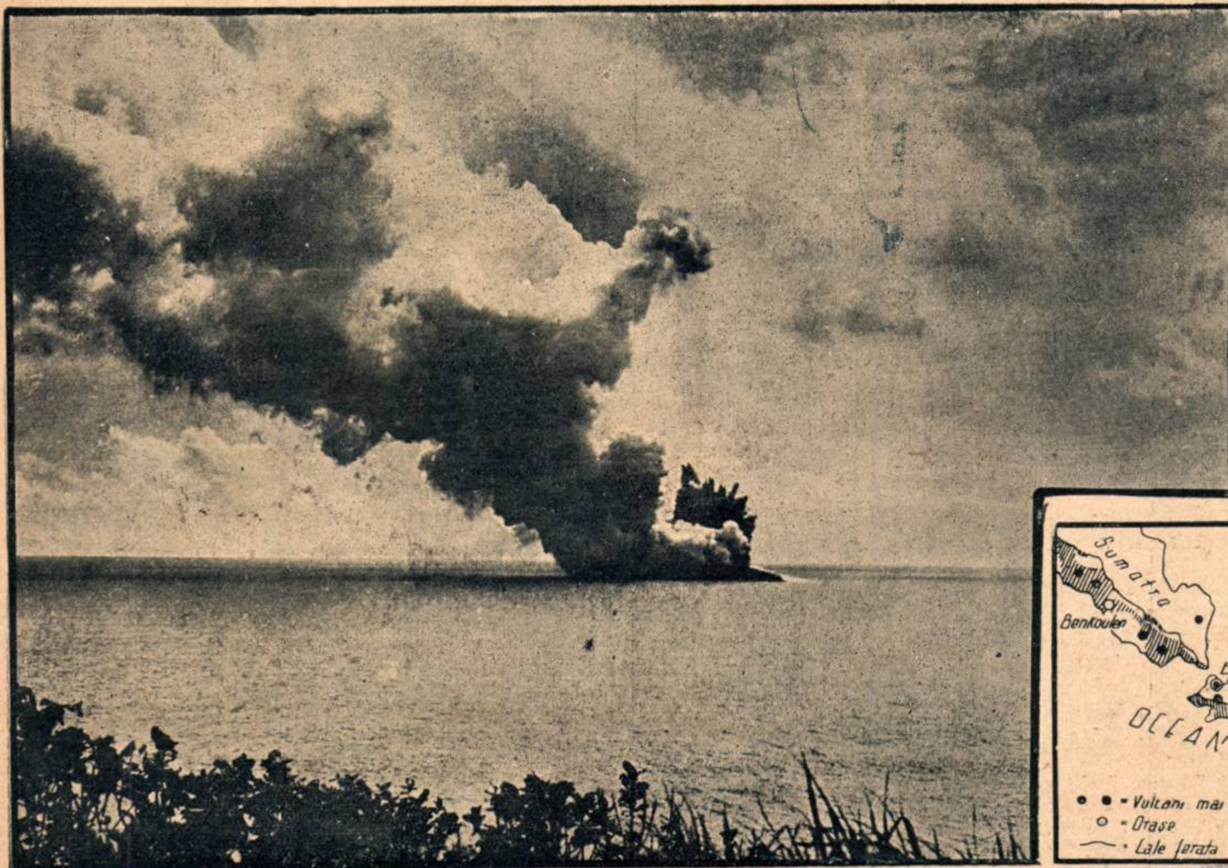
Acest arhipelag ce se numește și *Insulinda,* e vast cât un nou continent și e împărțit în două, prin linia imaginară a ecuatorului. Toate insulele acestea formează un tot geografic, dar Sumatra, Java, Bornea și Filipinele, par o prelungire a Asiei, pe când Celebele, Malucele, Sondele par îndreptate spre Australia.

Arhipelagul are forma unui triunghiu, și ocupă un spațiu egal cu trei sferturi din Europa. Sumatra și Java fac o latură a triunghiului, Filipinele și celelalte alta, iar Borneo se află la mijloc. Pe Borneo nu există vulcani. In schimb, laturile triunghiului sunt punctate de sute de cratere. Acest șir de vulcani se întinde aproape fără întrerupere, formând ca un cerc de foc, prin Sumatra, Java, Molucele și Filipinele.

In archipelagul asiatic se află, proporțional, cele mai multe și mai active guri vulcanice, din lume. Erupții celebre au fost în 1880 la Manilla, 1883 în Krakatau.

Java este în întregime vulcanică. Punctul culminant al acestei insule este vulcanul Semeroe (3670 m.). Or, — lucru ce pare la prima vedere fantastic, — Java e țara cu cea mai densă populație de pe glob: are 35 milioane locuitori, adică 600 de locuitori pe un kilometru pătrat !

Din Semerang, am luat trenul spre Soerakarta. Trecem prin gări în care

St.: *Erupția unui vulcan submarin, în marea javaneză;* Jos: *harta ținutului unde a avut loc dezastrul.*

furnică mulţimea. In orezării, indigeni goi, pe cap cu pălării cât umbrelele, lucrează pământul.

Din pricina fricei de cutremure, casele nu au niciodată etaje. Ele sunt ridicate pe un soclu, care le fereşte de umezeală, iar în poartă au prăjini, în vârful cărora se află colivii cu păsări; dacă aceste păsărele n'ar fi cocoţate atât de sus, ar fi mâncate de fiare.

Trecem prin văi paradisiace, cu plantaţii de cocotieri.

De odată, o viziune feerică ni se înfăţişă ochilor. Departe, conul de un roz sumbru al vulcanului, părea o torţă aprinsă, luminând cerul.

Dela Soerakarta am pornit cu automobilul spre vulcan.

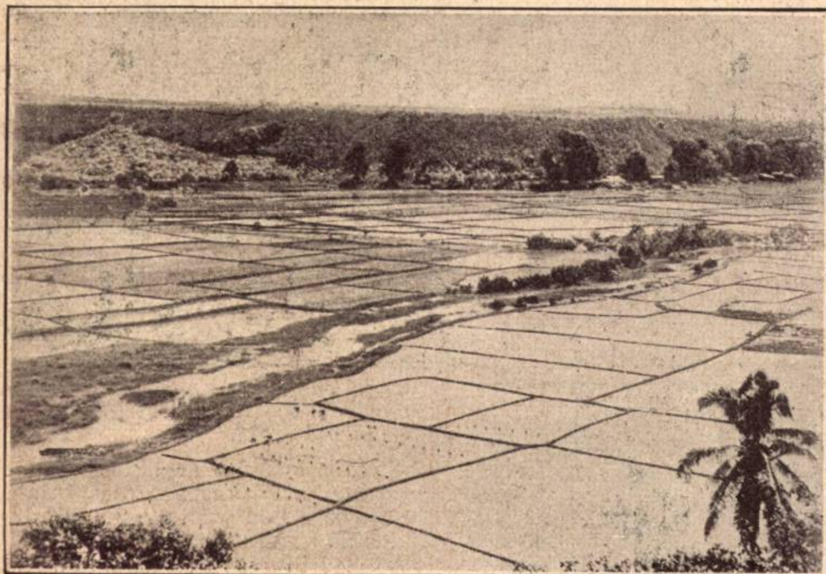
Drumul nu e alb, cum sunt de obiceiu şoselele în Europa, ci roşu-cărămiziu, din cauza solului care nu este altceva, decât lavă. Râurile par de sânge; în oglinda roză a canalelor, se reflectează palmieri de aur. Departe, se întind orezăriile de un verde crud...

Peisagiul e fraged, dar cu cât înaintăm, simţim mai înăbuşitoare dogoarea vulcanului. Efluviile de parfumuri vegetale, ce plutesc în aerul insulei, sunt alungate de mirosul fumului sulfurat.

Florile încep să se ofilească.

Intâlnim sute de fugari, goi, cu pachete pe cap... Aceste trupuri suple şi lucii, se cutremură de groază :

— „De frica focului, au eşit panterele negre la drum... Au sfâşiat zece oameni....

O plantaţie de orez în Java.

Cei mai mulţi pribegi şi pribege, nu au decât o fustă, — un *sarong*, — de batic cu superbe desene : Java e patria baticului.

Eşirăm din zona de grădini şi plantaţiuni, urcând spre centura păduroasă a conului vulcanic. Trecurăm pe sub umbra groasă a banianilor negri, unde lava şi omul se întrec în opera de despădurire. Coloana de fum înroşit de flacări se apropia.

Primele manifestaţiuni ale erupţiunei ce se anunţa, nu au fost lipsite de aspecte grandioase. Locuitorii spuneau că au ştiut mai de mult că vulcanul va face erupţie, deoarece conul emitea în ultimul timp o coloană formidabilă de gaze.

Pe când savanta caravană înainta spre vârful muntelui, pământul începu din nou să se sgudue şi bubuituri se auziră din adânc.

— O nouă erupţie se apropie ! prevesti Barnett.

Deodată, o explozie grozavă se auzi.

— Domnilor, continuă savantul, lava solidificată care obstrua canalul conului, a fost spartă de presiunea internă a gazelor ! Trebue să ne oprim, ca să vedem pe unde va curge lava, căci suntem în primejdie să fim înmormântaţi de vii, în pasta fierbinte.

Intr'adevăr, lava solidificată din gâtul conului sărise cu sgomot, ca un imens dop de şampanie, şi fu proectată violent în aer, în formă de pietre şi bolovani. Prin craterul haotic, ţâşniră cu sgomote înfiorătoare, torente de vapori groşi, care intunecară cerul. Ploua cu bucăţi de stânci, cu cenuşe fierbinte şi stropi incandescenţi de metale topite.

Groaza se deslănţui în sate, ca o nebunie colectivă.

Coloana vulcanului se ridica la sute de metri spre cer. La extremitatea ei superioară se dilatase orizontal, se turtise ca o imensă umbrelă, din care scăpărau fulgere colorate în zig-zag, de o frumuseţe extraordinară. Roşie de foc la bază, marea coloană părea de un roz translucid, spre capătul de sus.

Bubuiturile se înteţiră, ca un bombardament de artilerie grea, urmate de colosale rotogoale de abur alburiu, care aglomerându-se pe cer, opriră razele soarelui şi muntele părea cufundat în noapte. Numai coloana, ca un far incandescent, ca o torţă a morţii, aprinsă la căpătâiul Terrei nefericite, lumina sinistru până în depărtare.

Atunci, din sat în sat, se întinse până în vale strigătul :

— Vine lava !.... Potopul de lavă !...

Se produse o evacuare furibundă a satelor.

Intr'adevăr, în acel moment apăru lava. Ea se rostogolia ca un râuşor spre poalele craterului, ca o panglică rulantă de foc, strecurându-se prin crăpăturile muntelui.

Savanţii mai mult o bănuiră, după sclipirile ei intermitente, decât o vedeau, căci o acoperiau vaporii ce se ridicau din toată suprafaţa ei şi care se înălţau ca să se unească cu norii formaţi deasupra vulcanului. Sticlia uneori prin aburi, ca solzii unui balaur lung, care se insinua pe furiş printre colţurile stâncilor, ca să surprindă arrière-garda convoaielor de refugiaţi, şi să-i ucidă cu limbile lui de foc.

Râuri de lavă, carbonizaseră şuviţe largi de pădure, ameninţând satele din jurul vulcanului. Mai sus, vegetaţia face loc stâncilor aride.

In locurile plane, lava se întinse ca un lac fierbinte. Văile fură acoperite. Lava crescu, şi părea acum un deal incandescent, ce se rostogolia cu o încetineală solemnă, impresionantă, mărindu-şi formidabil volumul, cu tot ce întâlnia în cale: zidurile caselor dărâmate, arborii frânţi, stâncile dislocate....

Valul de lavă înaintează ca o armată, pe un front decâţiva kil metri. A înghiţit sate, a astupat văile. S'a împărţit apoi în trei fluvii, c se strecoaă până jos, printre coline. Intr'un canal, haotic deschis de u cutremur, apa sfârâie acum în atingere cu pasta incandescentă, se ev poră şi lava nivelează iar şanţul.

Coloana de foc ţâşneşte din ghirlandele de abur dela bază, şi înalţă ca un stâlp pe care se sprijină cerul.

Din conuri laterale, dela înălţimi de 50 de metri, lava cădea în v în formă de cascade fumegânde, gonind populaţia în lungi cortegii refugiaţi. Poporul plecase cu cărucioare trase de oameni, şi cu balot pe cap. Dar refugiaţii fuseseră prinşi din urmă de fluviul clocotitor, înecaţi.

Câte un javanez ce fuge, îşi simte deodată piciorul prins în pa fierbinte; cade; şi peste el vine valul de lavă, ca o prăbuşire lentă...

Toată lumea ştie că cu cât coborîm mai în adâncul pământului, atât căldura creşte. La 100 de km. adâncime sub pământ, mineralele c care este formată planeta noastră sunt topite, formând o massă lichi Aşa zisele surse termale, sunt o dovadă a existenţei căldurii central pământului. Intr'adevăr, ele sunt infiltraţiuni de apă, care, ajungând o mare adâncime, se încălzesc atât de mult, încât dizolvă anumite n terii de sub pământ. De aci, felul apei minerale care izvorăşte: ape s furoase, feruginoase, alcaline... Uneori vaporii formaţi, apasă cu at putere apa din anumite cavităţi subterane, încât ea ţâşneşte în formă geizeri.

Uneori, masele minerale topite, din fundul pământului, pot eşi suprafaţă şi atunci avem un vulcan. Acolo unde scoarţa pământului încreţit solidificându-se (ca pieliţa unui măr ce se usucă), şi a cră pe alocuri, îşi face loc materia topită. De obiceiu scoarţa crapă în r rile ei cute, care sunt munţii, alături de depresiuni adânci, cum s mările şi oceanele. Prin acele crăpături ţâşneşte lava, adică materia pită din centrul pământului.

Aci în Java, pământul opune un minim de rezistenţă, presiunei r teriilor topite din adânc ,care, isbucnind, au tranformat Insula Pa disului, această *Terre de Volupté*, într'un adevărat Infern... Luxuriant păduri ecuatoriale sunt incendiate. Un tiphon, un uragan formidal bântue. Furtuna s'a transformat într'o ploae cu noroiu, inundând sat

Apoi, ploaia de flacări răspândi panica în toată insula. Bomb ucid oameni la zeci de kilometrii.

S'a revărsat lavă în greutate de o jumătate miliard de tone. S greutatea ei, craterul s'a prăbuşit, iar lava solidificată formează un de templu fantastic....

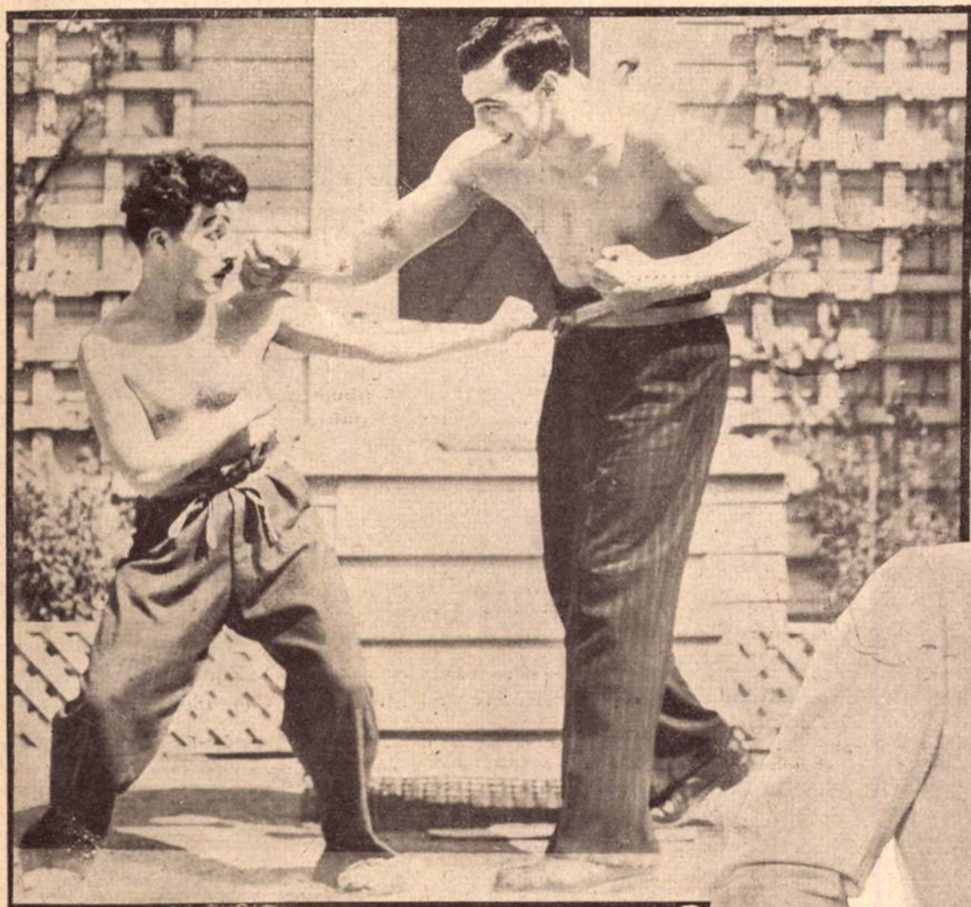
Barnett evocă pe vechii javanezi, cari aduceau sacrificii uma vulcanilor, pe care-i considerau drept zei răsbunători.

De data aceasta zeul crud, din gura căruia ese flacără şi metal pit, a făcut opt sute de victime şi 25.000 de refugiaţi. Lava ce-i ese gură, are o temperatură de 1350 de grade !

In Java sunt încă 120 de cratere. Unele au început să ameninţe ele cu erupţia, ca şi când o nebunie colectivă i-ar molipsi.... S. V

CRAH LA HOLLYWOOD

Dreapta: *Ramon Novarro într'un rol eroic; jos: Charlie Chaplin antrenându-se cu celebrul Primo Carnera.*

ORAŞUL cinematografului trăeşte de câtăva vreme, într'o atmosferă de panică îngrijorătoare. Marile vedete lipsesc zile în şir dela studio, sau dacă vin, nimeni nu poate lucra cu ele, din cauza indispoziţiei. Conflicte grave s'au iscat pretutindeni; fie în familie, fie la studio. Străzile sunt mult mai animate ca deobiceiu, cafenelele gem de clienţi gălăgioşi, supăraţi, unii chiar disperaţi. Avocaţii cei mai mari dela New-York au fost chemaţi telegrafic şi procurorii oraşului, ignoraţi altădată, sunt astăzi indivizii către cari se îndreaptă toate speranţele vedetelor dela Hollywood.

Citadela filmului îşi trăia înainte viaţa ei de activitate intensă, dar nicidecum sbuciumată. Vedetele munciau din răsputeri, să-şi agonisească banii cu care să-şi asigure retragerea din studio, la care fiecare se aşteaptă dintr'o zi în alta.

Şi iată că o veste tristă, ca o lovitură de fulger, a cutremurat oraşul pacinic dealtădată. Cea mai mare bancă dela Hollywood a suferit un crah formidabil. Banca fusese constituită cu capitalurile depuse ale vedetelor, cu acei bani agonisiţi pentru zile negre. Nu era actor la Hollywood, care să nu aibe bani depuşi acolo; nu era firmă de producţie, care să nu ţină capitaluri de rezervă, investite în această bancă. Deaceea când s'a aflat că toate plăţile au fost suspendate, s'a iscat o panică de nedescris.

Disperate, ca oricare alt muritor de rând, faimoasele star-uri alergau din toate părţile şi cu toate mijloacele de locomoţie. Harold Lloyd nu mai avusese probabil timp să-şi scoată maşina din garaj şi se avântase pe o motocicletă de curse. Dou-

St.: *Charles Buddy Rogers;* dr.: *Douglas Fairbanks jr. şi soţia sa Joan Crawford.*

glas Fairbanks venise lângă şofeurul unui autocamion, iar Charles Roggers, — care se afla la New-York, — abia întors din recentul lui voiaj din Europa, sosise direct cu un aeroplan de curse poştale. Unii erau machiaţi, aşa cum se aflau în studio în clipa când s'a răspândit îngrozitoarea ştire, alţii în costume de epocă. Insfârşit, într'o atmosferă de haos nemaipomenit, cu urlete de fiare sălbatece, cu figurile crispate, disperaţi, deponenţii s'au năpustit furioşi să ia ghişeurile cu asalt. A trebuit să intervină poliţia cu brutalitate, ca mulţimea să fie potolită.

Dealtfel orice manifestare ar fi fost zadarnică. City Bank suferise un crah formidabil, împreună cu toate sucursalele sale din celelalte oraşe. In aceeaş zi îşi încetase plăţile pretutindeni, la Miami, la Whasington, la Chicago etc. Riscase o lovitură care ar fi putut-o înălţa în fruntea băncilor americane, din care eşuând, a prăbuşit-o iremediabil.

Şi în saloanele unde domnia cu câte-va zile înainte veselia şi fericirea, în somptuoasele vile din Beverly Hills, unde se prepara cu febrilitate acel faimos „Christmas" al vedetelor, buna dispoziţie a dispărut subit. Fiecare pierduse sume importante la City Bank. Numai Harold Lloyd avusese depuneri în valoare de 100 mii de dolari. Venia apoi Douglas Fairbanks cu optzeci de mii, Charles Roggers cu cincizeci de mii, Ramon Novarro cu şaptezeci şi cinci de mii; Marion Davies, cu douăsute de mii dolari dar care avusese fericita inspiraţie de a-şi retrage o sută şi ceva de mii, cu câteva săptămâni mai înainte. Tot acelaş lucru se petrecuse cu Joan Crawford, însă într'un mod mai bizar. Avusese un vis ciudat; cineva îi spusese să se grăbească a-şi retrage banii dela City Bank şi să-i plaseze în altă parte. Şi, deşi Fairbanks-junior, soţul ei, se opusese, Joan a urmat îndemnul visului, asigurându-şi cei patruzeci de mii de dolari dela bancă, la o mare societate. Norocul ei să fie despăgubită până la ultimul cent...

Lovitura de bancă însă a avut şi repercusiuni morale. Tom Mix care era principalul acţionar şi care în momentul când a aflat ştirea se afla în provincie, s'a prăbuşit sub imperiul unei convulsiuni n voase şi a trebuit să fie internat imediat într'un sanatoriu. In acea formidabilă prăbuşire Tom Mix pierduse exact cinci sute de mii dolari (aproximativ optzeci şi două milioane de lei). La rândul s Ramon Novarro a avut un acces de nervi destul de îngrijorător. A mâna pe un revolver şi s'a repezit la Harold Lloyd, pe care cu g l-au salvat cei din jur. Novarro îl învinuia pe comedianul dela Ho wood, că numai el a fost acela care l-a determinat să-şi depună ba la această bancă.

Atentatul a fost comentat mult de presa americană, însă sub o f mă eronată, ca un spirit de reclamă. In realitate lucrurile erau de de tragice şi puteau avea consecinţe grave, fără intervenţia la tim colegilor, cari să-l calmeze pe disperatul Novarro.

Tot atât de grav a fost şi incidentul dintre Bébé Daniels şi Rod Rocque. Se pare că în urma disputei, Bébé a intentat proces de div soţului ei, pentru motivul că acesta e... inconştient în acţiunile lui nanciare şi nu vrea să ţină seamă de sfatul ei. (Bébé îl sfătuise pe F să-şi cumpere acţiuni la o mare societate de aparate radiofonice nu City Bank, încăpăţânatul de soţ n'o ascultase)...

Cea mai mulţumită din toată afacerea aceasta a rămas Mary Pi ford. In loc să devină acţionară a băncii, alături de soţul ei, Mary investit bani în terenuri petrolifere. Doug a ironizat-o, la început; cum însă i-a cerut iertare, cuminte, ca un dulău, care greşeşte ceva se linguşeşte, ca să nu fie pedepsit...

CORESP

Campionatul de ping-pong

CONCURSURILE pe care le organizează revista noastră au intrat în tradiţia masselor. epând cu probele de frumuseţe, canto, de modă, jocuri sportive, ,, toate sunt întâmpinate cu o patie crescândă.

n aceeaş categorie intră matchu- de ping-pong.

Ne amintim începuturile.

„Realitatea" urmăreşte închegarea de concursuri cari nu au mai avut loc la noi. Porneşte prin urmare pe un drum nebătătorit de alţii, pe un făgaş necunoscut şi face operă de precusor.

La cinci categorii s'au prezentat aproape 150 de jucători şi jucătoare, printre cari elemente noi.

PROBA DE DOAMNE

Campionatul acestei categorii a revenit *d-şoarei Deleanu*, de la „Tennis Club Român", care a dispus în finală de colega sa de club, *d-na Iconomu*.

Ca să înlesnească o participare mai numeroasă, au renunţat să joace *d-şoarele Mănica Arion* şi *Edith Fillenz*, cari aveau prima şansă.

Revelaţia categoriei a fost *d-şoara Bella Schneersohn*, care participă pentru prima oară într'un concurs public. Are un joc extrem de variat, în care back-hand-ul e totuş preferat drive-ului.

SIMPLU DOMNI

Concursul a consacrat din nou pe sportsmanul *Mişu Goldenberg*, ca cel mai bun jucător bucureştean.

Rezultatele technice :

Sferturi de finală : Goldenberg-N. Bălescu 22—20; 21—9; Iconomu-Fillenz 21—17; 19—21; 21—16. Vladone-Hamar 21—14; 21—18 ; D. Bălescu-Meloni 21—19; 22—20.

Semi-finale: Goldenberg-Iconomu 21—8; 21—15; 21—18.

D. Bălescu-Vladone 21—13; 18—21—14; 21—12.

Finala: Mişu Goldenberg b. D. Bălescu 19—21; 21—13; 9—21; 25—23; 21—15.

Dş-oara Bella Schneersohn (st.); *d-na Chiriceanu (dr.)*

CATEG. II-a

La categoria a doua a învins şi anul acesta tot Gabriel Klein, care îşi adjudecă definitiv cupa challenge „Realitatea Ilustrată".

Rezultatele technice :

Semi-finale: Klein-Lazăr Ion 21—13; Horovitz-Hirschhorn 21—18; 21—12; 21—18.

Finala: Klein-Horovitz 21—15 ; 21—19; 22—20.

CATEG. III-a

Proba a revenit lui Lazăr Wolf, din clubul „Sparta".

Sferturi de finală: Seni-Marcus 21—16; 21—12; Wolf-Segall 21—9; 14—21; 21—6 ; Neagu-Feinstein 23—25; 21—14; 21—9; Blumer-Behar w. o;

Semi finale : Wolf-Seni 21—9 ; 21—18; 21—16.

Blumer-Neagu 13—21; 16—21 ; 30—28; 21—15; 21—14.

Finala: Wolf b. Blumer 21—12; 21—16; 21—19.

DUBLU DOMNI

La această probă au participat echipele Filenz-Hamar, Eckstein-Weitmann, Sanft-Adreiany, Krupenski-Iconomu, fraţii Bălescu, Weinberger-Meloni şi Goldenberg-Klein.

Finala a revenit cuplului *Weinberger-Meloni*, care a desfăşurat un joc plin de coeziune şi precizie.

DUBLU MIXT

D-şoara Edith Fillenz şi Georg Fillenz au cucerit campionatul cu destulă uşurinţă.

REZULTATELE :

D-şoara Arion-N. Krupenski b. d-na Iconomu-Iconomu 21—12 ; 21—19; d-şoara Iconomu—Meloni b. d-şoara Marcovici-Goldenberg 21—17; 21—16.

D-şoara Fillenz-G. Fillenz b. d-ra Arion-Krupenski 21—18; 21—15 ; d-şoara Iconomu-Meloni b. d-şoara Deleanu-Bălescu 17—21; 21—15 ; 21—16.

Finala: D-şoara Fillenz-G. Fillenz b. d-şoara Iconomu-Meloni 22—20; 21—18.

PREMIILE

Ca de obiceiu, „Realitatea" a oferit câştigătorilor o sumedenie de premii.

Distinsul sportiv, d. S. Schwarz, proprietarul casei „Socec", a pus şi în acest an în competiţiune cupa de simplu domni, categoria I-a, care revine pe 1931 lui M. Goldenberg (Sparta).

La simplu doamne „Realitatea" a dat o splendidă cupă, furnizată de cassa Pforzheim din strada Colţei No. 6.

D. Silbermann, proprietarul cassei a donat personal o cupă, pentru categoria III-a, ca să încurajeze noile elemente.

La categoria II-a, Klein îşi adjudecă definitiv cupa „Realitatea Ilustrată".

Echipierii de dublu mixt au primit câte o plachetă a revistei, iar ceilalţi un joc de ping-pong furnizat de cassa „Vivi", mai multe perechi de patine, dela magazinul de sport „Dârlău", etc.

Sfârşitul concursului a reunit concurenţii în localul redacţiei, într'o caldă atmosferă de amiciţie.

DE VORBA CU CITITORII

Trei fete nost'me. — Cred c'ați citit în numărul nostru de Crăciun tot ceeace v'a interesat despre Greta Garbo (sic). 2. Nils Asther e căsătorit cu Vivian Duncan, o foarte apreciată dansatoare americană. 3. Portretul subsemnatului nu se poate obține decât contra 2000 dolari-ghiață. Dealtfel dacă l-ați vedea v'ar îngheța sângele în vine.

X. Y. Z. — N'am nici un amănunt despre această actriță. Probabil că e o debutantă. Când va fi vedetă vă voi sta la dispoziție cu orice lămurire (afară de cele de... ordin intim).

I. Broșteanu. — Amănunte biografice asupra lui Ivan Mosjoukine, citiți mai sus sub pseudonimul „Nina Petrovna". Actualmente Mosjoukine se află la Paris, pentru ce scop, nimeni nu știe. Locuește însă la Berlin și-i puteți adresa corespondența prin „Film Fuhrer" 217, Friederichstrasse, S. W. 68.

Ramayane. — Ce să faci să scapi de melancolie?... O bae din extras de păr dela Ion Pribeagu, amestecată cu bucăți de chewingum. Te uiți apoi în oglindă, râzi sacadat de trei ori și telefonezi d-rului Obreja. Repetă scena din urmă în fața pretendenților și vei scăpa de amândoi.

Mițu-Mitișor. — Ai înțeles greșit. George Vraca n'a fost niciodată la Hollywood, ci doar la studiourile soc. „Paramount" dela Joinville (o localitate de lângă Paris). In nici un caz nu va renunța la teatru. 2) Nu l'am văzut niciodată pe scenă pe acest **nuvelist**, dacă e vorba de un **nuvelist**.

Ileana cu pălăria roz. — Corectorul dudue, bată-l vina, el a găsit de cuviință să-ți transforme pălăria din roz în roșu; probabil, cu timpul, avea de gând s'o facă... tricoloră. 2. Ernst Verebes s'a născut la New-York în anul 1902 însă din părinți unguri. 3) Dacă Byron **avea** mustăți? Din păcate nu, deși cred că i-ar fi stat de minune, dacă i-aș fi adăogat și barba pe care o poartă.. spiritul d-tale.

Herzkoenig. — Interpretul **principal al filmului „Ben-Hur" a fost Ramon** Novarro. 2) Avem noi **grija să** plasăm cupoanele acolo unde n'ar dăuna câtuș de puțin textului.

Wanda-Botoșani. — Ai pierdut pariul. Ruth Weyher n'a jucat în filmul acela.

Călin. — De unde ați mai scos și acest nume? Ivan Petrovich se numeste... Ivan Petrovich...

Gelo Karlein. — Datele precise referitoare la acest actor îmi sunt încă necunoscute. Deci, nu din reavoință am făcut-o...

Ninon. — Cum o singură dată? Reginald Denny care a apărut de nenumărate ori pe ecranele noastre și în diferite creații. In ultimul timp însă, a cam... șomat. Sperăm totuși să-l vedem în filmul vorbitor. Are 32 ani și e american. Actualmente pare-mi-se că turnează pentru Metro-Goldwyn.

Dolores de Montebello. — Imi ceri **prea mult, dudue**; numai o sobă poate fi... **caldă, pe vremea** asta. 2. In cinematograf vârsta n'are nici o importanță. Poți juca și la șaizeci de ani, roluri de... bunică. Alte condițiuni nu se cer în afară de: talent, fotogenie, fonogenie, șansă și surse de existență, până la eventuala lansare. 3. La București nu există studiouri.

Spioana Dragostei. — Felicitările mele pentru pseudonim! E sublim și-mi face atât de bine când îl citesc!... 2. Cum să câștigi cât mai curând o sumă de bani? Iată întrebare pe care mi-am pus-o și eu! 3. Ce legătură are cutremurul cu dragostea? Nu te'nțeleg, pe onoarea mea! De suferințele vieții scapi... câștigând o sumă de bani. 5. Marcella Albani locuește la Berlin W., Kaiserallee. 172. 6. Joan Crawford prin Metro-Goldwyn-Mayer-Studio, Culver City, Calyfornia, U. S. A.

Eleonora N. — Harold Lloyd e căsătorit de mult cu Mildred Davis și — atunci când nu poartă ochelari — **devine cel mai simpatic tată de familie. Are o fetiță.** Gloria, pe care nu

știe cum să și-o mai resfețe. **Și** fiindcă ești atât de curioasă, cred că-ți voiu face plăcere, publicând fotografia aceasta din viața particulară a comicului cu ochelari... Soția, fetița și... **tatăl.**

Giovanna de Savoya. — Walter Slezak locuește la Berlin-Schoenberg, Stierstrasse 14-15. 2. Ambele chestiuni sunt adevărate, dar... discreție să nu audă foștii **prieteni** ai actriței!

S. T. B. — Pentru examene de admitere în Conservatorul de Artă Dramatică, se cere bacalaureatul. Eu, totuș, te sfătuesc să-ți alegi altă carieră.

Ela. — In chestiunea aceasta nu decid eu ci direcțiunea redacțională a revistei.

Nic. Stuart. — Pentru un voiaj în Franța și vizele pașaportului te-ar costa aproximativ 1500 lei. 2. Protecție să nu speri dela actorii români din străinătate: abia de au timpul să se îngrijească de soarta lor. 3. Școala actorilor de cinema este studioul. 4. Iți închipui oare că acel consulat al nostru are menirea de a servi adăpost tuturor acelora care se duc la Paris, cu proiecte dar... fără parale? Te înșeli. Nu există fonduri pentru asemenea „binefaceri".

Tamara. — Nils Asther nu e în nici un caz băcan. Este un actor de cinema și el ca mulți alții, cari au avut șansa să se lanseze. S'a născut la Stockholm, în anul 1900. E șaten. Căsătorit cu Vivian Duncan. Scrie-i în limba engleză, germană sau suedeză. Despre parfumul lui preferat, nu ți-aș putea indica nimic cu precizie. Am auzit numai c'ar iubi foarte mult parfumul de salcie pletoasă. 2. In rolul acela din filmul „Patriotul" a jucat un tânăr actor dela Soc. „Paramount", **Neil Hamilton.**

Laure de Novès. — Pentru Maurice Chevalier adresați c-o. Paramount studio, Hollywood California U. S. A.

Wichi. — Adresați-vă d-lui Eugen Lu la redacția noastră? Pentru Billie Dove și Clara Bow scriți prin „Paramount Studio". 3. Maurice Chevalier a turnat până acum: La chanson de Paris", „Parada Dragostei", „Parada Paramount", „La Grande Mare", și „Le petit café". Pentru orice oraș din străinătate francați scrisorile cu 10 lei.

H. G. Cernăuți. — Dispui de capital ca să realiezezi acest film? In cazul acesta îți voiu da toate îndrumările. Dacă nu, însă, e inutil orice demers pe lângă alți capitaliști sau realizatori.

S. L. — Lya Mara speră să-și reînceapă activitatea în cinematograf... Speră!...

Fetița Dulce. — Mulțumesc pentru minusculul portret și mă mândresc cu o asemneea corespondență. Frumușică ești, dudue, bată-te norocul și dacă mai ești și dulce am capitulat... 2. Pentru Vracca adresează corespondența la Teatrul Ventura. E căsătorit, dar cred că răspunde. De asemenea sunt informat că răspunde și Verner Fuetterer. Dacă nu cunoști bine germana îi poți scrie în franțuzește.

Evelyn. — Fii binevenită!... Il deci printr'o prizmă foarte justă Ivan Petrovich. Este exact acelaș cru pe care l-am afirmat și eu: ar un actor admirabil ,dacă și-ar mai v ria jocul. De altfel mulți păcătue prin acasta și vina e oarecum și regisorilor, cari l încredințează num roluri de aceiaș manieră.

Margareta Horvath. — Intr'adev primul film vorbitor al Gretei Garb este o revelație extraordinară. L'a auzit într'o ședință particulară și-a rămas entuziasmat... Chestiunea ce laltă — în mod excepțional — e p sibilă!...

I. Gentilis. — Pentru Charlie Ch plin adresați la United Artists Stud Hol. Cal. U. S. A. în limba englez Totuș, nu v'aș putea garanta de ră puns. Chaplin e cel mai ocupat o din lume.

Messer Jack. — Am comunicat în numărul trecut că Messer Jack e te patronul localului. Dacă nu înțe geti nici atât dintr'un film, păcat c mai vedeți!...

Narcisa de Pless. — Un concurs **ternațional** de frumusețe la care participe și doamnele, nu se poate ganiza deocamdată, de oarece leg unui astfel de concurs sunt venite d străinătate. Mai târziu însă, poate vom organiza unul pentru doamne, caracter local. Deci nu vă promit iace nu-mi stă în putință să realize Spuneți însă, din partea mea soțul că e un mare necioplit ,dacă vă fa maimuță, la fiecare pas. Gâscă s potrivi mai bine!...

La blonde Ginette. — Ce anume vreți să aflați din viața particulară a acestor vedete? Eu cunosc atât de multe!...

Marianella. — Pentru Maurice Chevalier: co. „Paramount" studio, Hollywood, Cal. U. S. A.

E. Lecoșianu. — Nu'nțeleg deloc, scumpe domn, cu atât mai mult cu cât nu-mi amintesc ce mi-ai scris în trecut (eu nu păstrez corespondenta). Reflecțiile asupra chestiunii aceleia din „Magazinul" te identifică însă ca pe un om lipsit complctamente de simțul pătrunderii. Mă iartă, e părerea mea și am dreptul să mi-o spun așa cum ai făcut-o și d-ta!...

Greta. — Dacă ești într'adevăr așa de frumoasă cum te-arată acest portret schițat, mă oblig să te lansez în cinematograf. Să știi că vorbesc foarte serios. Trimite-mi câteva fotografii sub rezerva de a fi discret și a le returna... **Amănuntele** fin nuanțate de creion mi-au dat... des vertiges. Brrr! ce privire... demonică! 2. Lya de Putti nu s'a decis însă să părăsească definitiv ecranul. Așa că mai sunt sperante s'o revedem. In privința lui Mosjokine însă, te-ai înșelat: nu și-a operat deloc nasul Era doar efectul unui machiaj artistic. 3. N'am acuma timpul necesar, dar voiu cerceta dacă într'adevăr s'a comis o eroare cu explicația acelui clișeu... Până atunci: Ura!...

J. de S.

O scrisoare istorică

Reproducem alăturat un autograf de o importanță istorică, — o scrisoare a Reginei Maria a României, trimisă îndată după proclamarea Unirei, la Alba Julia, la 1918, președintelui de atunci al clubului parlamentar al naționalităților din fosta Ungarie, d. dr. Teodor Mihali.

Este una din cele mai frumoase pagini de cuprins politic a Reginei Maria, — în care vibrează bucuria mare și înflăcărată a visului împlinit, a Unirii tuturor Românilor, bucuria unei Suverane, care-și vede țara mărită:

„Atâți copii sunt acum ai mei, că mi-i inima plină de nerăbdare, să-i strâng la piept!"

O asemenea scrisoare plină de elan și de caldă dragoste de mamă, a unei mari regine-poete, nu putea să rămână închisă într'un sertar, ci trebuia redată națiunei, spre păstrare în inimi și spre pururea aducere aminte a însufletirii stârnită de marele act istoric al Unirii.

Mulțumim actualului primar al Clujului, d. dr. Teodor Mihali, care ne-a pus la dispoziție acest autograf istoric spre reproducere.

Domnule Preşedinte,

Războiul sfârşit a fost războiul nostru sfânt pentru desrobirea Ardealului. Când au plecat ostaşii noştri am fost şi i-am văzut. In ochii lor strălucea lumina entusiasmului. Am împărtăşit credinţa lor şi am fost părtaşa suferinţelor şi a zilelor grele prin care toţi am trecut.

Pe mulţi i-am văzut căzând cu braţele întinse spre Alba-Julia, cetatea împlinirei visului nostru.

Mulţi, cei mai mulţi, erau tineri şi dorinţa lor cea mai înflăcărată era să-şi unească mâinele cu fraţii lor de peste munţi.

Aceiaş credinţă trăia şi în inimele voastre. Când voluntarii Ardealului au venit şi au jurat să fie credincioşi tronului şi steagului României, în ochii lor strălucia aceiaş lumină şi când am văzut mâinile lor ridicate spre Cer şi am auzit glasurile lor puternice am înţeles că aceiaşi hotărîre trăia în sufletele voastre, să vă uniţi cu noi şi să fim o singură ţară, o ţară mare.

Ziua măreaţă a împlinirii visului nostru a sosit şi este o zi de biruinţă, ziua când îmi împreun mâinele şi aduc mulţămirile mele Domnului.

Bine-cuvântat fie ceasul în care trimit această vestire Ardealului!

Aştept ziua cea mare când voiu veni la Voi să văd falnicii voştri munţi, isvoarele, câmpiile şi că minunile voastre.

Acuma atâţia sînt copiii mei, că mi-i inima plină de nerăbdare să mi-i strâng la piept!

Domnule Preşedinte.

Strălucitoare este ziua zilelor, când după atâta suferinţă şi aşa de multe jertfe sîntem pentru totdeauna cu toţii la o laltă, înfăptuind astfel visul de veacuri, visul de aur al Românilor.

Maria

23/6 Noembrie. 1918

REGINA SPANIEI
O EROINĂ A RĂBDĂRII

DE REGINA MARIA A ROMÂNIEI

Ziarele americane publică portrete cu amănunte intime, din viața monarhilor europeni, scrise de Regina Maria a României.

Socotim interesant să publicăm articolul relativ la Regina Spaniei, acum, când — în urma revoluției care a eșuat acolo — Spania și tronul ei sunt iar obiectul actualității.

REGINA Victoria Eugenia a Spaniei, — sau Ena cum o numim noi în familie, — este considerată prințesă engleză. Dânsa îmi este vară primară, dar la drept vorbind, ea nu este englezoaică. Tatăl ei era german, un prinț de Battemberg, care s'a însurat cu cea mai tânără fiică a Reginei Victoria, Beatrice.

Bătrâna regină a Angliei nu voia să se despartă de fiicele ei, așa încât, dacă putea, își alegea gineri, cari să voiască să se stabilească în Anglia și astfel fetele să rămână în jurul ei.

Prințul Henrich de Battemberg, fiul cel mai tânăr al unei case nedomnitoare, a admis această expatriere și a venit în Anglia ca să trăiască cu soția lui, în loc ca aceasta să meargă cu el în Germania.

Bătrâna regină Victoria era foarte mulțumită de acest ginere impozant și fermecător, care a venit să se instaleze în palatul ei confortabil. Toți cei patru copii, cari s-au născut din această pereche princiară, au văzut lumina zilei sub acoperișul bătrânei regine și au fost crescuți la Windsor, Balmoral și Londra, mergând numai rar în Germania, ca să viziteze familia tatălui lor. Astfel, educația tinerei regine a Spaniei a fost englează. Gusturile ei, obiceiurile, gândurile, prietenii și mediul sunt britanice, deși ea nu e englezoaică după nume sau naștere.

S'a măritat la o vârstă foarte tânără și cred că mulți ani, mica regină Ena, a avut de îndurat greutăți. In ziua căsătoriei ei, amândoi, ea și regele, au fost aproape aruncați în aer, de o bombă asvârlită în landoul lor, la înapoierea dela biserică. Mulți dintre cei cari se găseau în jurul lor, au murit și deasemeni au fost uciși doi dintre cei șase cai înhămați la trăsură.

Pantofii miresei erau muiați în sânge, când ea a trecut din trăsura sfărâmată, într'un alt vehicul. Ceeace a făcut ca lucrul să fie și mai impresionant, e că bomba a fost aruncată asupra lor dintr'un balcon, ascunsă într'un buchet de flori.

Tânăra regină a avut de învățat multe lecții grele. Eticheta curții spaniole este astăzi aproape tot atât de severă, ca și în zilele lui Filip al II-lea și tânărul, popularul, chipeșul și strălucitorul bărbat al Enei, nu era totdeauna ușor de stăpânit!

Dar Regina Ena a fost binecuvântată cu o fire îndurătoare, răbdătoare; e totdeauna zâmbitare,

Regina Spaniei, la obicinuita-i cavalcadă cotidiană.

are prețioasa însușire de a fi în stare să exagereze binele și să reducă proporțiile neplăcerilor. Dânsa a știut să tragă toată mulțumirea din bogății, situație și onoruri, și a acceptat partea spinoasă a lucrurilor, ca una care primește toate ușor.

Acum, dânsa și-a făcut loc în inimile supușilor ei, mamă a unei familii numeroase și mândre, o femee frumoasă, grațioasă, cu păr de aur și ochi albaștri, printre supușii ei mai mult creoli.

E de admirat la regina Ena stăpânirea de sine și dibăcia, cu care-și conduce barca deasupra valurilor vieții tumultoase.

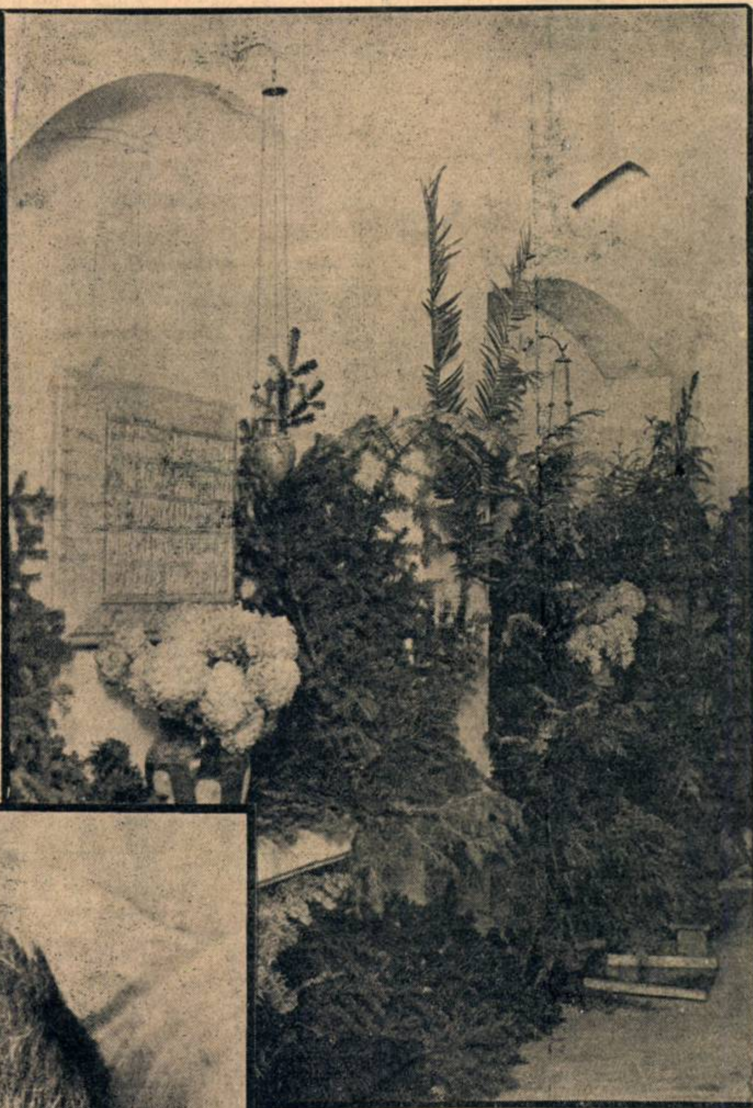

La Mihăeşti s'a stins în vârstă de 63 ani, în urma unui atac de cord, fostul şef al partidului liberal, marele patriot Vintilă Brătianu. *Fotografiile noastre reprezintă câteva scene impresionante, dela funeraliile ilustrului dispărut.*

Sus : *Sicriul defunctului este coborît pe umeri, de foşti miniştri şi prieteni;* dreapta sus: *Cortegiul funebru urmat de familie;* jos: *Vintilă Brătianu pe patul de moarte.*

Clişeul din dreapta reprezintă pe d. I. G. Duca, ales Duminică 27 Decembrie 1930, şef al partidului naţional-liberal.

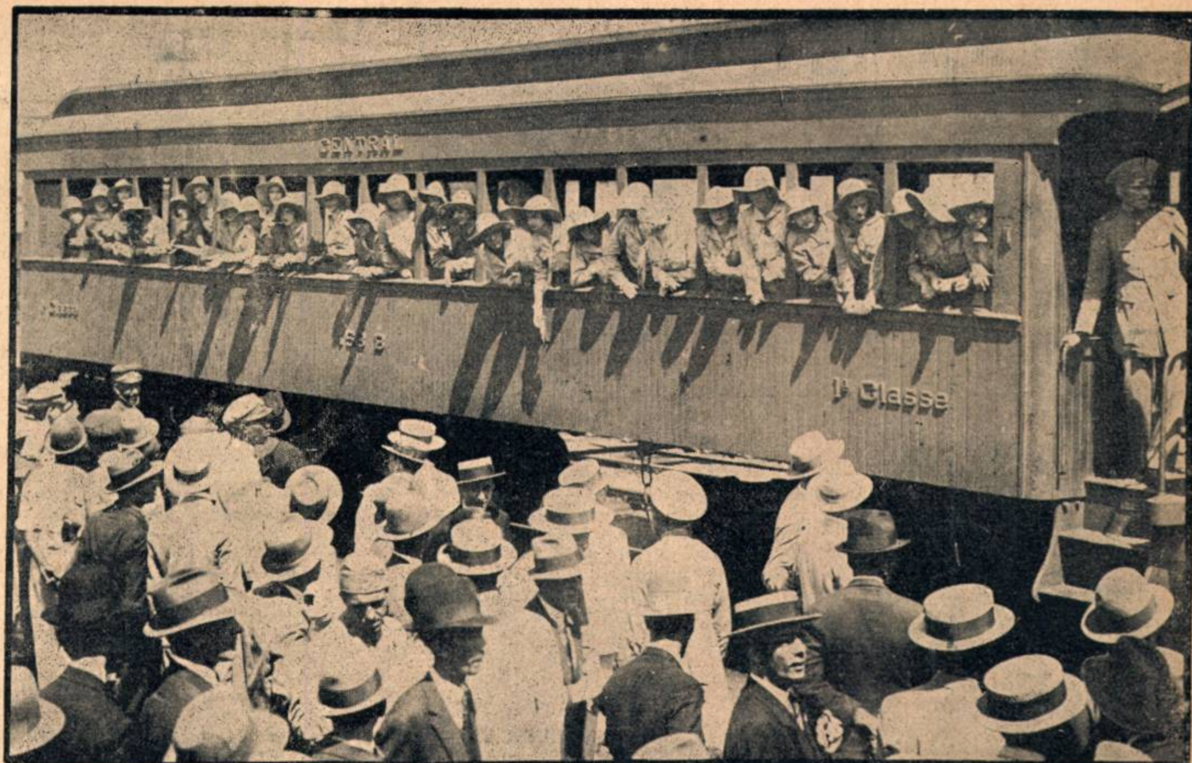
Sus : *Un colţ din cripta istorică dela Florica. Cele două firide adăpostesc osemintele marilor bărbaţi de stat Ion C. Brătianu şi Ion I. C. Brătianu. In aceeaş criptă a fost depus şi corpul lui Vintilă Brătianu.*

Dr. sus: *„Cel mai iute om din lume". Sprintenul american Charles W. Paddok, câştigătorul Olympiadei din Amsterdam (1928) s'a căsătorit de curând cu miss Prisk-Malaby, fiica celebrului editor american.*

Dreapta: *Regele Carol şi Voevodul Mihai au asistat la pomul de Crăciun organizat la Cercul Militar, pentru familiile ofiţerilor din Capitală.*

DIN TOATĂ LUMEA

Sus : Cu ocazia recentei revoluţii braziliene, femeile au ţinut să ia parte activă la mişcare, în care scop s'au organizat câteva batalioane femenine. In fotografia noastră, un grup de voluntare, în drum spre Rio de Janeiro.

Stânga : Americanul Jack Murray a stabilit o nouă performanţă în nataţie, bătând recordul de 67 ore de înnot continuu. Iată o nouă celebritate, pe deplin meritată.

Jos : D-na Bruce, cunoscuta aviatoare engleză, a executat un sbor de distanţă, parcurgând singură cu avionul ruta Londra-Tokio, între 25 Septembrie—24 Noembrie. In capitala Japoniei a fost întâmpinată de cea mai bună aviatoare a Japoniei, d-şoara Keigen Boku.

Sfaturi pentru ingrijirea frumuseţii

T. V. S. — Exact ca Miss Jimmy în ceeace priveşte mătreaţa.

NERABDATOARE. — Băile reci şi gimnasticfa sunt bune. V'ar trebui masagii speciale. Scriţi-mi şi daţi-mi adresa.

MISS JIMMY. — Nimic mai simplu: pentru mătreaţă şi căderea părului avem noi un remediu minunat. Mai întâi spală bine părul cu apă în care ai topit puţin Borax. Apoi o fricţiune cu următoarea compoziţie, care sunt sigură că-i va prii: Cloral Hidrat 3 gr., Nitrat de Potasiu 4 gr., Amoniac 10 gr. Alcool de Lavendula 100 gr., T-ra Capsici T-ra Cantaride au 20 gr. Ulei Ricin 20 gr. După 2 săptămâni doresc din nou veşti. Cât despre a doua întrebare, veşnic aceiaşi la toate cititoarele mele: „Ce să fac să nu îmbătrânesc?" Te sfătuesc următoarele: Să fii veselă, liniştită, împăcată cu nervii. O vizită la institutul din str. Vasile Lascar 9. O cremă bună şi insomnie de loc. Somn bun fără citit în pat.

CLARA. — Pentru ca să răspund clar aşa cum ceri matale, am nevoie duduie Clara şi de întrebări clare. Ce pricepi mata prin sprâncene „trase" **sau „rase"**? Apoi imediat altă întrebare: gene lungi? şi noduri la picior. Prefer sprâncene trase, gene scurte şi fără noduri la picior. Dar perfecţiunea nu există, deci ca atare.

MELITA. — Pentru ten gras vă recomand soluţia Sabouraud la 3 zile odată, cu vată. Pentru mâini o spălare cu săpun simplu de Marsilia şi făină de migdale, nu le va supăra de fel, din contră. Apoi ungere cu glicerolat de amidon.

SPERANTO. — Comprese cu apă de rose sau ceai de muşeţel la ochi. Masagii cu cremă bună.

Pentru păr, a apărut în reviste.

MIETA S. — Reţeta o vei utiliza în fiecare seară. Normal ar fi vreo 65 de kilograme, 70 este cam mult. Dietă, duduie dragă.

PUIA DIN BUŞTENI. — Nu ştiu despre ce carte poştală îmi reproşaţi.

Pseudominul îmi e foarte cunoscut însă. Nu fiţi dezolată: porii se vor închide, probabil se vor convinge şi ei că nu au altceva mai bun de făcut. Vă recomand la 3 zile odată soluţia Sabouraud, pe lângă apa ce utilizaţi acum. E mai energică.

O MOLDOVEANCA. — Vom convinge noi pe domnul Dr., că o soţie bună e mai bună decât „altele" după care vă e teamă că-i fug ochii. In acelaş timp vom utiliza o apă bună de obraz de ex.: Hidrochinonă 2 gr., glicerină 20 gr. Alcool 100 gr., Ac. Benzoic 0.50 gr. Aeter 10 gr., apoi crema: Ac. salicilic 1 gr., T-ne benzoe Ung emoliens 40 gr., Ulei de rose 1 gram.

SPUNE-MI CA SUNT URAT. — Am primit şi vă mulţumesc. Am râs de comparaţia părului cu coama porcului, aveţi un dicţionar de comparaţii, cum să zic.... special. Vă recomand să ungeţi freza din când în când cu gomina argentina şi să aplicaţi o plasă.

ANGELA Craiova. — Da, cred că crema de care întrebaţi, să se găsească la Craiova. Cercetaţi la droguerii.

OCHI VERZI. — Pentru ten uscat nu e bună lămâia şi gălbenuşul de ou zilnic. O cremă grasă e mai de folos.

Utilizaţi apă de toiletă cu vin din revistă după care crema: Ac. benzoic 0.50. Ac. salcil 1 gr., Ceară 10 gr., Cetaceum 7 gr., Ulei de migdale 25 gr.

CRINUL DUPA INSULA VIRGINA. — Frumos pseudonim, deşi eu aş fi scris mai bine **de pe** decât **după**, dar să te şicanez pentru atâta lucru?

Văd că eşti bogată în întrebări. De aceia prin contrast, promite-mi să-ţi răspund deocamdată numai la două, din pricina unui munte de scrisorele, pe care din clipă în clipă îl vârfueşte băiatul din redacţie.

Iată: creşterea genelor poate fi destul de rapidă, dacă aplici regulat în fiecare seară pe ele cu degetul mic: ulei de vaselină 40 gr. apă de roze ,20 gr. pilocarpină, 0.20 ctgr.

Foarte util este uleiul de ricin, mereu proaspăt nu pe dinăuntru, ci tot pe gene. Pentru pori dilataţi, nimic nu e mai bun ca apa **Laura** care cuprinde hamamelis şi aqua de lauro cerasi, două produse ce şterg minunat fardul şi închid porii. Trebue însă să adaugi şi 5 grame răbdare în soluţie căci nici Dumnezeu nu a făcut lumea în 3 zile. Cum vrei dar ca porii d-tale să se închidă văzând cu ochii?

G. PANAIT. — Am cel puţin vreo zece mişive pline cu disperări, lacrimi, descurajare pentru câte un fleculeţ de defect la ten. Şi asta tocmai acum de sărbători, când tot omul e „june si felice".

Imi spui că ai bubuliţe, pete după ele şi mâncărime. Un întreg cortegiu de neplăceri. Şi mai adaogi că te speli zilnic cu săpun! Dar pentru numele Venus, Apollo şi Adonis, cine te-a învăţat să te speli cu săpun şi încă dimineaţa? Repede: primo, regim. Suprimă carnea, sărături, piper, vin, ţuică, cafea. Mănâncă spanac de trei ori pe sptămână, morcovi de alte trei, lapte mult, zilnic iaurt. Dimineaţa şi la patru seara, o supă deasă de zarzavaturi, mere multe, compoturi, magiunuri cu pilaf .Spală seara faţa cu apă foarte caldă şi săpun de pucioasă numai de trei ori pe săptămână. Aplică pe urmă o cremă: Resorcină 1 gr. Hg. pp. alb 1 gr., zinc oxid. 5 gr. vaselin şi lanolină aa. 15 gr. ichtiol 1 gr. sau sulf precipitat 6 gr. talc pulvere 2 gr. glicerină 60 gr. apă de roze 12 gr. tincture de quillaya 10 gr.

Dimineaţa şterge bine faţa cu vin alb vechiu amestecat cu lapte fiert şi pudrează cu talc. Seara, ia-o d'a capo.

După 2 săptămâni să-mi scrii din nou.

MISS MATEMATICA. — Aşa te vreau d-ră. Cochetă şi învăţată căci contrariu oamenilor acri, una nu exclude pe cealaltă. Să încercăm deci să te menţinem frumoasă. Scrii că ai pielea uscată de vânt. Nimic mai natural, pe vremea asta. Uite ce să faci: să nu te speli niciodată dimineaţa cu apă multă. Fă-ţi o apă de toaletă jumătate lapte, jumătate vin alb, şterge-te bine cu vată şi aplică o cremă bună. De pildă crema Laura Nr. 1 sau chiar un simplu coldcream foarte proaspăt. Apoi pudrează. Seara, ca să opreşti năsucul de a roşi, îl speli bine cu apă foarte caldă şi îl pudrezi cu borax praf. Te culci ca un pui de pagliacci cu nasul alb, alb, alb. Dar sper că eşti singură şi poţi să te îngrijeşti cum cere cochetăria.

OCHI VERZI. — Mai întâi mii de cuvinte bune, pentru tot ce-mi spui măgulitor. Nu dispera din cauza greutăţii. Eşti voinică dar şi proporţionată. Şi Junona a fost destul de greuşoară, şi totuşi a iubit-o zeul zeilor.

Dacă ţii neapărat să fii mai subţirică, poftim: dimineaţa pe nemâncate, bea un pahar cu apă foarte caldă, cu 10-12 picături de lămâe. La prânz mănâncă o felioară de friptură la grătar, foarte uscată, un cartof cu sare, fără unt şi o salată. Seara mere coapte, salată de cartofi, iaurt. La orele 4 un ceai slab cu lămâie şi 2 grissine. Odată pe săptămână mănâncă numai mere la mese. Un chilogram pe zi, cu câte un grissin, bea numai zeamă de prune şi de mere.

Peste o lună să-mi scrii ce arată cântarul.

FLOARE DE MAI. — Ce drăguţă eşti! Mulţumesc mult pentru frumoasa glastră cu camelii.

Dar cum de mi-ai aflat adresa de acasă? E o atenţie ce m'a mişcat. Cu deosebire m'au bucurat mulţumirile aduse pentru că te-am făcut **frumoasă cu un ten de porţelan.** Continuă mereu tratamentul meu.

UN ADMIRATOR AL LAUREI — Şi asta e o calitate care îţi dă desigur după cum spui, precădere la sfaturile mele. Iată-le dar: Nu mă pot pronunţa în privinţa produsului de care îmi vorbşti. Nu e nevoie să-ţi tunzi freza.

Spală de două ori pe săptămână seara capul cu lemn de Panama, fiert în apă de ploae sau pune şi puţin borax. Apoi utilizează următoarea fricţiune: Resorcină 2 gr. sublimat corosiv 0.50 gr. Extr. de China rebrum, 20 gr. alcool de rosmarin 100 gr. ulei de ricin 20 gr. cloral hidrat 3 gr.

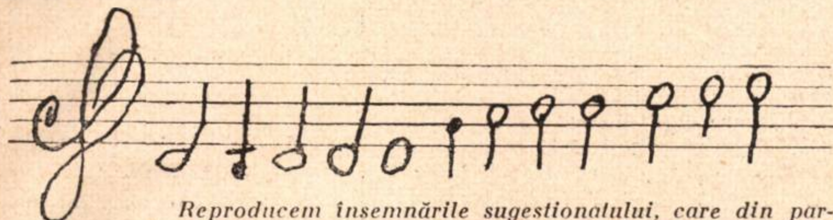
MARIE BELL. NATAŞA. — Da apa şi crema **Laura** sunt inofensive. Intrebuinţate împreună ele vă scapă de ten uscat, şi de pori dilataţi. Pentru a fi frumoasă, trebue mai întâi perseverenţă.

LAURA

— - Citiţi „M A G A Z I N U L" No. 2 - —
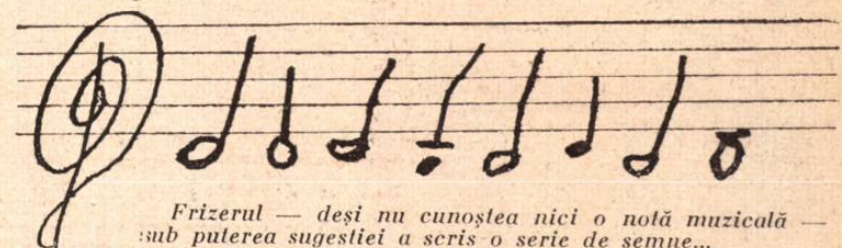
Iluzionistul fără voe

ȘTEFAN KLUCSNIK.
A fost la Viena, Paris, Berlin.
Actor, dansator, maestru de balet. Rând pe rând, succese și desiluzii, fericire și amărăciune, la lumina rampei.
Este un tip curios. Figura lui ascuțită și vioaie, trăsăturile energice, ochii lucitori ca argintul viu, tăioși ca o fâșie de lumină într'o sală întunecoasă, ne înfățișează un om vecinic schimbător, alergând după neprevăzut și nou, după senzațional și nefiresc.
Să nu vă mire deci, că după ce a fost negustor, a devenit actor. Apoi dansator. Apoi maestru de balet.
S'a plictisit însă repede.
Iată-l deci scamator și iluzionist. Hipnotizator.
Mâinile-i subțiri, de un rafinament subtil estetic, unghiile ascuțite, transformă monede, fac să dispară ouă, să apară găini sau cărți de joc.
Dar scamatori sunt mulți. Iluzioniști deasemenea. Ștefan Klucsnik, căuta o noutate.

Reproducem însemnările sugestionatului, care din partea unui ignorant în ale muzicei, sunt totuș extraordinare.

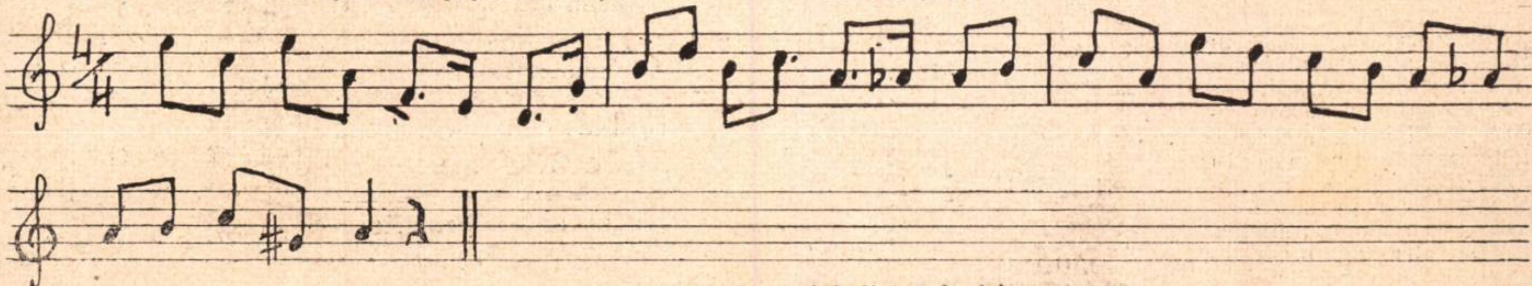
Și într'una din nopțile sale de insomnie, când stridența miorlăitului de cotoi amorezat pe acoperiș te înfioară, când fluerul sergentului, ascuțit ca un pumnal înfipt în tăcerea nopții îți displace și-ți dă impresia că ești urmărit de un răufăcător, creerul agitat al scamatorului, a născocit ceva senzațional. Să sugestioneze oameni, pentru compunerea unor bucăți muzicale. Să-i domine în așa chip, încât vrând-nevrând aceștia să ia creionul în mână, și să plaseze între cele cinci linii ale portativului puncte, cari împreunate să dea naștere unui șlagăr.
Zis și făcut.
A încercat întâi, cu o doamnă din societate. Tipul specific al femeii pe care o vezi ghicind în cafea și în palmă, alergând după grafologi șarlatani, rugându-i să-i desvăluiască finețea și caracterul. Doamnele acelea elegante cu rochii lungi și negre, cu buzele fardate carmin cu grain de beaute-ul înfipt ca un stindard al vulgarității în vre-un colț, sub buză sau ochi, cu genele unse și sprâncenele pensate. Intr'un cuvânt, o doamnă modernă. A auzit de sugestie și iluziune, de hipnotism și somn, de compoziție și a fost gata. Dar femeile — mai ales cele din societate, — sunt năbădăioase și capricioase. Nu-și impun o supunere de medium. Ar vrea să țină sub papuc pe însuș hipnozatorul. Iată de ce prima încercare a lui Ștefan Klucsnik a dat greș. In zadar își concentra toată puterea de convingere. In zadar vinele i se umflau în cap și ochii eșiau din orbite. In momentele cele mai serioase ale experienței, doamna găsea prilej de glume și râs. Ba mai scotea din când în când și rouge-ul, mai făcea câte o ochiadă prin salon.
Nu era nimic de făcut.
Klucsnik, s'a descurajat însă. S'a gândit să-și aleagă un mediu reprezentat de un om mai simplu. Fără caracter inutil complicat, fără inteligență inutil multilaterală, — așa, în genul doamnelor din societate.
Și-a ales atunci un cismar. Nici cu acesta nu a reușit nimic. Toate ostenelile și străduințele sale, au rămas zadarnice.
Era puțin desiluzionat. Era însă sigur că va găsi mediul.
O după amiază de iarnă. Klucsnik distra publicul cinematografului de periferie, în timpul pauzei mari. Tinerii și bătrânii, femeile și copiii cari veniseră să se entuziasmeze fiecare în felul lui, de arta divinei Greta Garbo, bunăoară, se amuzau de minune, urmărind cu un vădit interes scamatoriile sale. După câteva experiențe simple de prestidigitație, Klucsnik, s'a gândit să încerce puțină sugestie.
A ales la întâmplare, un tip din banca I-a. Avea guler în colțuri, papillon roșu, haină gris și păr buclat. Ochii erau de un albastru spălăcit, exprimând o sensibilitate, o melancolie, de multe ori bolnăvicioasă.
Pe o hârtie, Klucsnik a scris cu creionul roșu un număr: 7. Se apropie de omul cu guler în colțuri. Il fixă.
— Spuneți vă rog un număr.
Omul cu gulerul în colțuri, privi în ochii lui, se îngălbeni, lăcrimă și cu voce tremurândă spuse:
— 7!
— Klucsnik, arătă întregei săli, hârtia pe care cu un minut înainte scrisese el acelaș număr.
Continuă. Se adresă din nou tipului cu papillonul roșu:
— Te vei duce afară, vei lua un carnet de bilete dela cassă și-l vei aduce aci.
Ca o mașină, palid, cu fixitate de sfinx, omul cu haina gris se ridică, eși din sală, ajunse la cassă, smulse domnișoarei un carnet, și-l aduse în sală, fiind întovărășit de țipetele disperate ale cassierîței care striga:
— Hoții! Hoții!
Sala întreagă, în picioare aplauda.
— „Mi-am dat seama — îmi spune Klucsnik — că am în fața mea un mediu extraordinar. Și m'am gândit să încerc cu el, experiența muzicală care nu-mi reușise până atunci".
După spectacol, Klucsnik, l-a așteptat la eșire. Acesta s'a speriat. Ar fi vrut să se ferească de el. Klucsnik se apropie:
— Domnule, vreau să-ți vorbesc...
Omul păli.

Frizerul — deși nu cunoștea nici o notă muzicală — sub puterea sugestiei a scris o serie de semne...

— Bine... dar...
— N'avea nici o grijă, nu ți se întâmplă nimic... Spune-mi, ce meserie ai?
— Sunt frizer...
— Vrei să vii până la mine?
Și terorizat de privirile tăioase ale iluzioniștilor, frizerul îl urmă. Intrară în casă. Klucsnik îl întrebă:
— Spune-mi, ști ce este o gamă?
— Ce-i aia?
— O gamă muzicală...
— Fi serios domnule... Lasă-mă să mă duc acasă...
— Uite să-ți arăt eu.
Și Klucsnik, desenă pe portativ o gamă. Explică frizerului, că punctele negre reprezintă cele opt note, cari constituesc alfabetul muzicii și îl întrebă:
— Spune-mi domnule, ai vrea să fi compozitor?
— De ce-ți bați joc de mine? In viața mea n'am învățat altceva, decât să săpunesc și să trag cu briciul prin bărbile oamenilor...
— Și totuș, vei fi... Uite, eu o să pun în dreptul fiecărei note un număr. Apoi voi privi la d-ta. Și îmi vei spune, rând pe rând, ordinea în care să notez numerele.
Zis și făcut. Do era 1, Re 2, Mi 3 și așa mai departe.
Klucșnik se concentră. Ochii săi deveniră îngrozitor de mari, teribil de convingători. Nervii, erau în supremă contractare. Puse mâna pe umărul frizerului. Porunci:
— Spune!!
Omul cu gulerul în colțuri și papillonul roșu, rosti tremurând, cu fața palidă, cu mâinile crispate...
— 3—1—5—8—7—2—4—3—1—4—3—2—1.
Klucsnick sări în sus. Ca o furtună se repezi la pian. Cântă bucata! A reușit! A reușit experiența!
Un om care habar nu avea de muzică. Nu știa ce e o gamă, ce sunt note, ce reprezintă portativul, ce reprezintă o compoziție muzicală. Acest om, simplu, fără cultură, care, după cum tipul a afirmat-o, nu a făcut altceva decât să săpunească și să radă, acest om desconsiderat din punct de vedere artistic, a fost fără voia lui artist. Mai mult decât artist. Creator. Ochii pătrunzători, sfredelitori ai lui Ștefan Klucsnik, au scos din subconștientul inimii de frizer, creațiunea artistică. Intocmai ca raza de soare, care iarna, pătrunde nevăzută în fundul prăpastiei și topește un sloi izolat de ghiață.
Il admir pe acest om. Să ai o putere atât de mare, să stăpânești atât de extraordinar sufletul și mintea, trupul și mișcarea unui semen, să-i insufli tonul divin al creației artistice, — asta e enorm.
Căci Klucsnik, a arătat lumii întregi — în nici un colț al pământului nu s'a făcut încă o astfel de experiență — că darul artistic, se găsește în subconștientul sufletesc al fiecărui muritor, oricât de simplu ar fi el.
Iată dece bucuria lui este atât de mare, de ce ochii lui strălucesc atât de viu, într'un cuvânt dece este fericit, cu toată haina modestă ce-i acoperă trupul slab.
Poate că senzaționala lui experiență, îi va oferi o haină mai bună, un trai din plin.

ION GOLEA

Leit-motivul șlagărului dictat de frizer.

CASNICII FERICITE

— „Pe cine crezi că am văzut zilele trecute?" ciripi Sandie lui Tom în timp ce se legănau în ritmul lent al unui tango.

— „Pe cine?

— „Pe Sylvia, dragă?

— „Ei!

— „Da, şi-i mai frumoasă ca oricând.

— „Cum se împacă cu Tony?

— „Minunat! cred că sunt cea mai ideală pereche de pe pământ!

— „Ferice de ei!

— „Au trei copii ca nişte cadre! După câte mi-a spus Sylvia, sunt pur şi simplu adorabili!

— „Trebue să fie una din cele mai puternice legături între ei".

— „Nu fii prost, dragul meu. Am impresia că ambii îşi admiră copiii, dar niciunul nu-i iubeşte. Sylvia îmi pare, că nu-i înţelege de loc"!

— „Poate pentrucă sunt încă mici".

— „Nu e asta! Sylviei nu-i plac copii; mi-a spus c'o îngrozesc!"

— „Dar Tony? trebue să fie un tată tandru!".

— „Asta-i partea cea mai nostimă, (pufni Sandie). Tony n'a văzut niciodată copilul!

— „Care copil?"

— „Ei, ultimul! Vânează în Georgia sau dracu ştie unde!"

— „Copilul?" exclamă Tom consternat.

— „Nu!... Tony, am vrut să spun".

— „Iată o familie fericită".

— „Dragul meu, e mai mult decât minunat modul în care oamenii aceştia au rezolvat problema căsătoriei! exclamă Sandie cu entuziasm.

— „Cred şi eu! Unde locuiesc?"

— „Au un apartament elegant în New-York pe care l-au subînchiriat — înţelegi, nu?"

— „Bine dar unde-şi au domiciliul stabil?"

— „Sylvia, călătoreşte mereu".

— „Dar Tony?".

— „In ultimul timp am auzit că vâna undeva, departe!"

— „Dar copiii?"

— „In privinţa aceasta, Sylvia s'a aranjat cum nu se poate mai bine".

— „Anume?"

— „Să vezi: Janette, fetiţa cea mai mare, e la mama Sylviei, care o adoră; apoi Cuthbert cel de al doilea copil, e la mama lui Tony, în California.

— „Şi cred că cel mai mic e cu Sylvia?"

— „O! Doamne, nu. Ce dracu să facă Sylvia cu un copil în braţe? La New-York e doar o pensiune pentru copiii sugaci, unde li se dă o îngrijire admirabilă.

Fiecare copil poartă un număr ca să nu se confunde. L-a internat acolo acum şase luni şi încă nu l-a văzut".

— „Aranjamentul e straşnic" zise Tom, în timp ce muzica încetase.

— „Să ne aşezăm aci, dădu Sandie ideea, arătând o masă într'un colţ mai retras.

— „Presupun, că Tony va reveni iarna asta acasă".

— „Doamne fereşte. Asta ar fi fatal!"

— „De ce?

— „Dacă aceşti doi şi-ar relua traiul comun, divorţează imediat, pentrucă se cicălesc îngrozitor; asta mi-a spus-o Sylvia. Nu pot fi fericiţi decât rămânând cum se găsesc. Admiţi că e o căsnicie admirabilă?"

— „Natural", aprobă Toni.

— „Ştii, dragă", zise Sandie gânditoare, „cinstit ţi-o spun, că dacă m'aş putea aranja ca Sylvia, m'aş mărita chiar mâine.

Trad. de E. A.

Sfinţii şi poşta

Sfinţii pe mărcile poştale : câteva timbre caracteristice.

UN FAPT destul de interesant este, că nu numai regii, republicile înfloritoare, marii oameni de stat şi diferitele privelişti încântătoare ale naturii, au fost singurele care au cunoscut onorurile vignetelor poştale.

De mai mulţi ani figurează şi sfinţii cu demnitate pe micile timbre. Se crede că regimurile mediteraneene au lansat această inovaţie filatelică.

Portugalia comemorează în 1895 printr'o emisie de mărci al şaptelea centenar al naşterii Sf. Anton de Padua.

Italia comemorează în 1926 în acelaş mod, al şaptelea centenar a morţii Sf. Francisc din Assisi.

Insula Creta emite în 1906 o serie de mărci cu efigia Sf. Gheorghe. Insula Malta reproduce pe mărci în 1919 şi 1926 figura Sf. Publius, ocrotitorul vapoarelor pe mare.

O altă marcă cu subiect religios, este emisă de către administraţia poştelor ungare, pe care este reprezentată o interesantă imagine a Fecioarei cu Isus.

Filatelia şi tezaurul dela Moscova.

IN toamna trecută un savant străin, prieten al României, venind în Bucureşti, a propus statului înfiinţarea unor ghişee speciale pe lângă oficiile de poştă mai însemnate din ţară, unde să se facă vânzarea mărcilor poştale pentru colecţiuni şi din acest venit să se răscumpere tezaurul nostru dela Moscova, după cum a făcut Grecia, Creta şi alte ţări balcanice, fără ca statul să aibe vreo cheltuială.

Cifra de afaceri realizate în Franţa în timp de trei ani şi primul trimestru din 1927 de către Agenţiile timbrelor poştale coloniale vândute filateliştilor şi negustorilor de mărci, pentru colecţiuni a fost:

In	1924 . .	4.290.000 franci
„	1925 . .	5.000.000 „
„	1926 . .	8.900.000 „

Primul trimestru din 1927 : 3.350.000 franci.

Deci numai în trei ani şi trei luni s'a realizat frumoasa sumă de 21.600.000 franci (129.600.000 lei). Aceste milioane în ordinea lor simţitor progresivă au o reală elocventă.

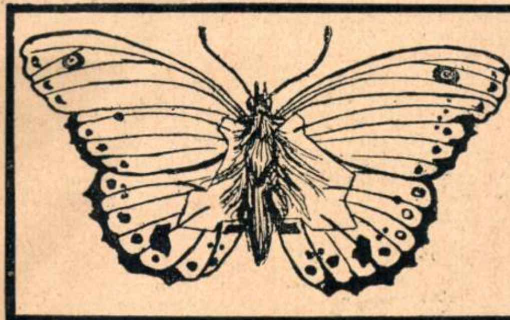

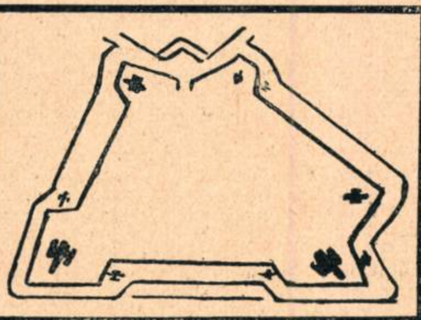
Spionaj!!

REVELAȚII SENZAȚIONALE DIN MISTERIOASA REȚEA

CASSANOVA, UNUL DIN CEI MAI VESTIȚI SPIONI AI EVULUI MEDIU

Fluturele desemnat în carnetul lui Baden-Powell și planul fortăreței.

RĂSBOIUL și epoca postbelică au desvăluit abia de curând, câteva fragmente din misterele rețelei oculte, spionajul, care a dat cele mai teribile lupte de culise, în timpul marelui flagel. Dacă până în 1914, serviciile de informațiuni ale marilor puteri lucrau în mod mai mult decât tacit și cu oameni dubioși, în ceeace privia puterea lor de muncă și investigații, ca și inteligența, după această dată, nucleele răspândite în toată lumea, s'au transformat într'o rețea invizibilă și spionajul a devenit o profesiune organizată pe baze perfecte și cu atribuțiuni precis definite, pentru fiecare spion în parte.

Odată conflagrația declarată, marile stat-majore se concurau în abilități, pentru procurarea de informațiuni precise, asupra inamicului. Serviciile de informațiuni de ambele laturi ale fronturilor, au devenit cele mai teribile arme de luptă. In modul cel mai rapid și minuțios, informațiunile erau coordonate, îmbinate ca un mozaic și pe baza lor, forurile competente luau importantele hotărâri. De celelalte capete ale acestor fire de rețea fine și invizibile, erau agenții de informațiuni și spionii.

Aceștia erau numai în cazuri foarte rare oameni cu existențe dubioase, cari și-ar fi trădat patria pentru bani sau din ură. Marea lor majoritate erau bărbați și femei foarte inteligente, cari atrași de pericolul aventurilor, se puneau la dispoziția serviciilor de spionaj, îndrăznind să treacă, să se stabilească și să lucreze pentru interesele națiunei lor, în țările inamice, în mijlocul dușmanilor.

Multe acte de bravură s'au petrecut astfel înapoia fronturilor, numeroase existențe sfârșindu-se în propriul sânge, în fața zidului de execuție. Și aceste sacrificii nu sunt mai puțin demne de mențiune decât cele îndeplinite în tranșee.

Este de relevat faptul că în ciuda perfecțiunii technice a timpurilor noastre, spionajul se menține

Sir William Baden-Powell

în timp de războî, ca și în timp de pace, în diplomația secretă, ca și în serviciile militare. Spionajul este acelaș; s'au schimbat și perfecționat doar problemele și sistemele de investigație. Activitatea lui se resimte mai cu seamă în țările cu posibilități de înarmare nelimitate și se întinde chiar și în domeniile economice, industriale și comerciale, dat fiind că viitorul războiu se va deslănțui și va face ravagii tocmai în aceste domenii. Astfel se explică și faptul că în locul bravului detectiv din trecut, spionul, aventurierul rutinat se afirmă din ce în ce, atât în literatură cât și în film, ca o figură învăluită de un nimb romantic. Desigur însă, că literații, scenariștii și regisorii se feresc să întrebuințeze elementele și rechizitele senzaționale dar prăfuite ale trecutului.

Este încă proaspătă în amintirea cititorilor noștri, afacerea de spionaj recent descoperită de Siguranța Generală a Statului, în Capitală. S'a putut observa că marea majoritate a celor rămași sub inculpare, sunt oameni extrem de inteligenți, posesori de titluri academice și înzestrați cu o sagacitate, care ar face cinste oricărei cariere onorabile.

Unul din cei mai periculoși spioni ai Evului Mediu, a fost desigur *Cassanova,* a cărui profesiune principală era dragostea și tăerea de frunze pentru câinii de orice specie. Intre două șoapte de iubire, smulgea frumoaselor patriciane romane și venețiene, marchizelor franceze sau duceselor și blondelor contese germane, secrete importante de Stat, pe care le comunica apoi puterilor, în serviciul cărora activa. Și lucru curios: eroul de tristă celebritate lucra în acelaș timp, pentru mai multe state.

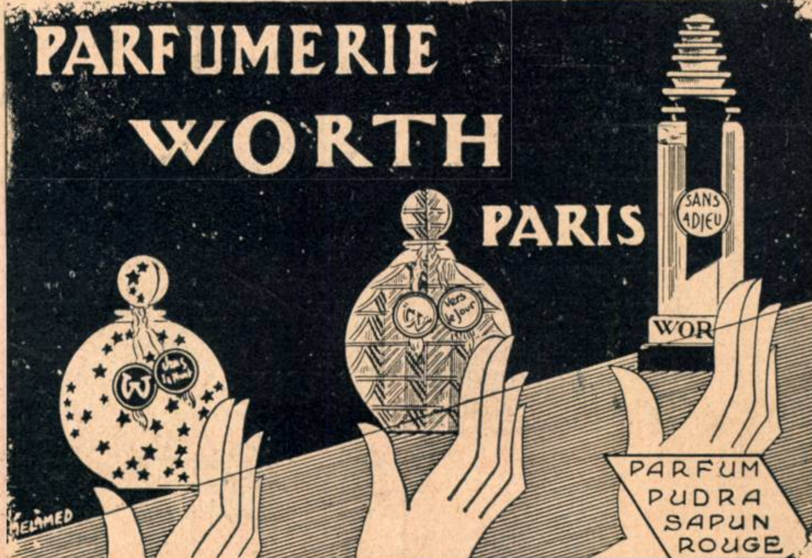
Un alt spion care a jucat un mare rol în serviciul de informațiuni al lui „Inteligence Service" și al marelui Stat-Major englez, a fost actualul general pensionar *Sir Robert Baden Powell,* fondatorul și comandantul suprem al cercetășiei mondiale. In tinerețe, — ofițer de husari în armata engleză, — a cutreerat Indiile și Africa. In urmă se stabili în Germania, ca zoolog amator, furnizând sub această mască, informații prețioase autorităților militare britanice. In stânga, la mijlocul paginei, publicăm o filă din notesul de „zoolog" al fostului agent de informațiuni.

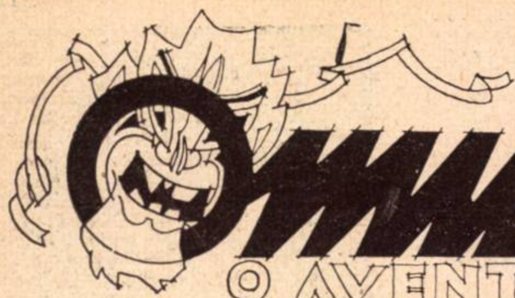
Dacă priviți desenul din stânga sus, veți observa un simplu fluture, dintr'o specie obicinuită, desenat de amator. Nici cel mai abil polițist n'ar fi putut descoperi în acest desen, planul detailat al unei fortărețe germane, cu toate indicațiile asupra plasamentului bateriilor, ca și asupra importanței lor. Fragmentul decupat, se poate observa în desenul din dreapta.

(Extras din conferința radiofonică, ținută la postul Berlin de d. Ralph Zürn, la 13 Septembrie 1929. Publicat în „Funkstunde" din 6 Septembrie 1929).

Trad. de L. M.

RUDYARD MULLTON

Omul cu marcă

O AVENTURĂ A DETECTIVULUI GEX TREVOR

IN LOC DE PROOLOG

Eram pe atunci corespondent la Paris, al ziarului **New-York Herald.** Eram de fapt corespondent pentru toată Europa, căci de câte ori se întâmpla ceva în acest bătrân continent, fie un cutremur catastrofal în Italia, fie o prăbușire de dirijabil în Franța, sau o rebeliune extremistă în Germania, plecam la fața locului, de unde trimiteam reportagii ziarului meu din America.

Trebue să recunosc însă, că cele mai senzaționale reportagii, mi le-au furnizat aventurile neastâmpăratului meu prieten, detectivul Trevor Gex.

Pe acest celebru detectiv îl vedeam foarte des, și nu odată l-am însoțit în miraculoasele sale cercetări. Scriam apoi ziarului meu, faptele la care asistam sau luasem parte; realitatea trăită alături de Trevor Gex, era atât de senzațională, încât nu odată mi s'a reproșat, că în descoperirea acestor cercetări, m'aș fi lăsat cucerit de propria mea imaginație. Dar tocmai fiindcă faptele erau suficient de senzaționale, nu am avut nevoe să adaog nimic dela mine. Și ca să nu credeți că acum fac literatură, iată, voi tăia din ziarele americane reportagiile pe care le-am publicat atunci și le voi reproduce aci, cuvânt cu cuvânt.

PARTEA I-a

In spațiul interplanetar

CAPITOLUL I

Pumnalul de aur

După amiază caldă, de vară.

In grădinița locuinței sale din Bois de Boulogne, dela Paris detectivul Trevor Gex soarbe limonadă și răsfoește distrat ziarele.

Un strein a sunat la poartă.

Yuki, mica japoneză, care face menajul detectivului, aleargă cu pași mici, ca de vrabie, să vadă cine este. Și se întoarce, prezintând detectivului o carte de vizită, pe care Trevor Gex citi:

„Inginerul Lars Hilmar, directorul uzinelor Hellefors-Suedia."

— Poftește-l.

Vizitatorul era un tânăr foarte blond, cu priviri verzi-deschis, drepte și calme.

Gex pofti pe suedez pe un fotoliu de bambus și-i oferi o limonadă.

— Cu ce vă pot fi de folos? îl întrebă el.

— Domnule, începu suedezul, soția mea, Lydia, este născută Rinaldi, și e de origină venețiană. O cunoașteți, fiindcă ați scăpat-o acum câțiva ani dela moarte...*) Vă amintiți?...

— O, cum să nu!.. zise detectivul Trevor Gex. Soția dv. mi-amintește una dintre cele mai grele lupte, ce am dat vreodată cu banda faimosului Wampoo!... Așa dar, Lydia s'a măritat cu dv.!...

— Am întâlnit-o la Veneția, acum doui ani. Ne-am iubit, ne-am căsătorit... explică Hilmar.

— I s'a întâmplat iară ceva? întrebă detectivul.

— Nu, domnule... Am venit la dv. într'o chestiune ce privește uzinele Hellefors, al căror director sunt.

— Vă ascult.

— Domnule, zise inginerul Hilmar, am fost coleg la politechnica din Paris și Charlottenburg cu prietenul dv., aviatorul Dick Randall... El m'a sfătuit să vin la dv...

— Oh, făcu Gex, n'am să uit niciodată curajul cu care Dick a sărit în ajutorul meu, când eram prizonierul „Omului mecanic" *)... Fiți sigur, d-le Hilmar, că nu voi da înapoi dela nimic, ca să vă fiu de folos. Ce s'a întâmplat?... O crimă?...

— Domnule, e o întâmplare atât de bizară, încât nu știu nici eu ce să cred.. Aș vrea să nu vă închipuiți că sunt nebun. După cum știți poate, Uzinele Hellefors, al căror director sunt, au o secțiune pentru fabricarea avioanelor, și tot noi avem în exploatare linia aeriană Stockholm-Copenhaga. Ei bine, în ultimele trei luni, ne-au dispărut cinci avioane!

— Vi s'au furat cinci avioane?

— N'aș putea spune că ne-au fost furate, explică suedezul. Cum să vă lămuresc?... Ni s'au evaporat cinci avioane. Ni s'au volatilizat...

— Evaporat?... privi Gex lung pe inginerul Hilmar.

— Nu. Nici acesta nu e cuvântul. Avioanele s'au resorbit în eter. Da, s'au resorbit, au dispărut fără urma. s'au topit în azur...

— Dar din ce fabricați dv. avioane? întrebă Gex râzând. Din aer comprimat, din rouă?... Credeam că numai Cyrano de Bergerac, imaginase acum câteva secole să se culce, în zori, pe iarbă, pentruca roua ce se ridică în abur spre cer, să-l ducă la lună!...

— Fabricăm numai avioane metalice, răspunse cu o calmă seriozitate Hilmar.

— Atunci, nu înțeleg făcu detectivul. Vă rog să-mi povestiți faptele, și le vom căuta pe urmă o explicație și o denumire.

— Faptele sunt foarte simple: acum trei luni, un avion ce plecase dela aerodromul uzinelor noastre, într'un sbor de încercare, nu s'a mai întors.

— Ce vi se pare atât de straniu, în această afacere? întrebă Trevor Gex. Avionul a căzut poate în mare.

— Dar nu avea itinerarul peste mare, obiectă Hilmar.

— Nu vi s'a semnalat căderea lui nicăeri? In nici o țară? N'a aterisat forțat?

— Nu, domnule, vă spun că s'a pierdut în eter, fără urmă; toate cercetările noastre au rămas fără nici un rezultat. Ceeace mă face să cred că avionul s'a pierdut în eter, și nu pe pământ, este că pilotul ne-a trimis o radiogramă de pe avion, cu următorul conținut: **„S. O. S. Cad în spațiul interplanetar..."**

Nu e ciudat?...

— Intr'adevăr...

— Puțin timp după aceasta, urmă suedezul, un alt avion, plecat spre Copenhaga, dispare fără urmă, dupăce pilotul ne comunică prin T. F. F., de pe aparat, că nu mai funcționează cârma de înălțime, și că se simte atras vertiginos în sus, de o forță pe care nu a putut-o învinge, nici chiar stingând motorul! Un al treilea ne comunică de pe avion, în ziua dispariției lui, că a intrat în zona de atracție a altei planete, și că „sboară involuntar" spre Marte!... Nu e senzațional? făcu suedezul.

— Fantastic! repetă Gex mirat.

CAPITOLUL II

Un mesaj straniu

Pe când, în grădina locuinței sale dela Paris, Trevor Gex asculta bizara povestire a Suedezului, Yuky, mica japoneză, — care era bona lui Gex, —

* Vezi **Umbra care ucide,** publicat în **Realitatea Ilustrată.**

*) Vezi **Crimele Omului mecanic,** publicat în **Realitatea Ilustrată.**

se apropie cu paşii ei mărunţi, şi prezintă detectivului o scrisoare, pe o tavă.

— Imi dai voe? zise Trevor Gex.

— Mă rog!...

Detectivul deschise scrisoarea şi citi:

„D-lui Trevor Gex,
„Detectiv
„Paris
„Hotel Imperial,
„Sydney-Australia
„27 Iunie 193...

„Scumpul meu Gex,

„Permite bătrânului tău prieten Wampoo, să te felicite călduros pentru isprăvile tale din America.

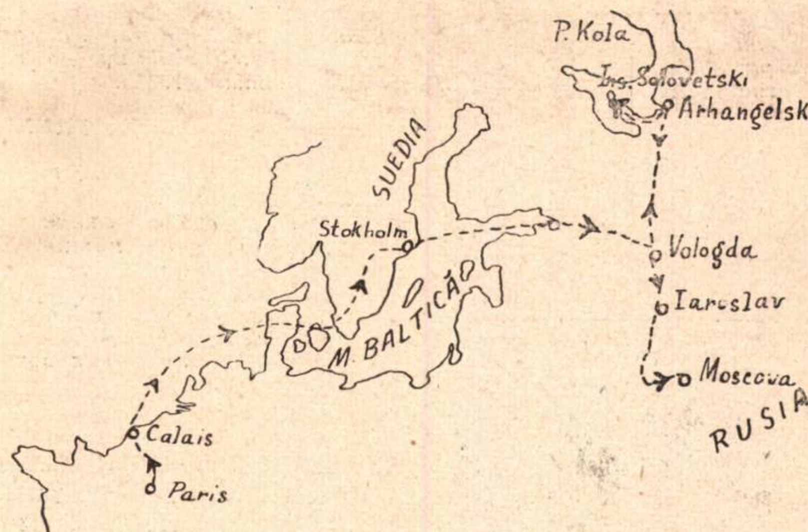
„Ei da, eu, Wampoo, „fiorosul bandit Wampoo," — cum spun gazetele, — sunt duşmanul tău de moarte, dar aceasta nu mă împiedică să-ţi exprim sincera mea admiraţie, atunci când în lupta pe viaţă şi pe moarte dintre noi, succesul se întâmplă să fie, sau pare, pentru un moment, de partea ta.

„Haide, Gex, nu te încrunta: să rămânem aceiaşi beaux joueurs, **de totdeauna. Te supără oare faptul că-ţi scriu din sala de lectură a luxosului hotel Imperial din Sydney şi nu din închisoare?... Ei bine, ştiind că această veste te va umple de bucurie, mă grăbesc să te informez că justiţia americană m'a pus în libertate. Am părăsit închisoarea din Chicago, unde ai binevoit să mă închizi, şi acum sunt liber ca vântul. Bucură-te, Gex: vom începe iar marele duel dintre noi, marea epopee de aventuri trăite; mărturiseşte că pe timpul cât mi-a plăcut să stau la închisoare (am nevoe de niţică odihnă şi reculegere, din când în când), te-ai plictisit de moarte. Trebue să recunoşti că existenţa mea, este secretul gloriei tale. Eşti** „faimosul detectiv Trevor Gex", **numai fiindcă mi-eşti simpatic şi vreau eu să-ţi permit să te lupţi cu mine. Gândeşte-te cât de uşor mi-ar fi fost să te suprim: am avut până acum o sută de prilejuri şi totuşi te-am cruţat. Dece? Fiindcă mă amuză ingeniozitatea cu care ştii să scapi din cursele în care-mi place să te fac să cazi.**

„Dar să-ţi povestesc cum am evadat.

„Iţi aminteşti că, în lupta ta recentă cu banditii din Chicago, ai reuşit să demaşti pe cunoscutul bandit Al. Capone*), care a fost băgat în puşcărie. Dar dupăce te-ai întors în Europa, a sosit la Chicago veritabilul Al. Capone, care, — în timp ce tu m'ai identificat drept Al. Capone, graţie scorpionului roşu ce-l aveam pictat pe piept, — ca să mă pot folosi, de banda lui, — el fusese într'o călătorie. Aşadar, poliţia din Chicago s'a aflat în faţa a doi Capone. Intretimp scorpionul meu se ştersese, aşa că eu am fost liberat din închisoare, şi a fost băgat în locul meu Capone cel adevărat, al cărui scorpion era tatuat în mod real!

*) Vezi **Scorpionul Roşu,** publicat în **Realitatea Ilustrată.**

----- Drumul parcurs de Trevor Gex şi de inginerul Hilmar, în partea I-a a povestirei.

„După cum vezi, şi de data asta, bătrânul Wamppo a rămas neînvins.

„Ştiu că acum arzi de nerăbdare, ca să începi lupta contra mea. Te previu însă, că voi da o lovitură extraordinară, în care nu trebue să te amesteci. Dacă nu, de data aceasta te voi strivi fără milă!

„Ar trebui să accepţi ceeace-ţi cer; mândria d-tale nu are nimic de pierdut, deoarece o propunere de armistiţiu din partea mea, e ca şi un omagiu pe care ţi-l aduc. O propunere onestă, pe care un om onest ca d-ta, nu poate decât s'o primească. Iţi cer anume să nu mă urmăreşti, să nu-mi pui beţe în roate, ci să-mi ignorezi cu totul existenţa, timp de 2 luni. **Nu-ţi cer un sacrificiu prea mare. Lasă-mă în pace 2 luni; apoi, vom reîncepe lupta...**

„Ţi-am spus că propunerea mea e onestă: doresc două luni de linişte şi reculegere, ca să-mi pot îndeplini anumite obligaţiuni religioase. **Dacă nu accepţi de bună voe, voi fi nevoit prin constrângere să te forţez la un concediu de 2 luni, — sau poate mai mult, şi nu fără riscuri pentru tine, dintre care, cel mai uşor de suportat risc, va fi moartea.**

„Aşadar, iţi interzic să te ocupi de afacerile mele timp de 2 luni; şi ca să ştii să te fereşti de ele, voi semna loviturile ce voi da în acest timp, cu câte un pumnal cu dragoni pe prăsele.

„Cu bine şi ia seama,
„WAMPOO."

„O farsă"? se întrebă celebrul detectiv Trevor Gex.

Nu, nu era o farsă. Detectivul Trevor Gex cunoştea la perfecţie scrisul banditului chinez Wampoo. Era scrisul său.

„O cursă"?

Poate.

Aşadar Wampoo îi propune un armistiţiu. Ce vrea oare Wampoo să facă, în acest interval de două luni? Ce obligaţiuni religioase vrea să-şi împlinească? Dar cărei religii aparţine, criminalul? Ce lovitură vrea să dea? Dece-i propune un armistiţiu?...

Toate aceste chestiuni trecură prin mintea lui Trevor Gex într'o singură clipă. Dar detectivul nu putu să constate, decât că-i era imposibil să răspundă la aceste întrebări.

Ce urmăria spiritul diabolic al chinezului, scriindu-i aceste rânduri? Ce plan infernal făurise Wampoo?

Detectivul ridică din umeri, nedumerit şi nu fără oarecare dispreţ, aruncă scrisoarea pe masă.

Işi aprinse o ţigare, dupăce oferi una lui Hilmar, spunându-i:

— Vă ascult.

Suedezul vorbi iară de avioanele dispărute.

Dar gândul lui Gex era la Wampoo, la acest adversar cum n'a mai avut altul; cele mai sguduitoare aventuri din viaţa sa, detectivul le trăise în luptă cu acest bandit...

— Incă un amănunt interesant... spunea suedezul. Aceste avioane făceau sboruri de încercare, pentru experimentarea unor dispozitive noui, inventate în ultimul timp de inginerii noştri... (Va urma)

Miss România 1931

PENTRU *a treia oară* „REALITATEA ILUSTRATĂ" *organizează concursul în care să se aleagă cea mai frumoasă fată din România. Sceptrul înflorit pe care l-au purtat două regine :* d-șoara Magda Demetrescu *în 1929 și d-șoara* Mariana Mirică *în 1930, va trece în altă mână gingașe. Care va fi aceea ?*

De data aceasta nu un juriu, alcătuit din câțiva cari ar putea să facă o alegere nu îndeajuns de obiectivă, va fi chemat să hotărască, ci toți cititorii, tot publicul va fi invitat la un plebiscit, dintre cele mai interesante. Marea mulțime, fără deosebire de vârstă, de sex, de religie, sau de stare socială, toți locuitorii României vor participa la acest nou gen de elecțiune, proclamând printr'un plebiscit pe cea mai frumoasă fată din România, pe Miss România 1931.

D-ra MAGDA DEMETRESCU
„Miss România 1929"

D-ra MARIANA MIRICĂ
„Miss România 1930"

S'au găsit și în trecut, se vor găsi poate și anul acesta oameni ursuzi, posomoriți sau fățarnici, cari să protesteze împotriva concursurilor de frumusețe.

„Cum ? Când e atâta jale și sărăcie în țară nouă să ne ardă de concurs de frumusețe ?" *vor spune ei.* „Asemenea lucru e lipsă de pietate".

Sentință mincinoasă. Tânguire prefăcută. Pe toți aceștia să-i trimiteți să citească pilde de istoria Romanilor. Poporul acela sănătos și plin de vigoare, când trecea prin vremuri de cumpănă, atunci abia își organiza spectacole mai magnifice de circ, întreceri de tot felul, alergări și lupte de gladiatori. Tot la fel românul nostru, la necaz face o petrecere, ca să uite amarul.

Iar pe de altă parte, privind o clipă viața din punct de vedere filosofic, desigur că la întrebarea, care e rostul ei, *nu putem răspunde că numai acela de a ne umple stomacul.*

Omul are și cerințe estetice, nu numai nevoi fiziologice. Și există oare spectacol mai frumos, decât perindarea prin fața ochilor a celor mai gingașe chipuri, pe care le-a creiat Natura ?

In toate poveștile noastre se vorbește cu admirație entuziastă de Crăiasa crăieselor, Zâna florilor și Mândra mândrelor. Și nu e demnă de laudă această sarcină pe care ne-am luat-o, de a înfățișa publicului pe zânele plaiurilor noastre, ca el să aleagă dintre ele pe cea mai frumoasă ?

Se înțelege c'ar fi imposibil ca toate candidatele câte se prezintă la concursul nostru, să apară în fața publicului. E nevoe de o primă selecțiune. Această primă selecționare se face pe baza de fotografii.

Deci până la 1 Februarie crt. domnișoarele care vor să candideze la titlul de Miss România 1931, vor trimite pe adresa redacției noastre, Strada Const. Mille No. 7, cel puțin o fotografie, de mărime 9×12, însoțită de buletinul de mai jos, completat. Pe plic se va scrie mențiunea „Miss România 1931".

nic. constantin

CONDIȚIUNI DE PARTICIPARE

Candidatele la concursul de frumusețe trebuesc să îndeplinească următoarele condițiuni :

1) Să fie cetățene române.
2) Să aibe vârsta minimă de 17 ani și maximă de 25 ani.
3) Să nu fie nici să nu fi fost căsătorită.
4) Să locuiască la părinți, la rude sau dacă trăesc singure, să aibe o profesiune cinstită și mijloace de trai onorabile. Pretindem deasemenea o moralitate perfectă.
5) Nu sunt admise la concurs artistele de teatru, cinema și varieteu și nici manechinele.
6) Deasemenea nu pot participa candidatele care au luat parte la vreun concuars internațional din străinătate.

Buletinul de mai jos trebue completat întocmai și trimis împreună cu o fotografie de format cel puțin 9×12, redacției noastre, Str. C. Mille 11, purtând pe plic mențiunea :

„Concursul de frumusețe"

BULETIN PERSONAL

Numele și pronumele............
Adresa: Str............. *No*...
Comuna............ *Județul*............
Profesiunea............
Vârsta............ *Locueşte cu *)*............
Inălțimea............ *Talia*............ *Culoarea ochilor*............
Culoarea părului............ *Greutatea*............

*) Se va indica în acest loc, dacă d-ra locueşte la părinți, rude sau singură.

Dacă voiți să procurați copiilor voștri câteva ore de nespusă bucurie, duceți-i în fiecare Duminică, înainte de amiază, la spectacolele organizate de excelenta revistă „DIMINEAȚA COPIILOR".

Care sunt cele mai importante 20 personalități din România

In No. 201 al revistei noastre, am publicat un concurs pe cât de original, pe atât de interesant.

Anume, cerusem cititorilor noștri să ne indice într'un buletin de vot, care ar fi cele mai importante 20 personalități din România, alese din lumea politică și din cercurile literare, artistice, militare, economice, științifice, etc.

Concursul a suscitat un interes extraordinar, cu atât mai mult, cu cât în ultima vreme, „guvernul de personalități" este o expresie care circulă din ce în ce mai insistent.

Un mare număr de cititori cari n'au putut participa la timp, ne-au scris rugându-ne să prelungim termenul pentru primirea răspunsurilor, publicând din nou buletinul de vot, dorință căreia ne conformăm în numărul de față.

Repetăm condițiunile : cititorii ne vor indica în prima rubrică a buletinului, numele personalităților din care cred că s'ar putea forma un guvern ideal iar în a doua rubrică vor arăta numărul de voturi pe care cred că-l va întruni fiecare nume.

Voturile primite se vor totaliza indicând astfel în ordine pe cele douăzeci de personalități cari au obținut cele mai multe voturi și cari vor fi proclamați de noi — pe baza plebiscitului acestuia — *„Cetățeni Primari"*, arătând prin acest titlu că sunt primii între egali.

Celui care va prevedea cel mai just preferințele publicului, îi acordăm un premiu de *cinci mii lei.*

Răspunsurile se primesc până la 10 Februarie, în plic închis, purtând mențiunea *„Concursul de personalități"*.

Alte amănunte se găsesc în No. 201 al „Realității Ilustrate".

BULETIN DE VOT

Votez cu următorii :	Numărul de voturi probabile
1.	....
2.	....
3.	....
4.	....
5.	....
6.	....
7.	....
8.	....
9.	....
10.	....
11.	....
12.	....
13.	....
14	....
15.	....
16	....
17.	....
18.	....
19.	....
20.	....

N. B. *Nu e imperios necesar să complectați toate cele 20 de rubrici.*

O LUPTA CU HOŢII DE CAI

De CARL B. LIVINGSTON

Am arătat în numărul trecut, cum banda lui Jack cel Negru, a jefuit de mai multe ori expre-ul de Colorado şi cum din cei treispre-ece membri ai ei, numai cei doi fraţi Ketchum fuseseră prinşi şi omorâţi.

Chiar în seara în care cel de al doi-a Ketchum fu prins, doi străini so-iră călare la ferma lui V. H. Lusk, la hinney Wells, în Noul Mexic. Unul ra tânăr şi svelt, celălalt mai în ârstă, mic şi gros. Cum localitatea ceasta e la vreo sută de mile de Va-a Curcanului, nimănui nu-i putea da rin gând, că aceşti oameni erau acei ari se bătuseră cu poliţia, după pri-ıul atentat contra trenului.

Dar fermierul înţelese imediat cu ine are de aface, căci după potcoave-e cailor pe cari călăreau, cunoscu că useseră furaţi de la o fermă vecină i se ştia că furtul îl făcuse banda lui 'ack cel Negru. Afară de asta, cei oi noui sosiţi se interesară dacă nu pe acolo un cal sur, cu un anumit el de potcoavă. Or, calul acesta fuse-e lăsat de bandiţi în această regiune i era furat de pe o moşie foarte înde-ărtată. Un bandit venise călare şi el ână acolo şi obosise animalul atât de are, încât nu mai putea pleca pe el. De aceia îi dăduse drumul şi furase ltul, pe care plecase. Poliţia îl dădu-e în pază lui Lusk, cu obligaţia pen-ru el, să denunţe pe cel care va veni ă-l ceară.

Lusk le răspunse că animalul a-ela era în herghelia lui, la iarbă şi ă nu era posibil să-l prindă noaptea. e-aceia străinii să aştepte până dimi-ıeaţa şi să doarmă la el. Dar ei nu rimiră, ci preferară să doarmă pe âmp, unde era iarbă mai bună pentru aii lor. Cum plecară, Lusk se culcă a pământ şi trase cu urechia. Sgomo-ul copitelor se tot îndepărta, apoi lispăru complet. In cele din urmă se ăzu o lumină: străinii făcuseră fo-ul. Atunci Lusk încălecă şi plecă în oana calului la Carlsbad, la 20 de nile, ca să anunţe pe şeriful Cicero Stewart.

Şeriful organiză numai decât o mică poteră cu Rufus Thomas şi John Cantrell. Thomas, care n'avea puşcă, împrumută una dela un negustor, căruia i-o lăsase amanet un cioban. La plecare, negustorul îi strigă lui Thomas să fie prudent, căci puşca nu prea ia foc, dar Thomas nu dădu atenţie vorbelor lui.

Cei patru oameni ajunseră înapoi la ferma lui Lusk, în zori. Acolo se

Banditul trăgea înainte, în cei doi poliţişti, după ce-şi rănise adversarul.

pregătiră să aştepte pe bandiţi. Işi ascunseră caii şi se pitulară şi ei în apropierea unui cort, după un gard de sârmă ghimată. In acest timp, Lusk îşi aduse herghelia acasă, dar lăsă liber calul cel sur. Caii poliţiştilor erau pregătiţi pentru ca în cazul când bandiţii ar prinde de veste şi ar fugi, să-i poată urmări imediat.

Pe la răsăritul soarelui se apropie călare un singur om, banditul cel mai tânăr. El se tot uita înapoi, cu binoclul, desigur ca să vadă unde e tovarăşul lui. Atunci şeriful îi spuse lui Lusk să-l poftească în cort, să mănânce, ca să nu se plictisească aşteptând. Banditul primi şi se aşeză în cort, cu faţa spre ieşire. La venirea poterii, Stewart ascunsese o armă pe care o găsise în cort, ca să n'o poată utiliza bandiţii. Acum el îi şopti lui Lusk locul unde o ascunsese şi-i spuse s'o caute. Cum o va găsi, să se arate în uşă, ca semn. Atunci poliţiştii vor da năvală în cort, erau vreo sută de metri, iar la mijloc se găsia un furgon, de care-şi legase banditul calul cu puşca.

In curând fermierul apăru în uşa cortului, dar de fapt el nu găsise puşca ci numai o căuta. Poliţiştii, crezând că acesta e semnalul convenit se repeziră spre furgon, făcând mult sgomot ca să treacă peste sârma ghimpată. Banditul îi auzi şi se repezi spre car, dar calul era de partea cealaltă şi Rufus Thomas ajunse înaintea lui. Banditul trase cu revolverul şi se plecă pe sub căruţă, ca să ajungă să-şi ia arma. Puşca lui Thomas păcăni odată, de două ori, dar nu luă foc. Abia atunci îşi aduse el aminte de vorbele negustorului!

Revolverul criminalului mai pocni odată şi Thomas căzu la pământ, rănit. Lusk era nearmat, ca să nu atragă atenţia banditului. Acesta se întoarse acum spre el şi cu o înjură-

Impuşcăturile curgeau ca ploaia

tură grozavă, îi trimise un foc de revolver, care-l răni la braţ. Dar Stewart şi Cantrell intraseră şi ei în acţiune şi focurile curgeau ca ploaia. Banditul alergă îndărăt spre cort, mai trase un foc, apoi se aruncă la pământ. Peste un minut se ridică, mai trase un foc şi iar căzu la pământ. In cele din urmă însă nemaiavând cartuşe, se ridică, cu mâinile în sus.

Șeriful se apropie să-i pună cătușele, dar în momentul când îl atinse, banditul lăsă repede mâinile în jos, cu una prinse revolverul lui Stewart, iar cu cealaltă îl izbi în față. Dar Stewart era voinic și deși zăpăcit de lovitura neașteptată, îi trase un pumn banditului și-l trânti la pământ. Apoi îl legară burduf.

Când se isprăvi lupta, apăru în depărtare celălalt bandit, ducând de funie calul sur. El privia spre fermă cu binoclul, în timp ce polițiștii se uitau furioși la el, căci el era la vreo jumătate de milă de distanță și nu era nici o speranță să-l ajungă. In cele din urmă, banditul le făcu un semn de „adio" și plecă în goana calului.

Cei doi răniți primiră îngrijire la spital și se vindecară. Banditul fu predat autorităților și condamnat la închisoare pe viață: avea două răni încă nelecuite deplin, pe care le primise în lupta de la Valea Curcanului. Numele lui era Bill Mac Ginnis. Cum în închisoare avu o purtare exemplară, el fu grațiat de restul pedepsei în 1906. De atunci s'a făcut om cumsecade. Și iată cum a dispărut din bandă al treilea om.

...Incepu să ridice în jurul celui rănit o baricadă de pietre...

In urmă, banda lui Jack cel Negru nu se mai mulțumi să fure numai cai și să atace trenuri, ci începură să jefuiască și băncile. Intre altele, prădă banca din Winnimucca, în Nevada, de unde se aleseră cu două mii de dolari. Incântați de această ispravă cei care luaseră parte la această lovitură, își cumpărară haine noi și pălării tari și se fotografiară în grup. Dar fotografia aceasta încăpu pe mâna poliției și le deveni fatală. Intr'adevăr, se traseră mii de copii după ea și se trimiseră la toate polițiile de pe continent. Astfel urmărirea banditilor deveni mult mai ușoară. Se aflară și numele lor. Cel care luase parte la bătălia dela ferma lui Lusk, se numia Will Carver. Acesta nu uitase pe Rufus Thomas, care luase parte la urmărirea lor și era hotărât să se răsbune. Il găsi pe Thomas la San Angelo, unde lua parte la o partidă uriașe de poker. Carver, care avusese un tripou, respecta jocul, de aceia nu voia să-l omoare pe Thomas în timpul jocului ci aștepta să termine partida. Dar partida pe care o jucau era formidabilă și dură câteva zile, fără ca jucătorii să plece acasă. La urmă, Carver se plictisi și plecă și, ca să nu rămână în pagubă, ucise în locul lui pe șeriful Thornton din Point Rock!

La omorul acesta luase parte și Ben Killpatrick din Sonora, alt membru al bandei. Șeriful Briant, din Sonora, care se puse în urmărirea lor, află că cei doi oameni sunt chiar în Sonora, unde au tras la un han. Atunci șeriful cu încă doi polițiști, dădură năvală înăuntru și găsiră pe Carver care-și umplea sacul cu ovăz.

— Sus mâinile! strig Briant.

Pe dată Carver își înșfăcă revolverele, pe când Kilpatrick îl scotea pe al lui. Glonțul lui Briant porni mai înainte și el zdrobi brațul lui Carver, căruia îi căzu revolverul din mână. El însă știa să tragă și cu stânga; se plecă și încercă să tragă, dar alt polițist îi smulse arma din mână. In acest timp Kilpatrick începuse și el să tragă, polițiștii nu se lăsau la rândul lor, și odaia se umplu de fum. Polițiștii traseră până-și goliră revorverele. Atunci se constată că Will Carver fuses rănit de șapte gloanțe, de care și muri peste trei ore, iar Kilpatrick, rănit în cinci locuri, se vindecă după o zăcere mai îndelungată. Dar se află că nu era Ben Kilpatrick, cel căutat de poliție, ci fratele lui, George, contra căruia nu exista nici o plângere; deaceea fu lăsată în libertate.

Alt membru al bandei, Butch Cassidy, fu prins, împreună cu o femeie care nu făcea parte din bandă, într'un hotel din Shrevaport, în Louisiana. Dar Cassidy isbuti să împuște pe cei patru polițiști, cari veniseră să-l aresteze, scăpnd astfel, iar contra femeii nu se găsi nici o dovadă. In timpul acesta, Ben Kilpatrick, cu banii adunați din ultimele jafuri, se puse pe chefuri în orașul St. Louis, unde se dădea drept plantator de la Mississippi. Dar a fost curând arestat și împreună cu el și femeia care fusese găsită cu Cassidy. Acum se stabili că o chema Della Rose și că făcea și ea parte din bandă. Kilpatrick fu identificat ca unul din jefuitorii trenului și ca spărgător al câtorva bănci și în consecință, condamnat la 15 ani de muncă silnică, iar Della Rose la cinci ani de recluziune.

In acest timp Cassidy, observând că un agent anume Scharbough îl urmăria de-aproape, îl atrase împreună cu complicii lui într'o cursă, dar agentul veni cu un coleg. Cassidy îl împușcă pe Scharbourgh și ar fi vrut să se asigure că l-a ucis, dar colegul agentului, anume Birchfield începu să ridice un meterez în jurul celui rănit, pregătindu-se să-l apere cu cea mai mare îndârjire. După mai multe focuri fără rezultat, banditii preferară să se retragă. Cassidy plecă în America de sud, unde nu i s'a mai dat de urmă. Dar Scarbough muri din cauza rănii primite.

Fotografia fatală.

In 1911 Ben Kilpatrick fu grațiat de restul pedepsei, pentru purtare bună în închisoare. Peste câteva luni opri trenul sud-pacific, în Texas. Dar șeful trenului era de pază și-l lovi cu un cârlig greu de fier, pe când număra banii furați din casa de fier. Kilpatrick muri pe loc.

Cei doi frați Ketchum, Carver, Kilpatrick și un tovarăș al acestuia muriseră, Cassidy dispăruse, iar Mac Ginnis se făcu om cumsecade. Rândurile se răriseră simțitor în banda lui Jock cel negru. Dar poliția știa că mai rămăseseră banditi destui și nu din cei mai puțin periculoși, cu care trebuia să conteze.

Trad. de O'Connor

Cronica științifică

Când se deschide cerul

e e cu uranolitul din Tungusk ? — Expediția stronomului Kul.k. — Credința poporului român în deschiderea Cerului în noaptea de Bobotează

AGENȚIILE telegrafice au anunțat că cele 4 expediții care au făcut cercetări în regiunea Tungusk, pentru descoperirea uranolitului căzut acolo, s'au itors fără niciun rezultat.

In Februarie 1931 va pleca în Siberia a 5-a expediție, ı frunte cu savantul astronom și explorator prof. dr. Kuk, pentru găsirea acestui meteor excepțional. Expediția ind prevăzută și cu două aeroplane, se poate nădăjdui ı va avea de astădată succes.

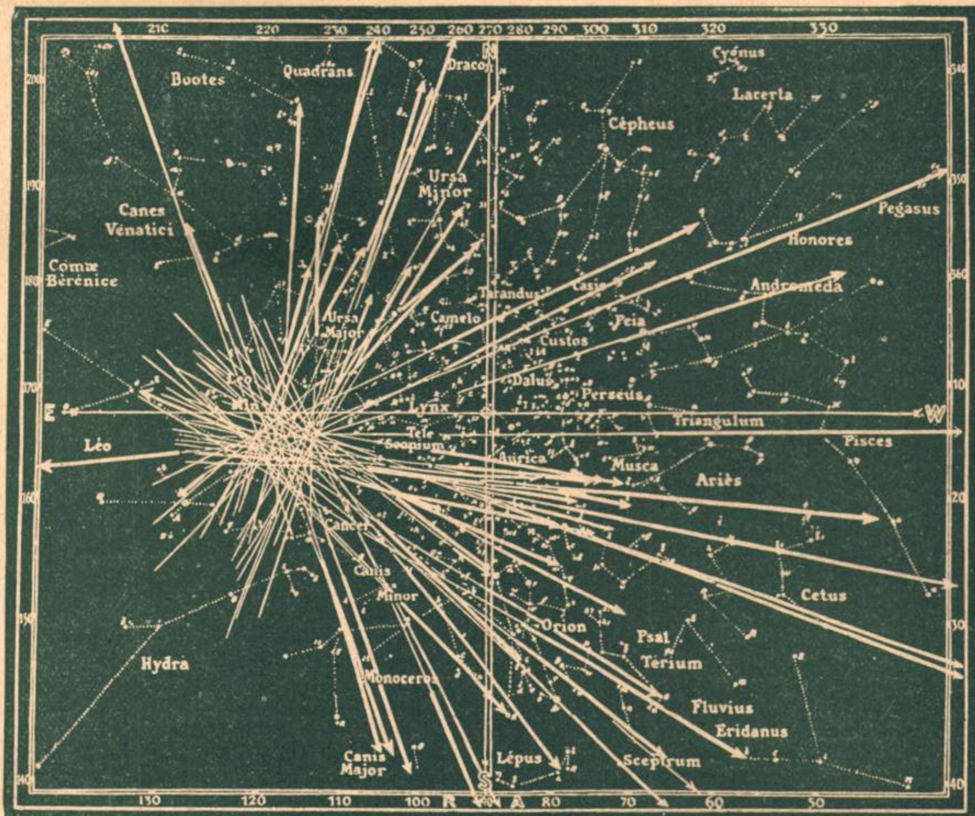
INTERESUL ASTRONOMILOR

Meteorul din Tungusk e cel mai mare uranolit, căzut ână azi pe planeta noastră.

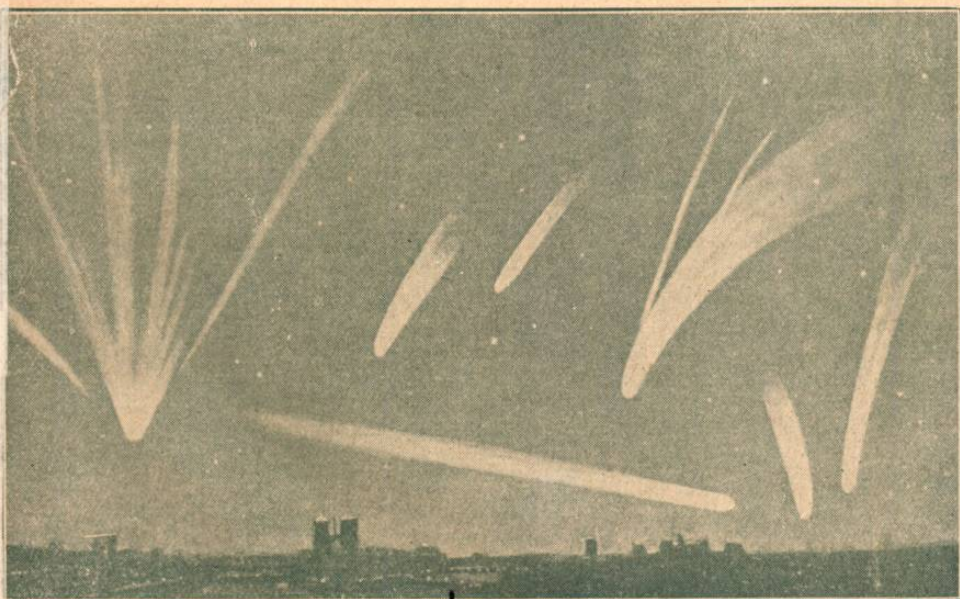
Nu e vorba aci de o simplă piatră cerească, cum a căıt acum vre-o 10 ani la Roma, ci de o adevărată stâncă e foc, de sute de tone greutate.

Până în prezent au fost trimise 4 expediții formate din stronomi, geologi, ingineri și chimiști, pentru a descoeri și studia la fața locului această nouă captură a graitației pământești. Cum însă iarna a început de timpuriu ı Siberia, expedițiile n'au putut găsi urmele bolidului, eși se crede că uriașul meteor a format o scufundătură e peste 1.000 metri în diametru.

După relatările societății astronomice franceze, reiese, – conform calculelor, — că o astfel de piatră cerească, r fi provocat o catastrofă grozavă, dar ar fi căzut în Europa sau America.

Calea urmată de stelele căzătoare.

Mijloc: Stele căzătoare într'o noapte de Bobotează; sus I: două fotografii de stele căzătoare; II: Un meteorit căzut în Spania.

Ea ar fi putut ucide într'o secundă pe toți locuitorii unui oraș ca Londra sau New-York, deoarece a provocat încălzirea până la sute de grade Celsius, a păturilor de aer din stratosferă și troposferă pe o rază de peste 10 km.

Uranolitul a pătruns în atmosferă din direcțiunea Capului Dorit (Novoe Zemlia), și a căzut în nordul guberniei Ienisseisk, aproape de vărsarea fluviului Ienissei în Oceanul Inghețat.

CE SPUN LOCUITORII DIN REGIUNEA TUNGUSKULUI?

Tunguzii din împrejurimi au dat alarma că au văzut Cerul deschizându-se și un glob imens aprins căzând în plină zi.

Din cauza groazei produsă de lumina orbitoare și de detunătura formidabilă a acestui corp din Cosmos, oamenii au căzut la pământ și nici-unul nu și-a putut aminti locul căderii colosului de foc.

E probabil că meteorul trebuie să fi fost la circa 100 km. depărtare de locul unde se găsiau acești martori oculari.

URANOLITUL E CĂUTAT DE 22 DE ANI

Fenomenul de mai sus, a cărui durată a fost doar de câteva secunde, a avut loc în dimineața zilei de 30 Iunie 1908.

Toate silințele astronomilor de a descoperi locul de cădere, au fost zadarnice.

Dela 1908 până la 1917, anul revoluției, uranolitul n'a putut fi găsit.

Au mai trecut 10 ani. In 1927 astronomii au reluat cercetările, sub conducerea savantului rus, prof. dr. *L. Q. Kulik.*

Timp de trei ani, expediția Kulik a explorat peninsula Taimir, mare cât România întregită. Expediția a pătruns prin gura fluviului Ienissei, pe bordul unui spărgător de ghiață. Alte 3 expediții și-au deschis drum cu ajutorul săniilor.

Grație indicațiunilor locuitorilor mai bătrâni, cari după 22 de ani n'au uitat acest fenomen ceresc extraordinar, profesorul Kulik a refăcut calculele și a dat îndrumări unor aviatori, să cerceteze terenul în mijlocul unor codri seculari, la circa 61° latitudine Nord și 101° longitudine Est.

Vremea fiind nefavorabilă, cercetările au fost întrerupte și vor fi reluate în Februarie.

Locul indicat de savant va fi curând descoperit.

Revistele astronomice se ocupă pe larg de această senzație a timpului nostru.

REALITATEA APOCALIPSULUI

Cel mai mare meteorit cunoscut până în prezent, e cel

Observatorul din Paris.

căzut în Groenlanda la 1879. Are greutatea de 36.500 kg.

Exploratorul Peary l-a adus în America după o muncă de ani întregi şi e păstrat în Muzeul Ştiinţei din New-York.

Uranolitul din Siberia întrece însă de zeci de ori dimensiunile monolitului din Groenlanda.

In regiunea căderii s'a format o scufundătură de peste 1.000 metri, în diametru, descoperită de nişte tunguzi, cari nu pot da însă indicaţiuni asupra coordonatelor geografice. Pe o rază de 4 km. copacii răsturnaţi şi coaja lor e arsă.

După calculele profesorului Kulik, uranolitul trebue să fie pătruns în atmosferă cu o iuţeală de 58 km. pe secundă.

Imaginaţi-vă căderea vertiginoasă, din cauza gravitaţiei Pământului, a unei stânci de câteva ori mai mare cât un Zeppelin, şi comprimarea straturilor de aer cu cea mai mare violenţă.

Prin transformarea lucrului mecanic în căldură, conform principiilor Termodinamicei, s'a format un curent de aer foarte ferbinte, pe o rază de circa 400 km. (ca de la Bucureşti la Iaşi).

După relatările tunguzilor, un vânător foarte voinic a fost trântit la pământ şi târât de viteza aerului ferbinte, la o distanţă de câţiva metri. Kulik a calculat că acest om se găsia la circa 80 km. de centrul catastrofei. La această distanţă curentul a fost atât de fierbinte, încât a fript faţa şi mâinile nefericitului om.

CENUŞA RENILOR

Din turma de peste 100 de reni a unui gospodar bogat, n'au rămas decât urme de cenuşe şi de lanţuri topite.

Renii au fost probabil carbonizaţi instantaneu la dogoarea de mii de grade a aerului, din epicentrul acestui pârjol ceresc.

Se crede că au fost şi victime omeneşti.

Casa unui locuitor a fost distrusă şi răvăşită de uraganul fierbinte. Din fericire omul se afla în acea clipă la vre-o 100 km. depărtare, de unde a văzut împreună cu alţi locuitori căderea bolidului ce li se părea apropiat.

Mare noroc e dar căderea acestui astru — o adevărată *planetoidă* — în pustietăţile Siberiei.

CA IN LEGENDA LUI KORAH

Lucrurile de mai sus, dacă n'ar fi fost publicate în revistele ştiinţifice, ar părea de domeniul fanteziei.

Profesorul Kulik n'a putut găsi până în prezent nici urme din aerolitul propriu zis, fiind scufundat la sute de metri, împreună cu ţăndările sale.

Desgroparea uranolitului sau măcar a unor fragmente din el, se va face cu ajutorul unor maşini speciale.

După legenda biblică a scufundării în pământ a lui Korah (rivalul lui Moise) şi a întregii sale armate, nu se cunoaşte în istorie un caz autentic de scufundare a straturilor pământeşti, ca în cazul craterului grozav format de căderea meteorului din Tungusk.

CE CONŢIN URANOLIŢII ?

Uranoliţii cuprind, după analizele chimiştilor, o pastă metalică — mai ales de fier — în care sunt prinse bucăţi de pietre.

Uneori se observă invers: un fel de pastă pietroasă, cuprinzând sute şi mii de grăunţe de fier.

Unele pietre cereşti cuprind şi substanţe carbonoase. Se crede că uranolitul din Siberia ar cuprinde şi diamante (?!).

CĂDEREA BOLIZILOR

Iată ce spune Camille Flammarion despre aceste fenomene cereşti:

„Când asişti la căderea unui bolid, te înşeli aproape totdeauna, când îi socoteşti cu mintea distanţa. Crezi convins că trecerea are loc mai aproape.

Intr'o zi am primit din nordul Italiei ştirea despre un bolid şi eram asigurat că a căzut spre Milano. Din Elveţia mi s'a anunţat că bolidul a căzut în lacul Geneva. Din Chaumont, mi s'a scris, că bolidul a căzut la nordul oraşului. Din Boulogne sur Mer a fost văzut căzând în canalul Mânecii. De fapt căzuse în Anglia.

Căderile bolizilor, fie în mijlocul zilei, fie în timpul nopţii, sunt destul de rare, pentru un loc determinat.

Vorbim de căderile observate complet, când s'au şi putut culege pietrele cereşti. Una din cele mai recente a avut loc în luna Mai a anului 1907, la Dulalipur (Statele Unite). Blocurile de piatră cântăriau 250 kilograme fiecare.

Muzeul de istorie naturală din Paris cuprinde un mare număr de probe din diferite pietre cereşti. Cea mai mare, găsită în Mexic, cântăreşte 780 kilograme.

Bolizii şi uranoliţii n'au aceeaş origine ca stelele căzătoare, sau cel puţin căderile lor nu prezintă nici o coincidenţă cu acelea ale stelelor căzătoare. Fără îndoială, ei provin din explozii, din vulcanii planetari. Cea mai mare parte par a fi fost aruncaţi chiar din sânul planetei noastre, având astfel Pământul ca origină.

Compoziţia lor minerală este într'adevăr la fel cu aceea a materialelor pământeşti. Ar fi trebuit pentru aceasta, ca uranoliţii în chestie să fie aruncaţi de vulcanii formidabili ai perioadelor geologice, cu o forţă iniţială cuprinsă între 8000 şi 10.000 metri pe secundă.

Ei ar fi fost atunci îndepărtaţi de Pământ până la distanţe proporţionale cu această iuţeală iniţeală şi ar fi siliţi să se reintoarcă la orbita pământească. O iuţeală superioară, — de 11.000 metri, — ar trimite un proectil în infinit (spre alte lumi), şi nu ar mai recădea niciodată".

Rezumând dar părerile expuse mai sus de ilustrul astronom francez, putem conchide următoarele :

1) Bolizii şi uranoliţii ar proveni din vulcanii planetelor.

In acest caz *Jupiter*, care e de 1200 ori mai mare decât Pământul, ne-ar putea arunca într'o bună zi un uranolit şi mai mare decât cel căzut în Siberia.

2) Unii uranoliţi ar fi fost aruncaţi de proprii vulcani ai Pământului în perioadele geologice, (vulcani de mii de ori mai puternici decât cei de azi) şi recad după sute de mii şi milioane de ani.

3) Viteza bolizilor aruncaţi de Pământ, a fost mai mică de 11.000 m. pe secundă, altfel n'ar mai recădea niciodată.

E probabil însă că multe uranolite-rachete aruncate de Pământ în era prearhaică, în era arhaică şi eventual în cea paleozoică, aveau o viteză iniţială mai mare de 11.000 m. sec. şi au ajuns în lună or poate chiar în planetele vecine: Venus, Marte şi Jupiter.

DESCHIDEREA CERULUI DE BOBOTEAZĂ

Poporul nostru are credinţa că în noaptea Sf. Andrei (30 Noembrie) şi de Bobotează se deschide Cerul.

Această credinţă ar putea avea o justificare ştiinţifică, în sensul că la aceste date se observă ploi de stele căzătoare şi uneori bolizi însoţiţi de detunături, de unde s'a născut legenda atât de frumoasă a deschiderii Cerului.

Cititorii ar putea să ne trimită la redacţia revistei, observaţiunile ce vor face eventual în lunile Ianuarie sau Februarie 1931, cu privire la căderea meteoriţilor şi bolizilor, iar cei dela ţară ne-ar putea scrie detalii, după relatările bătrânilor, asupra credinţei în deschiderea Cerului.

L. F.

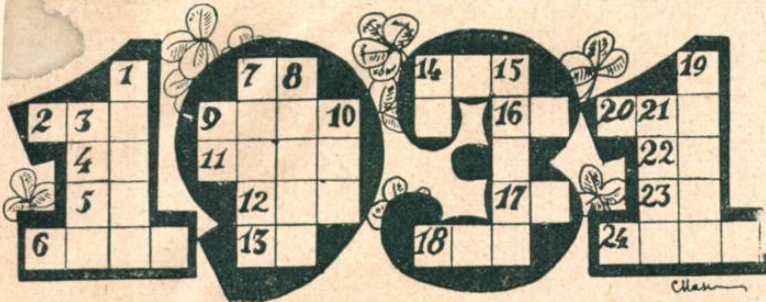

JOCURILE REALITĂŢII

Joc de cuvinte încrucişate

...cte) de Const. Massu
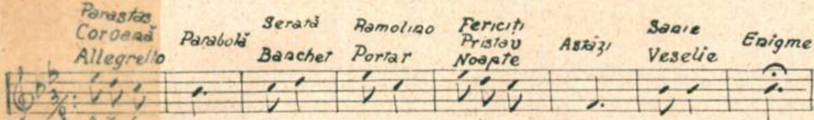

ORIZONTAL: 2) Lăsând a lumii..., ...n naltul ideal (Alecs.) 4) ...în lume te'nchipui, invers. (Emin.) 5. Ostaşi ... -le şi cu platoşe de fier (Alex.) 6) ...fletul vostru, un înger, inima voas... (Emin.) 7. Şi era una ...părinţi, ...m e fecioara între sfinţi (Emin.) 9) ...pravnicul este grăbit s'ajungă la... ...lecs.) 11) Vai de... ş'acele cari în cea...ri grele zic vre'un cuvânt. (Alecs.) ...) ...turnurilor umbre peste unde ...au culcate (Gr. Alex.) 13) Din care ...li de bestii... nutresc (Al. Depara...anu). 14) Că mii de... i-au trebuit, lu...inii să ne-ajungă (Emin.) 16) Că ...ea... schingiuesc cum vreau (Coş...uc) 17) Eu sunt bună mamă, fiul tău ...bit, eu şi dela oaste... întorc rănit. ...). Bolint.) 18) Ce urmă lasă şoimi'n ...or? Ce urmă peşti'n... lor? (Coşbuc) ...) ...tocmai pe când era temeiul me...ei (Creangă). 22) Un vis, ce-şi moaie ...ripa în amar, astfel ai trecut de... ...mii hotar (Emin.) 23) Treacă'n lume ...ne-o trece,... rămâi la toate rece, invers. (Emin). 24) ...mii de baionete, urcam lupteni, iată-ne acum, sus, sus, la parapete. (Alecs.)

VERTICAL: 1) Icoană'ntr'un album... s'o pui la închinat (Coşbuc) 3) Şi cugetul din tine pe... că nu mai tace (Alecs.) 7)... sfânt creştinătăţii, astăzi vrea să facă dar (Alecs.) 8)... milioane, ce în grămezi luxoase (Emin.) 9) Unde eşti copilărie, cu pădurea... cu tot. (Emin.) 10. Ce-ţi pasă... chip de lut? (Emin.) 14) S'a dus zăpada albă de pe'ntinsul ţări, s'... dus zilele babei şi nopţile vegherii (Alecs.) 15) Când patria sau mama cu... duioasă, va cere ca să trecem prin sabie sau foc! (A. Mureşianu). 19) Deşi... au zis'o, eu tot o mai zic: slava strămoşească pe strămoşi cinsteşte (Sr. Alecs). 21) Sus în frunte-i turnul... (Emin.).

N. B. Cuvintele de la numerile 7 oriz., 19 vert. şi 14 oriz., dau o urare de anul anul deslegătorilor.

Joc muzical

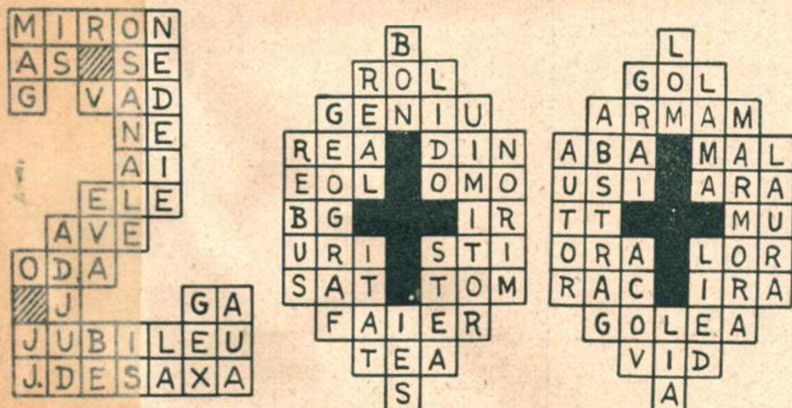
(10 cuvinte) „COLINDA" de I. R.

Găsind cheia acestui joc, veţi afla o comunicare a revistei noastre.

Deslegările jocurilor pe luna Noembrie

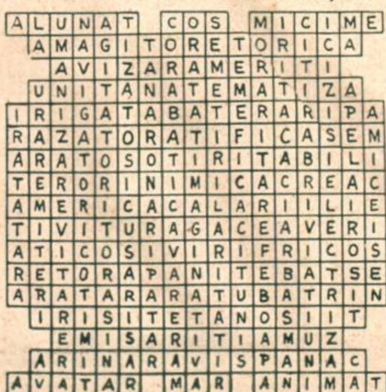
Cuvinte încrucişate „Jubileu".

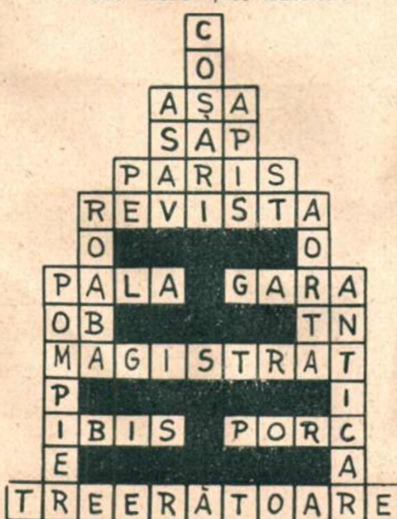
Patratul magic

ORIZONTAL: *1)* 73, 37, 4, 55, 31. — *2)* 49, 25, 28, 43, 70. — *3)* 46, 61, 52, 19, 7. — *4)* 22, 64, 40, 16, 58. — *5)* 10, 13, 76, 67, 34.

Joc infinit de cuvinte încrucişate

Cuvinte încrucişate ilustrate

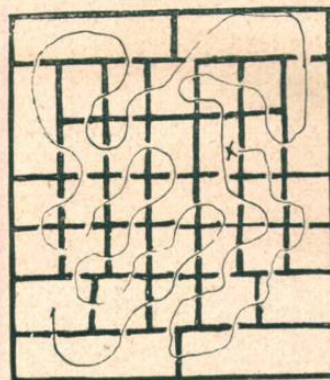
Cuvinte încrucişate „Surpriza"

Cuvinte încrucişate

Ghici unde?

Cuvinte întregite

Trandafir *(afin)*. Nu-mă-uita *(maiu)*. Garoafă *(fag.)*. Lăcrămioara *(mac)*. Liliac *(lila)*. Micsandră *(crin)* = NARCIS.

„Doi prieteni"

ORIZONTAL: 2) Far. 3) Om. 4) Bae. 5) Amnar. 8) Seina. 10) Atât. 11) Dai. 12) Are. 14) Pun. 16) Duet. 18) zi. 19) Ti. 20) Pl. 22) Caier. 24) Cânta. 25) Concert. 27) Iatac. 28) Dor. 31. Era. 34) As. 35) Lătra. 40) Tei. 41) Vioara. 43) O. 44) Os.

VERTCAL: 1) Cameniţa. 2) Foamea. 4) Bastard 6) An. 7) Rade. 9) Tip. 13) Rit. 15) Muzicant. 17) Ei. 20) Pitec. 21) Lear. 23) Anca. 24) Coarde. 25) Ci.. 26) Tăcut. 29) Oroare. 30) Ra. 32) Fatal. 33) Merge. 36) Ave. 37) Ti. 38) Ro. 39) Aa. 40) Trist (din eroare semnificaţia a fost omisă). 42) Rug. 45) Si.

NOUILE NOASTRE PREMII. — Deslegările problemelor din numerele 206, 207, 208 şi 209 se primesc până la 10 Februarie 1931.

Fiecare problemă acordă un număr oarecare de puncte, după care se va face împărţirea pe categorii şi distribuirea premiilor, în modul următor:

Categoria I-a: 2000 lei în numerar;

Categoria II-a: Un aparat fotografic;

Categoria III-a: Trei aparate de radio cu galenă;

Categoria IV-a: 7 volume din operele literare renumite. Premiile se vor distribui la 20 Februarie, când se vor acorda şi distincţiuni colaboratorilor meritoşi.

N.B. Fiecare categorie are şanse egale în categoriile inferioare.

Cupon pentru jocuri

No. 206

Numele şi pronumele ....

Adresa ....

REALITATEA
ilustrata

ANUL V. — Nr. 207. — 15 IANUARIE 1931. APARE JOI

REALITATEA ilustrată

D-na Agepsina Macri-Eftimiu (in rolul Voevodului Nenoroc din „Cocoșul Negru"

PREȚUL 10 LEI

Genille gândirii

Calculatorul fenomen. Un creer şi o sută de limbi

LA 7 Iunie 1879, soţia birjarului Rükle din Frankfurt a/M a dat naştere unui băiat. A fost botezat Gotfried Martin. La vârsta de şase ani, copilul a început să urmeze cursurile şcolii primare. Uşurinţa de percepere, puterea de gândire a elevului, s'au evidenţiat numaidecât. Gimnaziul şi-l-a trecut în chip strălucit, pentru ca la vârsta de 21 ani să-şi ia doctoratul în matematici. In tot acest timp puterea de muncă a lui Rückle, a dovedit a fi extraordinară. Pe lângă lucrările de universitate şi seminarii, participa la tot felul de concursuri matematice, lua parte activă la societăţi, remarcându-se peste tot prin capacitatea sa neîntrecută. Incetul cu încetul, Rückle îşi câştigase reputaţia de cel mai mare calculator al tuturor timpurilor. A fost supranumit fenomen al calculării, o minune a gândirii.

Viaţa pe care o ducea acest om, era de o regularitate, de o disciplină cu adevărat matematică. Nici un exces, o viaţă liniştită, preocupată doar de ştiinţa matematicilor.

Rückle, genialul calculator, mort în vârstă de 50 ani.

In anul 1904 a avut loc la Paris un congres al maeştrilor calculatori din lumea întreagă. Rückle — care avea atunci 25 ani — a luat şi el parte. I s'a dat spre rezolvare o problemă foarte grea. Rückle a rezolvat-o în mai puţin de jumătate de oră, în vreme ce al doilea clasat, a rezolvat-o abia în 35 de minute.

Acest succes a fost mărturie a calităţilor deosebite ale lui Rückle. Acest om poseda o excepţională înţelegere a lumii cifrelor. Sistemele lui erau proprii. Descoperirile lui au fost trecute în cursurile universităţii. Bineînţeles, dupăce-au fost verificate de congrese şi consilii de somităţi matematice.

In anul 1924 Rückle a fost supus la o încercare neobişnuită: *„Maşina de calculat electrică împotriva creierului!"* Rückle ieşi învingător. Inmulţiri şi împărţiri, ridicări la patrat şi la cub, extrageri de rădăcini, au fost executate cu o iuţeală formidabilă.

Dacă uşurinţa cu care Rückle calcula patratul unor numere compuse din trei cifre (spre exemplu 752^2) sau cubul unor numere compuse din 2 cifre (d. ex. 69^3) era uimitoare, — metoda pe care o întrebuinţa el, eleganţa şi rafinamentul sistemelor sale constituiau calitatea de căpetenie a acestui fenomen.

Pentru fiecare operaţiune găsia un sistem nou. Inventivitatea, constituia una dintre principalele sale calităţi. Dacă unui simplu muritor i se spune să calculeze, din gând produsul 4×97, acesta va utiliza câteva metode uzuale de felul următor: Or socoteşte $4 \times 90 = 360$, adăugând la aceasta $4 \times 7 = 28$, împreună 388, sau socoteşte vizual, imaginându-şi înmulţirea, ca şi cum ar fi fost aranjată în scris, astfel:

$$\begin{array}{r} 4 \times 97 \\ \hline 36 \\ 28 \\ \hline 388 \end{array}$$

Rückle, descoperă însă următorul sistem: $97 = 100 - 3$; deci:

$$\begin{array}{r} 100 \times 4 = 400 \\ -3 \times 4 = 12 \\ \hline 388 \end{array}$$

Rezultatul: 388 Metodă mai uşoară.

Să luăm însă un exemplu mai complicat. Dacă se dă, de pildă, înmulţirea a două numere compuse din trei cifre

$$382 \times 725$$

Rückle la început calcula:
$382 \times 2900 : 4$, apoi $382 \times (700+25)$.

Mai târziu în locul acestui sistem, întrebuinţează o metodă mult mai elegantă:

$$191 \times 2 \times 725 =$$
$$191 \times 1400 =$$
$$10\,(168+23)\,(168-23 = 10(162^2\ 23^2)$$

Calculând pătratele — lui Rückle îi trebuia mai puţin de o secundă, pentru calcularea unui pătrat — se ajunge imediat la rezultat: 276950.

Din aceste relatări ne dăm seama că Rückle era un fenomen. Un temperament puternic, impulsiv, spiritual, bine-voitor, astfel a fost văzut de prieteni.

Să nu se creadă că era unilateral.

Rückle se ocupa mult cu istoria, literatura, fizica, filozofia, ş. a. m. d.

Afară de aceasta era şi un mare prieten al naturii. De multe ori se plimba ceasuri întregi la ţară, în mijlocul naturii, fără pălărie.

Rückle era un băutor extraordinar. Curios însă, — creerul lui nu suferia niciodată depe urma acestui viciu. De multe ori, noaptea târziu, fiind la masă cu prieteni le spunea: „Intrebaţi-mă ce am făcut în cutare zi a vieţii mele". Şi le răspundea cu o precizie uimitoare.

* * *

Un alt geniu al gândiri a fost Emil Krebs.

Acesta cunoştea o sută de limbi, posedând 60 la perfecţie. Era fiu de zugrav. La vârsta de 7 ani, a găsit, în biblioteca şcoalei din satul său natal, un dicţionar francez. L-a luat şi — fără să fie observat de nimeni — a început să-l studieze. După câteva luni, într'o dimineaţă, se adresă profesorului său cu vorbele: *Monsiör, schei etudieh franzeis! „Wöilez parler avek moi?"* Intâiu râsete, apoi uimire. De unde a învăţat copilul franceza?

Acest fapt l-a făcut pe modestul său părinte să-l dea şi la gimnaziu. Pe lângă latină şi greacă, Krebs se ocupă de spaniolă, rusă, poloneză, ebraică, arabă şi turcă.

La vârsta de 17 ani, Emil Krebs poseda douăsprezece limbi.

Apoi, vine la Berlin, şi se înscrie la facultatea de drept. In acelaş timp se ocupă cu studierea altor limbi. Se înscrie atunci la seminarul de limbi orientale. Este întrebat ce limbă îşi alege. „Pe toate" răspunse el. „Asta nu se poate". „Atunci, pe cea mai grea!". Chineza devine specialitatea sa.

Acum se dovedesc fenomenalele

Krebs alt fenomen genial a murit anul trecut în vârstă de 62 ani.

însuşiri ale lui Krebs. In mai puţin de doi ani, a învăţat atât de bine chineza, încât întrecea pe înşuşi profesorul, prin descoperirea unor fineţi de limbaj mai deosebite. Imediat a fost angajat ca tălmaci la legaţia germană din Peking. In acest timp, Krebs studiază şi după puţin timp posedă, siriana, afganistana, armeana (clasică, de est şi vest), apoi limbile indiene, hindusa, evskareta, japoneza.

Krebs devine acum mai mult decât un simplu tălmaci. Devine un adevărat sfetnic al legaţiilor. Cunoştinţele pe care le avea despre cultura asiatică, l-au făcut indispensabil legaţiei germane.

Insuşi chinezii recunosc extraordinara lui autoritate.

La isbucnirea războiului mondial, Krebs se reîntoarce în Germania. Imediat începe să studieze toate limbile europene, şi când la 1919 este pus în serviciul ministerului de Externe, Krebs poseda la perfecţie: portugheza, româna, albaneza, ceha, slovena, sârbo-croata, bulgara, daneza, medeza, norvegiana, olandeza, ungara, lituana.

Cincizeci şi una de limbi.

Krebs înlocuia pe atunci treizeci de funcţionari din ministerul de externe. Era tălmaci pentru toţi.

In acelaş timp se ocupă intens de studierea mitologiei şi a literaturii. Totdeodată învăţă şi islandeza, irlandeza, gala, japoneza şi guaheli.

Şaizeci de limbi a cunoscut Krebs la perfecţie, o sută a înţeles, citit şi tradus.

„O nebunie", spuneau unii, „un record" alţii.

Ce eroare! Krebs era un om cu aptitudini de geniu, care muncia însă extraordinar. Lucra enorm şi regretul său, era că nu poate să îmbogăţească, atât cât ar fi vrut, cunoştinţele sale.

Era şi foarte productiv. A tradus în germană o parte din literatura chineză, ţinea conferinţe, dădea lecţii.

Lucrul era pentru el viaţa. Era singura raţiune de-a trăi. Singurul scop al existenţei. In camera lui de lucru nu era decât un singur scaun, pentru el. Oricine venia la el trebuia să plece repede. Timpul îi era foarte preţios. Nici măcar pentru soţia sa nu avea prea mult timp.

Aceasta îl înţelegea însă foarte bine, lăsându-l să lucreze. Odată i-a dăruit, la o zi onomastică, un volum cu versuri persane. Krebs le-a învăţat şi le-a recitat. Soţia se bucură, dar bineînţeles nu pricepea nimic.

Până noaptea târziu, se putea vedea în camera lui o luminiţă. Profesorul lucra.

* * *

Rückle, fenomenul calculator, a murit la 23 Septembrie 1929, în vârstă de 50 ani, în urma unei congestii cerebrale.

Krebs a murit la 2 Aprilie 1930 în vârstă de 62 ani, în urma unei congestii cerebrale.

Au fost doar două genii ale creerului.

I. G.

Trece Regele!

De Crăciun, de Anul Nou, de Bobotează, — Calea Victoriei și-a întins preșul de sărbătoare, țesut din fire de nisip, dela Palatul Regal, până la Patriarhie.

La Palat, împietriți în micile lor mausolee de beton, cele trei sentinele în albastru de Prusia, par, seara, când gheretele lor albe sunt luminate de câte un bec electric invizibil, trei soldați de plumb, atât de mari, încât a ocupat fiecare câte o vitrină întreagă.

In curte, caii escortei se frământă pe loc. Garda a fost scoasă.

Un semn. Un ordin discret :

— Trompet !

Trompeții dau „onorul la Rege", și ecourile alamei se sparg în fațada Fundației Carol, de peste drum.

Un fluerat lung, din sergent în sergent, pleacă în fruntea cortegiului, și ajunge într'o clipă până sus, în deal, la Patriarhie.

— Trece Regele!...

Calea Victoriei, e un freamăt.

— Pe trotuar !...

Agenți de circulație, cu șepci de aviatori apocrifi, aliniază pe civilii cari s'au oprit pe trotuare, modelând marginile mulțimei negre, ca pe o enormă caramelă.

— Trece Regele!...

Circulația s'a oprit.

Mai întâi, trece o motocicletă cu ataș, la pas. Are la spate o bandă pe care scrie : „Circulația", și în ataș, ca și la volan, polițiști în haine de piele roșie.

— Trece Regele...

Dar înaintea cortegiului regal, mai trec doui polițiști pe biciclete. In fine, în picioare, într'o trăsură spilcuită, prefectul poliției, în civil, în lac și glacé, cu mustăți decorative și cu jobenul în mână.

Apoi, într'un trap scurt, ca la o paradă imperială din Viena filmelor, escorta. Găturile cailor au ceva din eleganța arcuirii găturilor de lebădă. Coifuri cu coame albe...

In trăsura à la Daumont, cu arcuri amplu ondulate, ca niște majuscule caligrafice, Regele, Prințul Nicolae, Voevodul Mihai. Regele e în uniforma aceea de aviație, de un gris-bleu închis, de o eleganță sobră.

Escorta, pieptare de nikel, crupe de roibi cu reflexe de joben, automobile de rasă.

— Trece Regele...

Lumea îl salută, zâmbindu-i...

El răspunde tuturor.

Cortegiul a trecut de răspântia cu bulevardul, de unde, stâlpul cu „stop" mobil, ce imită semnalizatoarele de căi ferate, a fost ridicat din mijlocul drumului și pus, provizoriu, pe trotuar, unde doui țigănuși îi încearcă mecanismul.

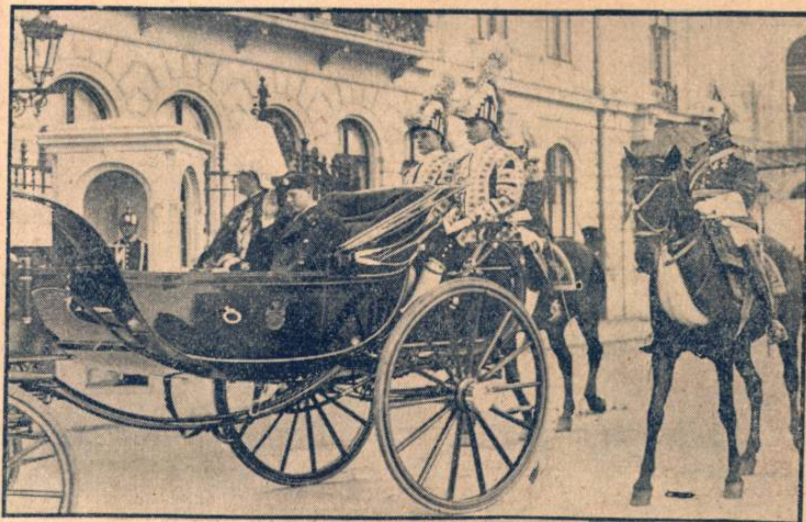
In dreptul prefecturei, a eșit în poartă muzica militară a poliției, și intonează Imnul regal. Publicul se amuză, privind spectacolul inedit, al gardiștilor cu șepci, tromboane și piculine.

Un general-gardist, deghizat în maron, cu vaste suprafețe de galoane aurite pe el, face pe capel-maistrul.

Și cortegiul înaintează solemn, spre cheiul Dâmboviței. Mai departe, cenușie, se profilează pe cer cupola de plumb a Camerei Deputaților, cu vulturul de metal, care pare că vrea să-și ia sborul, din vârful ei.

Trec soldați cu muzici militare. Pâlcuri de agenți aferați. Ofițeri în uniforme noui.

Cortegiul regal capătă semnificație de simbol. In uniformele lor

corecte, occidentale, agenții de poliție sunt mai stăpâniți, mai autoritari, deși mai calmi. Au acum un fel de demnitate nouă, ce impune. E sugestia uniformei. Ofițerii sunt mai mândri. Autoritatea armată capătă un prestigiu nou.

Cortegiul regal înaintează solemn, impunător...

La Patriarhie, descind din automobile parlamentari și oameni politici, considerați cu superioritate de portarul Camerei, în uniformă de general japonez dela Port-Artur.

Descind ministeriabilii zeloși la datorie, în speranța că vor fi distinși la formarea viitorului guvern de personalități, descind „personalitățile" și marii demnitari, rigizi în fracuri, ca niște cărăbuși în două labe, cu eșarfele marilor colane în diagonală albastră, peste plastronul alb, ca o etichetă de sticlă de șampanie Cordon bleu.

Corpul diplomatic: bicornuri și aur. Dolmane negre de husari, ambasadori asiatici cu joben, episcopi străini cu calote roșii pe scăfârlie. Portarul-amiral e vesel că vede uniforme exotice ca a sa, și devine aproape familiar.

Iată deputați cu ițari, mareșali cu căciuli stufoase de cavalerie, potcapuri albe și negre, pompoane violete de rabini.

Și mai ales cucoane...

Vine regele...

Cortegiul regal urcă panta patriarhiei. Privirea calmă a Suveranului îmbrățișează orașul cu acoperișuri roșii ce se arată de aci ca pe o carte poștală ilustrată, cu „vedere generală".

Voevodul Mihai, din aceiaș trăsură, identifică cu coada ochiului automobilele ce fac front, pe dealul patriarhiei: Crysler, Buik, Fiat...

Lumea se descoperă, aclamă. Regele salută, zâmbește. Și se adresează fiului său:

— Mihai, răspunde la saluturi... Du mâna la pălărie... Totdeauna să saluți...

Voevodul îl privește cu o vagă uimire:

— Știu eu mai bine decât tine: eu am fost rege înaintea ta!...

SANDU VORNEA

Colleen Moore

Greta Garbo

Sunt fericite VEDETELE ECRANULUI?

Contemplând o artistă în aureola scenei sau a ecranului, am putea-o socoti cea mai fericită ființă de pe pământ. Și, la drept vorbind, atunci când ți-ai câștigat un renume și o avere, când urci treptele gloriei universale, când te știi admirată și invidiată, ce-ai mai pretinde vieții, spre a te simți completamente mulțumită?...

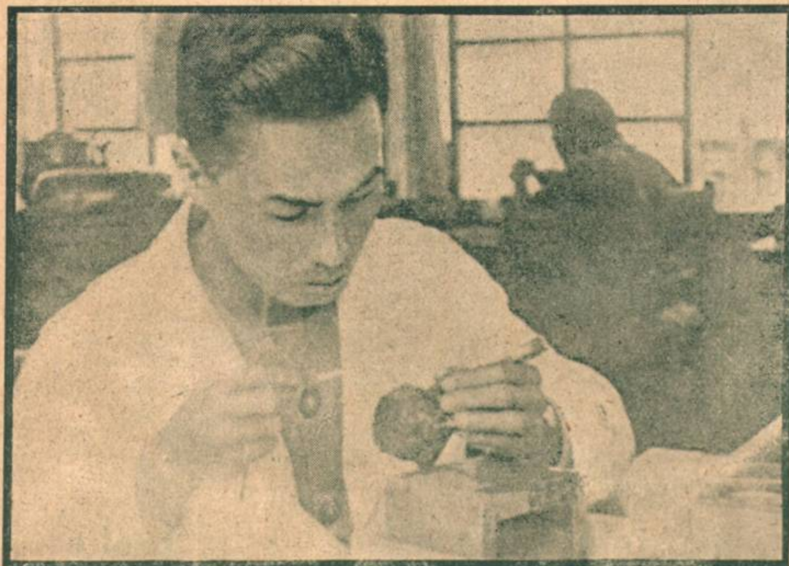
Mirajul aparenței contrazice însă de multe ori, cu cruzime, realitatea. Regii și reginele ecranului mondial, acei pe cari ii socotim drept norocoșii favorizați ai soartei, n'au gustat niciodată, sau în cel mai bun caz decât pentru un foarte scurt timp, adevărata fericire. Ei pot fi, la un moment dat, entuziasmați, mândri de ei înșiși, satisfăcuți de o creație bine primită, dar asta e departe de ceeace s'ar numi fericire. **(Continuarea în pag. 6-a)**

Cine nu-l cunoaște oare pe fericitul tată, din clișeul de mai jos? E Malec „omul care nu râde" pe ecran, dar care e totuș de o veselie exuberantă, în societatea celor doi fii ai săi.

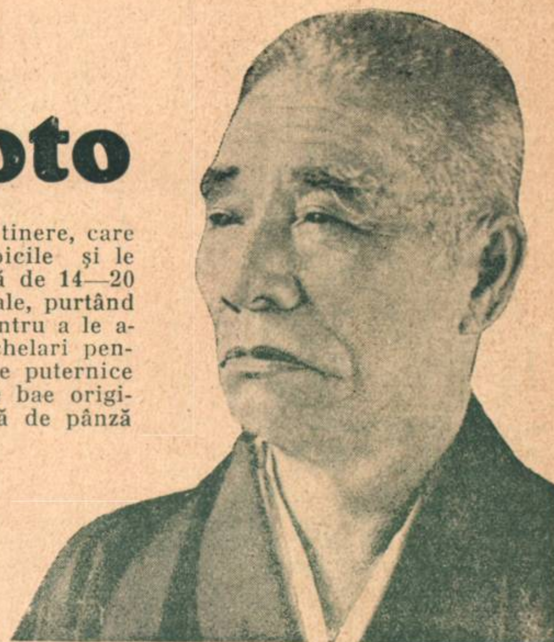

Norma Shearer

Minunatele perle ale d-lui Mikimoto

In laborator: un firişor de nisip se introduce în scoică.

D. Mikimoto.

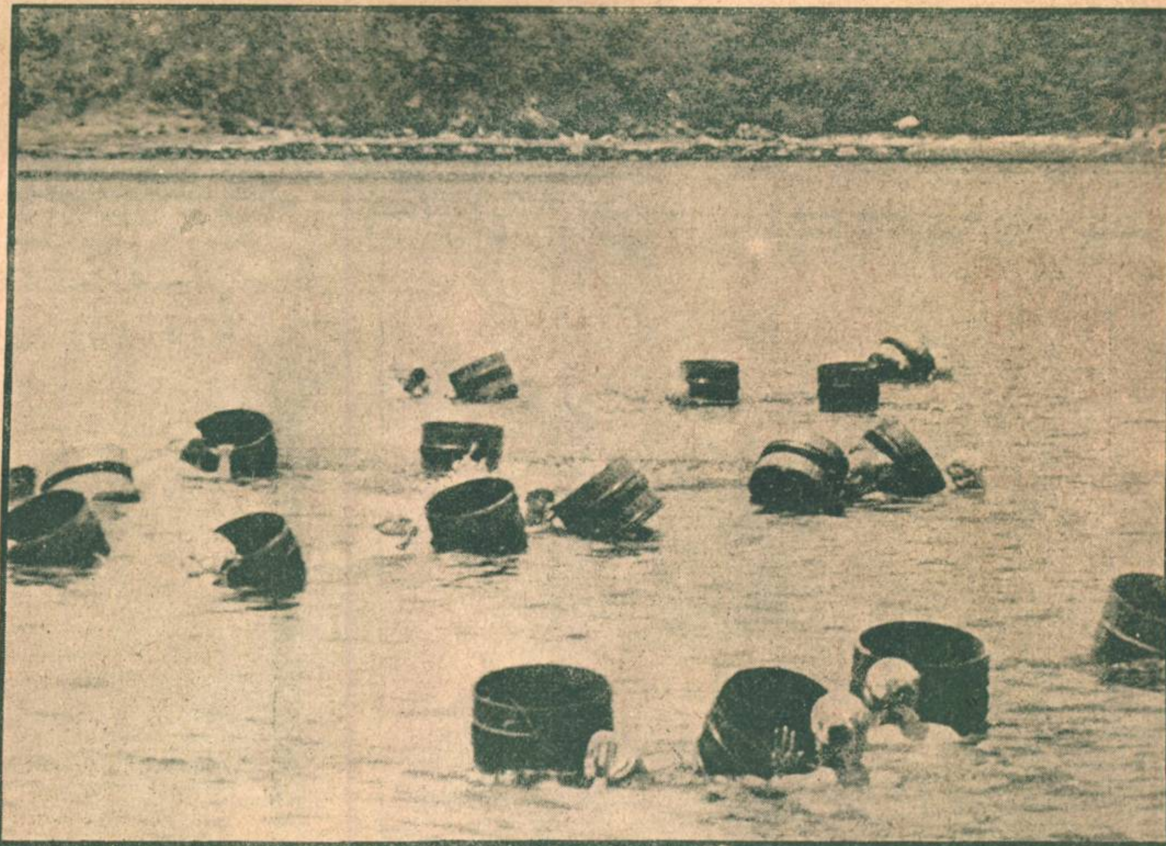
EXTRACŢIA perlelor din scoicile de mare este una dintre cele mai grele ocupaţiuni. Mijloacele întrebuinţate pentru a putea asigura reuşita acestei extracţii, au fost multă vreme învăluite într'un mister de nepătruns. Mulţi cari s'au ocupat cu această industrie şi-au pierdut tot capitalul investit, deoarece n'au putut extrage perle de calitate bună. Numai domnul Mikimoto un mare negustor de perle, a reuşit după îndelungate experienţe, să găsească modalitatea de a obţinea perle de calitate bună.

Actualmente el posedă în golful Gokascha, de pe coastele Japoniei, o impozantă crescătorie de scoici de mare, ale cărei produse au pătruns pretutindeni. Apa din acest golf care e încălzită de curentul cald Kuro-Schiwo, favorizează într'o mare măsură prosperitatea scoicilor cu perle, care s'ar distruge într'o mare cu apă rece.

In sezonul pescuitului perlelor, — care durează din Mai până în Noembrie, — lucrează zilnic la întreprinderea domnului Mikimoto circa 200 de fete tinere, care scot din nisipul mării scoicile şi le spală. Toate fetele în vârstă de 14—20 de ani lucrează aproape goale, purtând doar o legătură pe cap, pentru a le apăra părul de umezeală, ochelari pentru a le feri ochii de razele puternice ale soarelui şi o chilotă de bae originală, formată dintr'o bucată de pânză înfăşurată în jurul coapselor. Par astfel adevărate nimfe ale mării.

Cele mai bune dintre scoicile pescuite sunt supuse de către domnul Mikimoto unor operaţiuni. Anume, sunt puţin desfăcute şi cu o pensetă li se introduce în interiorul lor câte un firişor de nisip.

Scoicile aşezate apoi în nişte colivii, sunt cufundate în mare. Coliviile sunt agăţate de nişte drugi de lemn, ce plutesc liberi pe apă. Racii şi alte animale de apă, care ar fi atacat desigur scoicile, nu pot face acum nimic, căci zăbrelele coliviilor nu îngădue niciunui duşman să pătrundă. O astfel de colivie permite unei întregi familii de scoici să trăiască în voe între gratiile ei.

Sus dreapta: tinerele japoneze în exerciţiul funcţiunii la pescuitul scoicilor; sus: Coliviile sunt cufundate în mare.

* * *

Pentru ca să se poată extrage o perlă folositoare dintr'o scoică trebue să treacă 6—7 ani dela data operaţiei. Până la această dată o cincime din scoici mor, iar o altă cincime, cu toată osteneala depusă, nu produce nici o perlă.

Scoicile care au murit sau cari sunt bolnave, sunt îndepărtate din colivii, pentruca celelalte scoici să nu se molipsească. Din restul perlelor care pot fi întrebuinţate în comerţ, numai cinci la sută sunt bune pentru coliere de prima calitate; restul se întrebuinţează pentru bijuteriile mai puţin preţioase.

Se întâmplă uneori — şi asta produce cea mai mare bucurie domnului Mikimoto, — ca în afară de perlele ce rezultă din operaţie, scoica să mai producă şi altele naturale.

Domnul Mikimoto mai posedă — ir

(Continuare în pag. 6)

SUNT FERICITE VEDETELE ECRANULUI ?

(Urmare din pag. 4-a)

O anchetă intreprinsă de curând printre cele mai celebre personalități ale cinematografului, vine să demonstreze spusele noastre.

Mary Pickford, spre exemplu, declară:

— *Nu pot fi niciodată în totul fericită, pentrucă nu trece o clipă măcar, în care să nu mă gândesc la viitor. Lumea e incurabilă în pretențiile și ingratitudinea ei. Mă îngrozește ideea că o altă generație bate la poarta gloriei și că noi, acei cari le-am preparat terenul, vom fi cu ușurință dați uitării. Sunt oarecum mulțumită sufletește, atunci când un film al meu are mult succes în China sau Australia ceeace dovedește că popularitatea mea e în plin progres și atunci când am ocazia să fac o promenadă cu Doug.*

* * *

— *Clipele de fericire trec prea repede ca să-mi pot da seama dacă într'adevăr le-am gustat vreodată* — spune Douglas Fairbanks. *Multiplele preocupări ale zilei îmi răpesc timpul cel mai prețios. O voce lăuntrică îmi șoptește cu insistență diabolică:*

Viitorul tău film trebuie să fie o revelație... Muncește, creiază, sacrifică-te!... Şi sunt întotdeauna cel mai docil serv al instinctului...

* * *

— *Fericirea pentru mine,* — grăește marele comic, Charlot — *este un fel de „Fata Morgana". Când am impresia că am atins-o, abia constat că e tot atât de departe... Inaintez în viață cu speranța că în cele din urmă voi ajunge-o. Dar, ca să fiu sincer, eu nu cred în acest cuvânt magic...*

* * *

Coleen Moore e singura actriță a ecranului yankeeu, care pare a fi perfect satisfăcută de situația ei actuală. Ea spune:

— *Să nu cerem vieții ceeace nu ne poate da! Fericirea e relativă; fiecare individ are asemenea momente și e de datoria lui să știe a și-le prelungi. Mulți constată că au fost fericiți abia când suferă. Meritul e să-ți dai seama atunci când trăiești, de clipele acestea.*

* * *

Buster Keaton (Malec), răspunde foarte laconic:

— *Trăiesc spre a face fericirea altora. Unica bucurie a vieții mele, sunt copiii...*

— *Dacă regret ceva,* mărturisește Ivan Mosjoukine, *e faptul că nu m'am făcut cârciumar. Cred că numai trăind vecinic printre „nectarele" amețitoare aș fi putut uita că pe pământ nu există fericire...*

* * *

— *Fericită nu sunt,* spune Norma Shearer, *decât în clipa în care aflu că ultima mea creație a fost primită cu aplauze. Dar totul durează atât de puțin!... Telefonul sbârnâe subit, punându-mă în fața unei realități crude:*

— „Mrs. Shearer trebuie să slăbiți cu cinci kilograme, pentru viitorul dv. rol!... Altfel contractul e amenințat".

Dac'ați ști dv. ce'nseamnă pentru noi respectarea acestor contracte! Azi trebuie să slăbești, peste câteva zile să te 'ngrași la comandă, pentrucă așa cere rolul. Nu poți pleca nicăieri, nici măcar la un spectacol din alt oraș, fără consimțământul directorului: In avion n'ai voie să te urci, cu automobilul nu poți depăși douăzeci de km. pe oră, cu vaporul nu ți se acordă decât o singură călătorie pe an și așa mai departe. Firește că ducând un astfel de regim, impus cu amenințări asupra carierei mele, numai fericită nu mă pot simți. In orice caz sper să fiu mai mulțumită, când mă voi retrage din cinematograf, în viața patriarhală de familie.

* * *

Harold Lloyd, care e supranumit cel mai optimist artist al noului continent, răspunde ca și Douglas Fairbanks, că urmărind vecinic inovația și perfecțiunea, n'are timp să se gândească și la altele.

In sfârșit, Blanche Sweet, declară că o singură dată s'a simțit fericită: atunci când a debutat în cariera cinematografică.

Iată un răspuns care fără să generalizeze, confirmă bănuielile admiratorilor ei.

* * *

Greta Garbo a râs mult când i s'a pus întrebarea. In cele din urmă a răspuns:

— Pentrucă țineți cu orice preț să aflați când am fost fericită, vă mărturisesc că aceasta nu mi s'a mai repetat decând eram de 6 ani. Pe atunci urmam la școală și-mi amintesc că luând premiul, tata mi-a cumpărat cea mai frumoasă păpușă din oraș, care mă obseda și mă reținea ore întregi, oridecâteori treceam prin fața vitrinei, în care era expusă.

* * *

— *Fericit sunt* — a spus cândva Bartholomeo Pagano (Maciste) — *numai atunci când nimeresc într'un restaurant excelent, care știe să prepare... macaroanele.*

Bine a grăit Coleen Moore, că fericirea e... relativă...

J. de S.

Minunatele perle ale d-lui Mikimoto

(Urmare din pag. 5)

afară de această crescătorie, — o instalație similară la țărmul insulelor Caroline. Alte trei milioane de scoici sunt operate pe an acolo, și venitul anual este de un milion de dolari.

Ce frumoasă priveliște trebue să se arate ochilor în epoca pescuitului perlelor, atunci când în coșurile mari, grămezi de perle prețioase strălucesc la lumina soarelui!

Şi când te gândești cu câtă trudă au fost extrase. GR.

POLIGONUL morţii

EUROPA clocoteşte înăbuşit, ca un vulcan care ameninţă cu erupţie. Se prepară parcă, un nou conflict catastrofal, un nou răsboi mondial, care în pofida logicei umane, după cum grăesc cronicile trecutului, n'a isbucnit niciodată mai înainte de primenirea radicală a generaţiilor. Va fi poate un fenomen în plus, pe care ni-l rezervă secolul XX. O monstruozitate ca multe altele, care ne-au fost hărăzite probabil, în semn de compensaţie, pentru progresele realizate.

Parada „Păcii Universale" pe care o face Liga Naţiunilor, nu pare a exercita nici o influenţă hotăritoare asupra popoarelor îndârjite în ideia revizuirii tratatelor.

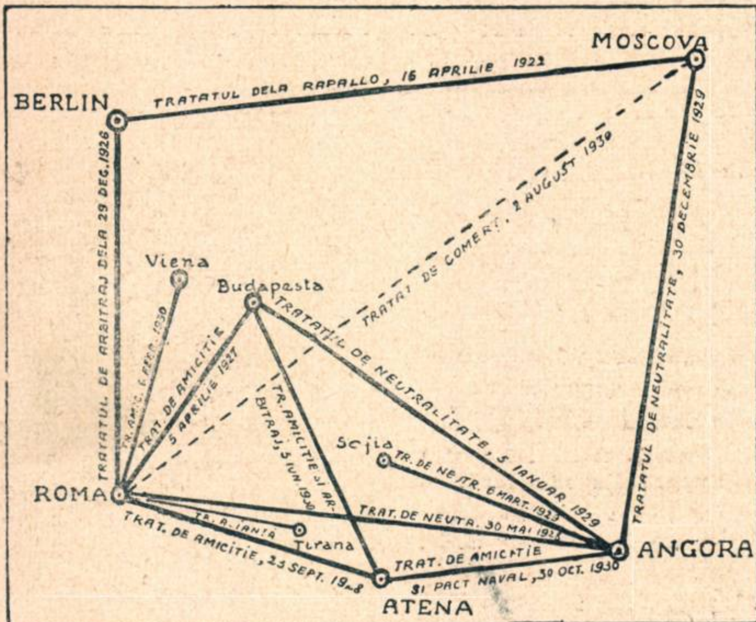
Se lucrează pe ascuns, dar se lucrează cu atât mai aprig şi nenorocirea e că preparativele ameninţătoare se fac numai în ţările inimice nouă.

S'au format pe nesimţite două blocuri formidabile, printr'o politică abil condusă de duşmanii noştri. Primul este blocul italo-germano-rus şi al doilea, aşa numitul grup al Bulgarilor, Ungurilor, Grecilor şi Turcilor. Ambele însă, sunt afiliate, prin tratate serioase, reunind astfel un număr de 300 milioane de oameni, animaţi de aceleaşi sentimente vrăjmaşe celorlalte popoare, sistematic şi intenţionat separate.

Tratatele dintre cele şapte puteri înfrăţite nu sunt, în aparenţă, decât *mici* înţelegeri politice, cu scopuri comerciale sau arbitrale, adică acte care să nu frizeze nici pe departe prevederile statutului Ligii Naţiunilor. In fond, e vorba de o fortăreaţă, unită printr'un pentagon uriaş, aşa cum arată şi schiţa alăturată, ale cărui laturi nu sunt altceva decât tratate de alianţă, cu toată aparenţa lor înşelătoare. Toate au acelaş caracter, aceeaş semnificaţie, aceeaş importanţă.

Germania, în primul rând, e legată de Rusia sovietică prin trei acte diplomatice, care constituesc o adevărată alianţă politică, economică şi militară. Şi e surprinzător că Germania, deşi semnatară acordurilor dela Locarno şi membră în Liga Naţiunilor işi permite libertatea oricărei acţiuni faţă de Moscova.

In acelaş timp, relaţiunile cu Italia, deşi sub forma unui simplu tratat de conciliere şi arbitraj, au fost din ce în ce mai

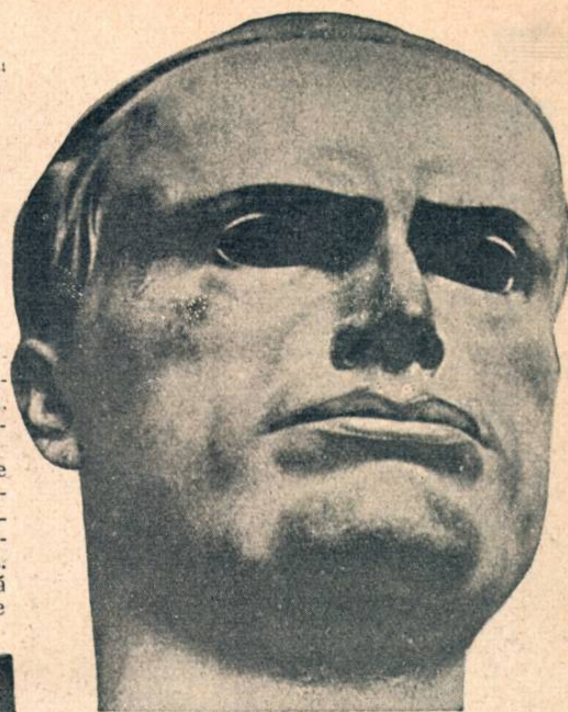

Liniile trasate de alianţe reprezintă poligonul morţii.

cordiale, mai ales anul trecut, când o delegaţie a „Căştilor de Oţel" a vizitat Roma şi a fost primită cum nu se poate mai amical de Mussolini; cu această ocazie s'a afirmat de ambele părţi, că Italia fascistă şi Germania naţionalistă, cu aceeaş soartă, acelaş destin şi că orice acţiune a lor trebue să fie paralelă.

Cu Austria şi Ungaria, Germania n'a semnat decât texte diplomatice foarte puţin importante. Se ştie că între aceste trei ţări există o apropiere, care datează de veacuri şi care nu mai are nevoie să fie întărită prin tratate oficiale.

Pe de altă parte, Italia bate recordul înţelegerilor, printr'o extraordinară construcţie diplomatică. Nici o altă ţară nu a reuşit să aibe tratate atât de importante, cu şapte popoare deodată. Vă închipuiţi ce politică fantastică duce acest Mussolini, dacă a isbutit să închee tratate până şi cu Rusia Sovietică, popor de principii cu totul antagoniste şi pe care Papa, mai zilele trecute, îl anatemiza pe toate căile.

Singura ţară balcanică, care n'a semnat nici un acord cu Italia este Bulgaria; ar fi şi inutil, în urma căsătoriei prinţesei Giovana cu regele Boris. Relaţiunile dintre cele două popoare sunt destul de strânse şi fără texte stabilite.

Simbolul răsboiului viitor
BENITO MUSSOLINI

St.: *Venizelos şi Ismet Paşa la Angora;* jos: *Hitller, celebrul agitator german pentru revizuirea tratatelor.*

Fiind un mare centru de activitate diplomatică, Turcia a fost convertită să facă parte din poligonul alianţelor central-europene şi să se lege apoi prin tratate de neutralitate şi amiciţie nu numai cu Italia, ci şi cu Ungaria, Bulgaria şi Grecia, care la rânul ei, întreţine relaţiuni de prietenie cu Budapesta.

Oare cu toate desminţirile date de oamenii politici interesaţi, nu este aceasta dovada elocventă a existenţei unei coaliţii militariste? Recentele vizite care au avut loc la Berlin, Roma, Sofia, Atena şi Angora, au urmărit alt scop, decât precizarea mijloacelor de acţiune? Cine s'ar mai putea îndoi?...

Şi cine nu ştie că procedeul puterilor aliate (Germania, Rusia Ungaria, Bulgaria, Italia şi Turcia) nu vizează altceva decât revizuirea tratatelor sau cel puţin suprimarea datoriilor de război?

Un deputat italian n'a ezitat să declare, acum o lună, la Montecitorio:

„Greutăţile financiare, prin care trece astăzi ţara noastră, se datoresc numai nedreptăţii ce ni s'a făcut, la la semnarea acordurilor".

Germania, tot atât de agitată, reclamă rectificarea frontierelor orientale, la Memel, Dantzig şi în Prusia occidentală, în afară de restituirea basinului Saar.

Rusia Sovietică are pretenţii tot atât

Jos: Delegaţia Stahlhelmului german, a fost primită cu onoruri la Roma.

de însemnate şi tot atât de absurde. Cere restituirea Basarabiei noastre, iar Poloniei îi pretinde restrângerea la un teritoriu destul de minim, după cum se poate vedea din harta pe care o publicăm.

Pretenţiile Ungariei le cunoaştem cu toţii, tot aşa cum le cunoaştem pe acele ale Bulgariei, deoarece lovesc direct în noi. Bulgaria mai vrea însă şi o ieşire la Marea Egee...

Pe când Turcia, deşi nu pare să aibe un interes prea mare în revizuirea frontierei sale europene, pentru care a şi acceptat dealtfel acel *statu quo*, prin tratatul cu Grecia, dela 30 Ocombrie 1930, are totuş obligaţii de servitute internaţională, pentru demilitarizarea a patru zone ocupate.

Contele Bethlen, premierul ungar, a vizitat de curând Angora, unde a semnat tratatul de alianţă cu Turcia.

Politica lui Mussolini este pe cât de abilă, pe atât de îndrăsneaţă. Pe lângă conflictul cu Franţa, pe motivul italienilor din Tunisia şi Lybia de sud, Ducele pretinde anexarea Dalmaţiei şi expansiunea Italiei, pe orice cale.

„Italia trebue să se întindă, sau să explodeze...

Expansiunea Italiei vizează orientul, din care micile state trebue să dispară".

Cam aşa scriu ziarele fasciste.

Harta Europei, cu revendicările teritoriale ale revizioniştilor tratatelor. Utopii moderne.

Programul acesta este urmărit deocamdată pe cale diplomatică, prin tratate şi acorduri; prin înfiinţarea a numeroase linii aeriene; prin desfăşurarea marinei comerciale şi a serviciilor de navigaţie în Egipt şi în Marea Neagră, unde Italia se plasează în prima linie, prin înţelegerile comerciale cu Sovietele şi cu Turcia. Ca să poată ajunge şi mai uşor la supremul ţel, Ducele agită ideea autonomiei Sloveniei, Muntenegrului şi Macedoniei.

Toate acestea, fireşte, au ca prim obiectiv deocamdată, revizuirea tratatelor, de pe urma cărui lucru ar rezulta, în mod precis, răsboiul european.

* * *

Trebue să vedem lucrurile clar. In cazul unui eventual răsboi, România ar avea cea mai tragică situaţie. Separată metodic de Franţa, unica aliată de forţă pe care se bazează, ar urma să se sprijine doar pe ajutorul Poloniei, Jugoslaviei şi Cehoslovaciei. Aceste ţări, însă, sunt cuprinse la rândul lor în poligonul morţii şi fiecare va avea grija să-şi apere mai întâi frontierele sale.

Iată situaţia Europei politice, la începutul anului 1931.

JOSEPH DE SAXA

La românii din Cehoslovacia

Prin tratatul dela Versailles, o parte a Maramureşului a fost atribuită Cehoslovaciei şi anume aceea situată peste râul Tisa.

Dar foarte puţini ştiu că în acest ţinut sunt foarte mult comune româneşti în care graiul şi datinele, ca şi portul, sunt păstrate cu sfinţenie.

Ziaristul francez Lucien Romier, care ne-a vizitat de curând ţara, a trecut prin această regiune, însoţit de d. Ilie Lazăr, deputat de Maramureş, spre a întreprinde o anchetă.

Fotografia noastră reprezintă pe distinsul gazetar parisian în mijlocul asistenţei, la o nuntă a unui gospodar din comuna Apşa de mijloc (Maramureşul Ceh).

CRONICA cinematografică

D. I. Suchianu

„Cântecul s'a sfârşit"

CASA „Mercur" a lansat la noi patru filme foarte asemănătoare din punctul de vedere al stilului: „Zwei Herzen", „Ein Tango für dich", „Nur du" şi „Das Lied ist aus". E interesant de urmărit evoluţia dela un film la altul.

„Zwei Herzen" a avut efectul senzaţional al ineditului. Nu un film, ci un *gen* nou fusese descoperit, ceva fermecător şi nebănuit. Am spus cu acea ocazie, că genul e interesant, dar că, după toate probabilităţile, va fi iute epuizat. Ceeace s'a şi întâmplat. Nu chiar dela al doilea film, ci de la al treilea. Căci „Nur du" e slab, pe când „Ein Tango" e minunat. Poate mai bun decât „Zwei Herzen". In el s'a luat din primul mai ales ce era fecund de exploatat, pe când „Nur du" a accentuat tocmai părţile sortite să fie progresiv eliminate, şi anume tot ce e propriu zis music-hall, defilări de „girl"-e care execută „numere". In „Nur du" asemenea exibiţii sunt mai multe ca în „Zwei Herzen". In „Ein Tango" sunt mai puţine; iar în „Das Lied ist aus" nu mai sunt deloc.

„Das Lied ist aus" este totodată punctul culminant al genului şi o uşoară abatere dela el, oarecum o îndreptare într'o altă direcţie, o îndrumare spre o artă mai gravă, mai înalt cinematografică.

Să se observe:

Mai întâi nu avem nici-un moment *scenă;* vreau să spun că nimic nu se petrece pe scenă; toate evenimentele au loc în odăi sau afară. Desigur n'a fost complet eliminată „reprezentaţia", adică domnul sau doamna care sunt rugaţi să „cânte ceva". Dar oricum, faptul că s'a ocolit sistematic şi s'a expulsat complet sala de spectacol cu cortină şi staluri dovedeşte că, măcar instinctiv, autorii şi-au dat sama că aceasta nu-i util artisticeşte.

Şi atunci când unul din actori dă „reprezentaţie" — asta are loc în condiţii foarte particulare. De exemplu, Willy Forst joacă şi cântă o întreagă „operă" la un teatru de marionete. Lăsând la o parte valoarea compoziţiei muzicale a acestei „opere de păpuşi", în care Stolz s'a depăşit pe sine, şi a făcut un lucru fermecător, — lăsând la o parte valoarea jocului lui Forst, care a fost şi el uimitor, — acest intermezzo nu este ceva izolat faţă de unitatea filmului, ci face parte integrantă din el. Este ca o adevărată confesiune a personajului din film. Nu pentrucă anecdota operii de păpuşi ar avea vre-o analogie cu intriga filmului, dar pentrucă în sine ideea aceasta de a-şi petrece timpul liber, amuzându-se cu un teatru de marionete oglindeşte foarte eloquent caracterul tânărului Weidenau, fost ofiţer în garda imperială, gentleman din alte vremuri, idealist şi plin de cavaleresc „panaş", nefericit şi rămas încă delicios de copil, cu toată firea lui, adică poate tocmai din cauza firii lui grave şi profund sentimentale.

Faptul că tânărul Weidenau, acum secretar particular al unei actriţe şi amorezat fără speranţe de frumoasa lui patroană, îşi petrece ceasurile de libertate aranjând un teatru de marionete, — acest fapt exprimă mai bine decât o confesiune directă, toată tandreţea şi puritatea sufletului lui de „chevalier sans peur et sans reproche". E mai eloquent decât o declaraţie obicinuită de dragoste. Şi, din momentul acela, decâteori apare dinaintea noastră figura lui Willy Forst, ne gândim că e vorba de fostul ofiţer al unei gărzi, care nu mai există, al gărzii unei Impărăţii ,care a murit pentru totdeauna; un „armer Teufel", de profesie şomeur, care suspină distrându-se cu jucării moarte. Şi un sentiment de nespusă duioşie întovărăşeşte din momentul acela, până la sfârşit, figura sărmanului domn Ulrich Weidenau.

A doua împrejurare în care unul din interpreţi „dă reprezentaţie". La începutul filmului, ni se arată d-ra Tilla Morland, artistă, într'un local foarte şic, la masă cu actualul, cu fostul şi cu viitorul ei prieten. E rugată cu insistenţă să cânte ceva. Şi, după ce se lasă puţin rugată, începe o arie naivă şi plină de delicateţă: „Adieu, mein Kleiner Gardeofizier", unde e vorba de falimentul bieţilor tineri foşti ofiţeri.

Trebue să recunoaştem că la început spectatorul e *agasat* de această domnişoară care tam-nesam se produce în faţa noastră. Din când în când suntem reconciliaţi puţin, datorită valorii în sine a cântecului, care, cum spuneam, e plin de graţie. Totuş agasarea revine. De ce, — de, ce, ne întrebăm noi mereu, dece ni se serveşte aşa, dela început, acest „număr"?

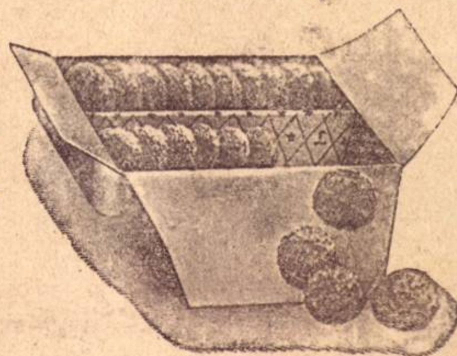
Dar iată. Mai este afară de noi, cineva, care e agasat de cântecul Domnişoarei Tilla. Este un domn din local, — din localul de pe ecran. In plin cântec, când cântăreaţa căpătase mai mult chef şi mai multă vervă, el se ridică şi spune tare, calm şi hotărît:

— „Ober! Zahlen!" Şi se aude apoi imediat „ţang!", sgomotul unui shilling căzând de sus într'o farfurie. Cântecul încetează. Şi se aud paşii acestui consumator, care părăseşte localul, nici prea iute nici prea încet. Este un moment foarte, foarte cinematografic. Dar pentru a-l face, era nevoie de un cântec, un cântec venit tocmai aşa, cam hodoronc-tronc, şi debitat ca de pe scenă; insfârşit mai trebuia, pentru ca efectul să fie tare, mai trebuia şi agasarea prealabilă a spectatorului (a mea şi a dumitale). Şi acest moment cinematografic al cântecului sabotat era foarte important. Căci el „deschide" oarecum filmul. De ce a plecat domnul acela, aşa, ostentativ? Şi filmul întreg răspunde la această întrebare. Iar melodia „Adieu, mein Kleiner Gardeofizier", din acel moment şi până la sfârşit, impregnează toate evenimentele ce se desfăşoară. Aci, ca şi în cazul teatrului de marionete, muzica este realmente un sim

(Continuare în pag. 12)

ȘERBAREA BOBOTEZII IN CAPITALA

Clișeul de mai jos, reprezintă pe Mihail Lungu, cu tovarășii săi, după prinderea crucii. Cel din josul paginei arată pe aceiași patru inși în „civil", cinstindu-se după serbarea Bobotezii.

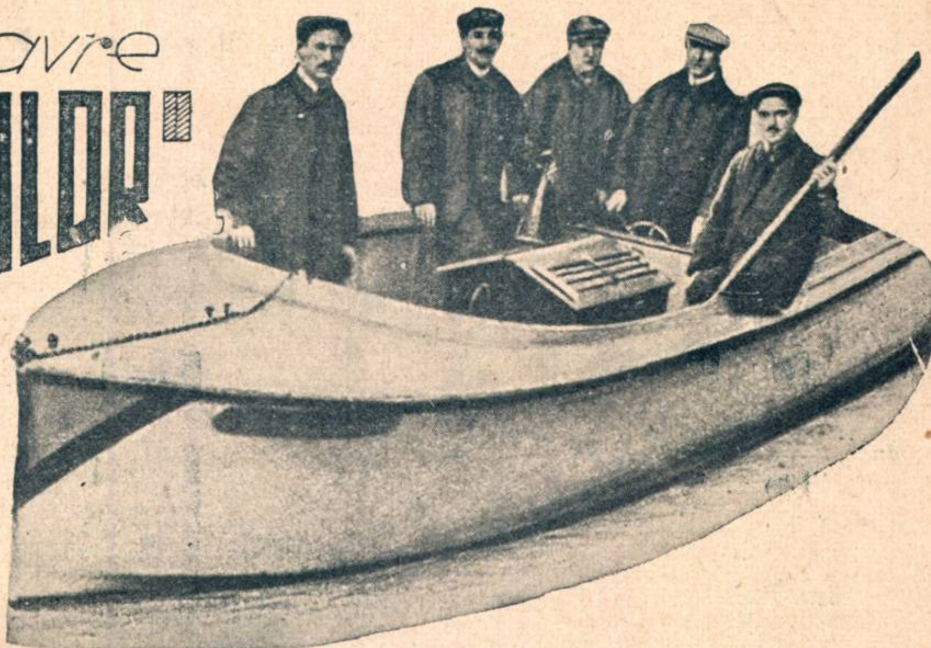
Regele Carol și Principele Nicolae, eșind din biserica Zlătari, unde s'a oficiat serviciul religios.

Sus: *Inaltul cler în cortegiu, purtând sfintele odoare;* jos: *Suveranul, Principele Nicolae, membrii guvernului și ofițerii superiori, în fruntea cortegiului, după sfințirea apelor.*

Pescuitorii de cadavre „CLUBUL SALVATORILOR"

EXISTA la Londra, în faimoasa mahala Witechapel, o asociaţie secretă, compusă din indivizi de proastă reputaţie, al cărei statut era foarte straniu. Pusă la adăpostul anumitor legi umanitariste, această adunătură de foşti clienţi ai poliţiei, îşi alesese o îndeletnicire oarecum rentabilă, dar destul de respingătoare în exerciţiul ei. In aparenţă nu era altceva, decât o societate de binefacere, cu oarecari subvenţii chiar, de pe la anumite instituţii. Membrii *clubului salvatorilor* — cum îşi ziceau ei — erau răspândiţi dealungul Tamisei şi veghiau tot timpul asupra indivizilor cari li se păreau lor decişi să se sinucidă. Datoria unui *salvator*, după cum grăia statutul clubului, era să intervină la timp şi să-l împiedece pe desnădăjduit de a-şi pune capăt zilelor. Societăţi similare există şi în alte ţări, cum ar fi spre exemplu: Franţa, Germania şi America şi pretutindeni sunt încurajate de oameni, în activitatea lor binefăcătoare.

La Londra însă, aparenţele înşelau. E adevărat că atunci când s'a înfiinţat societatea aceasta, scopul moral era nealterat. Salvatorii îşi făceau datoria cu conştiinciozitate, riscând de multe ori să piară în valuri, odată cu sinciga-şul.

Dar a răsărit un şef lipsit de scrupule, un om care încercase totul în viaţă, un individ cu mult spirit de iniţiativă şi conducere, unul dintre acei temuţi răufăcători ale căror operaţii sunt puse întotdeauna la adăpostul anumitor articole din Codul penal şi din ziua aceea clubul salvatorilor şi-a modificat programul.

Jack Cryghton, aflase despre existenţa acestui club, încă de pe timpul când se îndeletnicia cu traficul de carne vie între Londra şi Sidney şi făurise un plan diabolic, care avea să-i aducă multe parale...

Sus dr.: *Agenţii de poliţie cari au descoperit manevrele „clubului".*
Sus: *Reconstituirea unei crime, săvârşită de „salvatori", pe unul din cheiurile pustii ale Tamisei.*

FURNIZORUL DE CADAVRE

Prima lui grijă, odată ajuns în fruntea clubului, a fost să se debaraseze, încetul cu încetul de toţi membrii, cari nu i-ar fi putut executa ordinele cu desăvârşită discreţie şi credinţă. In locul celor înlăturaţi, Cryghton angajă indivizi deochiaţi, îi înarmă cu legitimaţii acordate de autorităţile oraşului — sub pretext că vrea să-i facă oameni cumsecade — şi indică fiecăruia ceeace avea de făcut, nu fără a le promite recompense frumoase, la cea mai mică ispravă pe placul său.

Misiunea era cam aceeaş caşi mai înainte, numai că de astădată se cerea mai multă abilitate. Cryghton avea nevoe de cadavre proaspete. Intrase în relaţiuni cu anumiţi savanţi dedicaţi cercetărilor chirurgicale şi cadavrele trebuiau transportate fără ştirea autorităţilor, în laboratoarele acestora. Restul nu-l mai interesa pe Cryghton, din moment ce-şi încasa costul „furniturei".

Interesul *salvatorilor*, deci, nu mai era să-l împiedece pe desnădăjduit dela pasul fatal, ci din contra, *să-l ajute*, dacă se poate... Când sinucigaşul se scufunda în adâncul valurilor, agenţii lui Crygthon se repeziau după el dar nu-l scoteau la suprafaţa, până nu-şi dădea sufletul. Pentru ei nu era o crimă ci o simplă... întârziere dela datorie.

Intr'un singur caz agenţii lui Cryghton îl salvau pe nenorocit; atunci când acesta era minor şi părea de bună familie. Şeful îşi făcuse toate socotelile şi ajunsese la concluzia că era mai mare recompensa familiei — în majoritatea cazurilor, — decât preţul cadavrului...

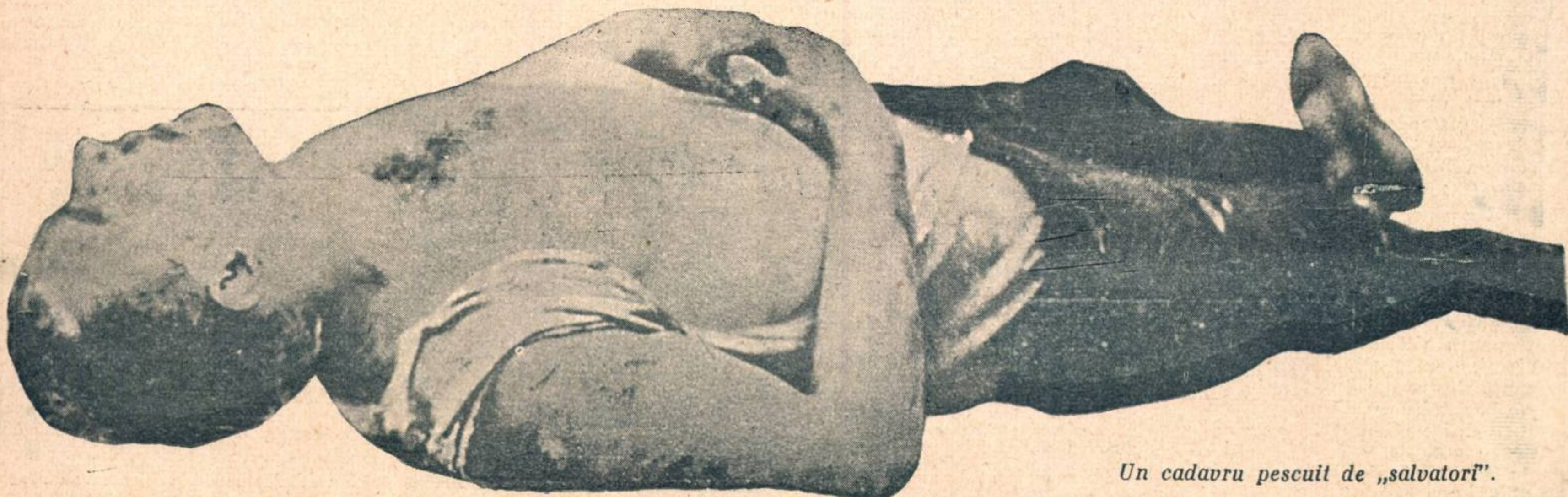
MONSTRUOASELE CRIME ALE „SALVATORILOR"

Poliţia n'ar fi bănuit niciodată manoperile criminale ale lui Cryghton, dacă acesta n'ar fi mers prea departe.

Jucător pasional şi alcoolic în ultimul grad, Jack avea întotdeauna nevoie de bani...

— Cadavre! Aduceţi-mi cadavre! — urla el, ameninţător, la fiecare reuniune a membrilor... Sunteţi nişte proşti, cari nu ştiţi să vă îmbogăţiţi!... Vă opreşte cineva să-mi procuraţi cadavre şi pe alte căi?... Pe toţi dracii, voi nu meritaţi să locuiţi în Whitechapel!...

Sub ameninţările şefului, — care-i asigura totuş contra oricărei intervenţii a poliţiei, — presupuşii salvatori începură să meargă până la a comite direct atentate.

Un cadavru pescuit de „salvatori".

Cetăţeanul pacinic care trecea noaptea târziu pe un chei singuratec al Tamisei, era atacat fulgerător, înăbuşit şi aruncat în apa neagră a fluviului. Apoi, pescuit de aceiaşi atentatori, pentrucă niciun cadavru nu putea fi vândut, dacă nu se dovedia c'a murit înecat, adică... sinucis.

Dispariţiile se înmulţiau în mod îngrozitor la Londra şi Scotland-Yard-ul clocotia neputincios în faţa misterului de nepătruns în care se făptuiau crimele.

Jack Cryghton câştiga iarăş sume respectabile, cu afacerile sale mascate.

In întunerecul de păcură... ce învăluia sinistru digurile Tamisei, salvatorii se încrucişau la fiece pas cu agenţii poliţiei, se legitimau şi treceau liniştiţi mai departe, ca la prima cotitură să-şi aştepte prada, crispaţi de dorinţa sadică de a-şi vedea victimele rostogolindu-se cu plescăit surd, în adâncul apelor necruţătoare...

La masa verde, pătimaş, nervos, cu faţa injectată şi brobonată de sudoare, Cryghton îşi aştepta mesagerul cu ultimele isprăvi, strângând furios din pumni şi pontând câte două cadavre deodată...

St. sus: *Poliţia somează;* dr.: *Jack Cryghton, fiorosul şef al „Clubului Salvatorilor".*

CURSA MORŢII

In noaptea aceea un fior de teamă s'a strecurat par'că în rândurile *salvatorilor.* Niciunul nu voia să iasă la *lucru.* Poliţia îşi concentrase forţele şi oarecare bănuieli planau asupra clubului din Whitechapel. Criminalii simţiau pământul fugindu-le de sub picioare. O voce misterioasă le şoptia să fie prudenţi. Criminalii au instinctul pericolului foarte desvoltat şi cu tot îndemnul şi ameninţările şefului, ei nu îndrăsniră să păşească pe cheiurile învăluite în ceaţă umedă, decât noaptea târziu şi însoţiţi de Cryghton.

Siluete fantomatice, lugubre, pătau din loc în loc digurile albe ale fluviului. Era par'că mai multă lume ca deobiceiu, mai mulţi candidaţi la sinucidere...

— La lucru!, porunceşte încet dar apăsat vocea răguşită a şefului. In noaptea asta am nevoe de trei cadavre. Vă dau un sfert de oră să mi le prezentaţi...

Cu paşi de pisică, câţiva dintre ei se apropiau de rampa cheiului, pe care se sprijină nemişcat, un individ puţintel la trup şi căruia nu i se poate vedea decât spatele.

Fulgerător, criminalii i-au ridicat picioarele în aer, l-au balansat o secundă pe bara de fier a rampei, şi l-au prăvălit în abisul morţii, mai înainte ca acesta să scoată cel mai mic strigăt.

Apoi, cu barca acostată în apropiere, în care a luat loc şi Cryghton, *salvatorii* au pornit să-şi pescuiască victima...

Ciudat!... Constatarea făcută le îngheaţă sângele în vine.. Cadavrul pescuit nu e un *cadavru,* ci un manechin...

In acelaş moment, farul puternic al unei şalupe spintecă ceaţa şi se fixă pe barca lor înzestrată doar cu un motoraş de slabă rezistenţă. Deoparte şi de alta a Tamisei lanterne vii, ca nişte licurici, începură să mişune încoace şi încolo.

Criminalii au înţeles într'o secundă. Poliţia le-a întins o cursă ingenioasă şi acum e pe urmele lor.

Ca un leopard încolţit, Cryghton scrâşneşte printre dinţi o afurisenie înfiorătoare şi se repede dintr'un salt la cârma bărcii. Motorul sbârnâie sgomotos, băgat în viteza cea mai mare, barca spintecă vertiginos valurile mărunte şi se avântă într'o cursă disperată.

Sforţările sunt însă zadarnice. Şalupa se apropie din clipă în clipă; se aud somaţiile poliţiştilor, din ce în ce mai ameninţătoare.

Cryghton îşi dă seama că partida e pierdută pentru el şi încearcă o ultimă şansă; sare disperat în apă şi dispare, dar niciunul dintre ceilalţi n'are curajul să-l urmeze...

Cincisprezece *pescuitori* au fost arestaţi în seara aceea şi depuşi cu actele dresate.

A doua zi, un matelot a pescuit cadavrul lui Jack Cryghton cu ţeasta sfărâmată de prora şalupei poliţieneşti...

J. de S.

Cronica cinematografică

(Urmare din pagina 9)

plu acompaniament, un accesoriu ajutător al jocului pur cinematografic, care rămâne elementul fundamental.

Insfârşit, o a treia împrejurare în care cineva din film dă reprezentaţie. Este un cântăreţ de profesie, adus dimpreună cu jazul, la o recepţie dată de bogatul tânăr domn Tönly, unul din cei trei îndrăgostiţi oficiali ai Tillei. Dar şi aci trebuesc explicaţii.

Actualul prieten al Tillei, care e şi autorul bucăţilor pe care ea le joacă, are o convorbire cu Willy Forst, secretarul particular care o iubeşte pe Tilla şi care este iubit de ea. Celalt îi arată că datoria lui de gentleman e, să nu-şi unească sărăcia lui cu nevoile de lux inerente carierii unei actriţe. In momentul acela orchestra din camera de alături, unde avea loc recepţia, începe o melodie.

— „Uite — spune atunci compozitorul — ăsta e tocmai cântecul principal din noul rol al Tillei. Ascultă. E vorba de ceva asemănător cu lucrurile de care vorbim noi".

Şi se aude atunci o voce cântând foarte Tauber valsul „Frag nicht warum ich gehe". Această bucată, pe lângă valoarea ei proprie, care este remarcabilă, are aci rost de acompaniament muzical, pentru scena mută dintre cei doi. Unul se lăfăeşte în fotoliu, se dă pe spate, închide ochii pe jumătate, admirându-şi cu complezenţă dubla lui operă: cântecul, şi eliminarea din luptă a adversarului.

Cellalt stă pe fotoliu în poziţia de şcolar cuminte, care a păţit-o; stă nemişcat, împietrit; are pe faţă ceva de copil nenorocit, fără nimic caraghios, dinpotrivă, cu acea expresie sfâşietoare, pe care o are un copil când o mare, foarte mare nenorocire i s'a întâmplat. Şi când cântecul se sfârşeşte, compozitorul întreabă: „ei, cum găseşti asta?" la care Willy Forst, par'că deşteptat din vis, duce instinctiv ţigara la gură, pentru a constata că ţigara se sfârşise: un scrum lung cât o ţigară întreagă ajunsese până la carton. Ce mijloc mai pur cinematografic ca acesta pentru a arăta nemişcarea, nemişcarea absolută a unui om împietrit de durere şi perplexitate, nemişcare contrastând iar foarte cinematografic, cu felinităţile răsfăţate ale interlocutorului. Aci, mai mult chiar decât în celelalte două exemple, muzica a fost accesoriu şi simplu acompaniament, alfabetul pur cinematografic al mişcărilor mimice rămânând elementul fundamental.

Şi fiindcă a venit vorba despre asta, trebue să mărturisim că felul în care Willy Forst umblă, salută, surâde, priveşte, încreţeşte imperceptibil din ochi sau din nas, felul cum dă din cap, insfârşit jocul lui mimic sunt de o perfecţie care ne îmboldeşte uneori să aplaudăm, în mijlocul filmului.

Să se observe: din toţi actorii filmului (şi-s mulţi, şi toţi sunt desăvârşiţi) nu cântă decât Willy Forst, eroina (şi asta numai odată) şi Verebes dimpreună cu o altă actriţă, amica Tillei (şi asta iarăş o singură dată).

In tot cazul a fost eliminat definitiv trucul naiv al domnului care cântă, cucerind admiraţia asistenţii, după care, din succes în succes, ajunge celebru. Deja în „Zwei Herzen" şi „Ein Tango" asta era deabia schiţat. Acum nu mai găsim nici urmă dintr'un asemenea „poncif" care — dela Jolson la Tauber, — au dat un neîncetat parfum de anosteală filmelor cu cântăreţi, nebuni sau nu.

Cu „Das Lied ist aus", filmul „Mercur" evoluiază spre o artă mai gravă şi mai înaltă, unde subiectul cinematografic nu mai e redus la o intrigă infantilă, făcută să dea prilejul lui Stolz să-şi plaseze operile şi câtor-va actori să-şi arate talentele de „diseuri", — ci este un subiect veritabil artistic, ca în romane sau în teatru, subiect consistând dintr'o idee profundă. In filmul nostru ideea e puritatea sufletească a unui tânăr distins, cu o educaţie morală şi artistică aleasă, puritate cu atât mai fermecătoare, cu cât păstrează ceva demodat, rămas din acele vremuri de linişte şi decenţă, pe care vorbirea curentă le numeşte aşa de sugestiv: „timpuri bune". In viitorul film al Casei „Mercur" suntem siguri că Bolvary, Stolz, et Co., vor găsi o altă temă, nouă, şi tot atât de omenească.

Că nu mă înşel —, iată o dovadă. Este o scenă, aceea cu lecţia de dans, pe care Forst o dă lui Verebes. Extrem de amuzantă în sine —, ea frizează puţin bufoneria şi face un efect uşor desagreabil, ca tot ce este străin, strică o anumită unitate.

Ar trebui să spunem ceva şi despre text, despre textul vorbit. Căci „Das Lied ist aus" e un sută-la-sută-vorbitor. O vom face altă dată.

D. I. SUCHIANU

ACTUALITĂȚI

St.: *Lampagiu din Berlin, care curăță geamurile felinarelor, pentru ca acestea să dea mai multă lumină;* dr.: *Judecătorul William Clark din Newark (Statele Unite) a dovedit că din cauza unei lacune, legea prohibiției n'are valoare juridică și că toate delictele in speță, au fost pedepsite ilegal.*
Dr. jos: *Mareșalul Joffre, marele invingător dela Marna, a murit.*

Dr.: *Telegramele au anunțat moartea lordului Melchett, fondatorul „Trustului Chimical" englez;* jos: *Căsătoriile au sporit foarte mult în regatul britanic. Iată un grup de tineri căsătoriți, inscriindu-se în registrul bisericii unde s'au cununat.*

SPORT REGAL

Sinaia și-a îmbrăcat din nou mantia albă de iarnă.

Reședința regală e scăldată în dalbul de nea, scânteind în razele soarelui hibernal.

Suveranul, Voevodul Mihai, Regina Maria și Domnița Ileana, practică zilnic sky-ul și săniuța, cu o adevărată artă sportivă.

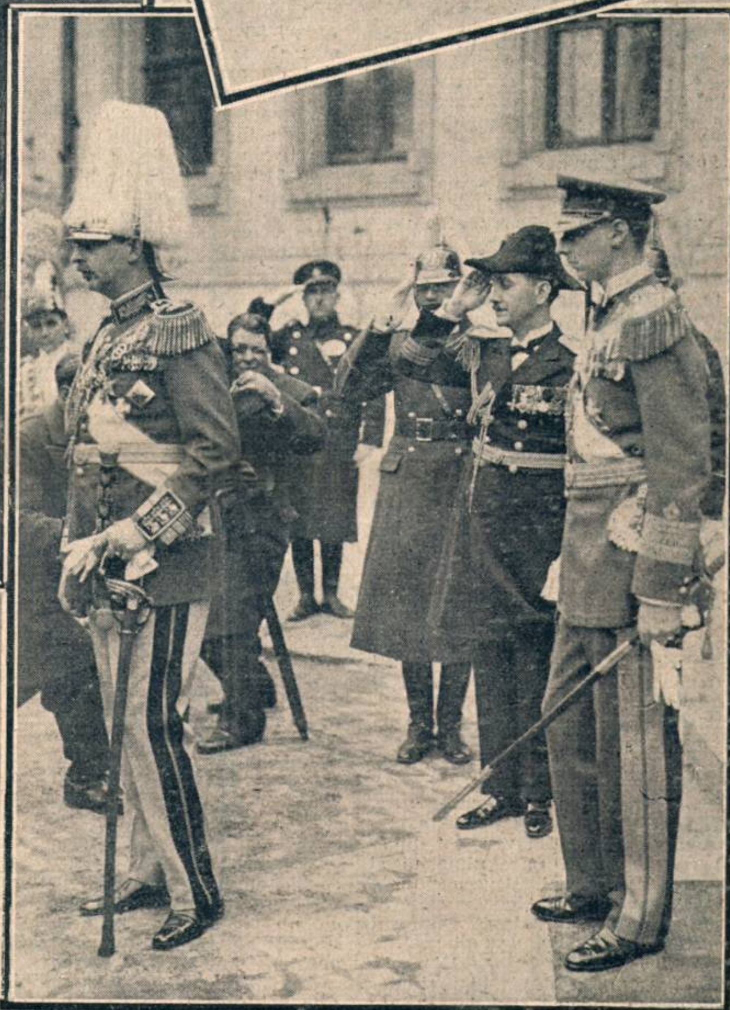
In pagina aceasta, publicăm câteva instantanee prinse la Sinaia de reporterul nostru fotografic, trimis special pentru acest scop.

Jos: SERBAREA ANULUI NOU LA PATRIARHIE: *Regina Maria Principesa Ileana și Patriarhul Miron, la solemnitate;* dr. jos: *Regele Carol și Principele Nicolae, în curtea Patriarhiei.*

Foto Berman-„Realitatea"

Sfaturi pentru îngrijirea frumuseţii

Madona Brună. — Pentru pori dilataţi, vă sfătuesc mai întâi să vă ştergeţi seara obrazul de fard, cu: Na Boracic 5 gr., Menthol 0,50, Rachiu de drojdie 100 gr., aq-lauro-cerasi 50 gr., apă hammamelis 50 gr., glicerină 10 gr., apă de rose 10 gr. Lamonificare.

Floricuţa cea blondă. — Contra căderii părului, următorul tratament este eficace: mai întâi o spălătură săptămânală pe cap cu apă, în care aţi fiert bine 100 gr. Lemn de Panama şi săpun de gudron. Apoi o fricţiune bună cu: cloral hidrat 5 gr., sublimat 1 gr., amoniac 20 gr. kali nitric 10 gr., alcool Lavandula 100 gr. Ext China 20 gr., Ulei ricin 20 gr., T-ra Cantaride condurango a. 20 gr. Pentru sâni urmaţi cu fricţiunile cu alcool, purtaţi soutienul şi faceţi duşuri reci. Mâncaţi castane. Pentru a avea nasul mai subţire trebue o operaţie de estetică, dar e costisitoare, dureroasă şi cere răbdare.

O adoratoare a Muzelor. — Te înşeli scumpa mea adoratoare a Muzelor. **Selma Lagerlof** are vârsta de 50 de ani trecuţi. E tot o laureată

a premiului Nobel pentru literatură, ca şi Sigrid Undset pe care ţi-o prezint. Nu-i aşa că despre dânsa se poate repeta celebrul dicton francez: **La valeur n'attend pas la nombre des années!**

E tânără şi simpatică.

Cât despre operele ei cele mai celebre şi pe care le vei găsi şi în germană sunt: „Cristin Lavranstochter" şi Olaf Audunssohn.

Nu mă supăr de loc, dimpotrivă, sunt fericită că una din „fetele mele", cum te intitulezi mata, se ocupă şi cu înfrumuseţarea minţii, nu numai a chipului.

Mica Poloneză. — Pentru tenul extrem de uscat ce îl aveţi, vă recomand ca apă de toaletă, lapte dulce îndoit cu rachiu. Veţi sterge obrazul cu acest amestec. Apoi veţi utiliza crema Laura No. 1 care e grasă.

Nuţi. — Nu cunosc preparatele de care mă întrebaţi ;ştiu numai că au un preţ foarte pipărat.

Vă recomand crema: Sulfat de aluminiu 1 gr., Sulfat de Zinc 2 gr., Kali carb. 2 gr. Cetaceum şi ac. stearic au 20 gr., glicerină 40 gr. apă de hamamelis 10 gr. O pudră bună şi săpun de pucioasă.

Lilian Harvey. — Crema dela Nuţi e bună pentru riduri. O vei prepara şi mata. Dacă petele sunt din cauza ficatului trec foarte greu. Dacă sunt de soare, mai uşor. In tot cazul încearcă: Hidrochinonă 2 gr. Ac. phosforic 1 gr. alcool 100 gr. apă hamamelis 50 gr. apă lauro-cerasi 50 gr. glicerină 20 gr.

Olguţa. — Reţeta din revistă a stelei de cinema **Lilian Harvey, tot din această rubrică, îmi pare nimerită** şi pentru petele ce le ai. Pentru puncte negre tamponări cu Alcool camforat şi amoniac: 100 gr. alcool camforat 20 gr. glicerină 10 gr. amoniac.

Maria Ion de 30 de ani. — M'a mişcat mult scrisoarea d-tale şi mai ales apelul disperat ce-l faci la ştiinţa mea. Foarte prost din partea bărbatului frumos ca un Apollo, cu ten de porţelan, pe care spui că-l ai, să te apostrofeze mereu cu cuvântul de babă. Dar îl vom pune noi la rezon şi vom ieşi triumfătoare. Mai întâiu nu te vei mai spăla deloc cu săpun pe obraz. Vei utiliza apă de obraz cu lapte şi rachiu în părţi egale apoi crema: Laura No. 1 care e bună pentru tenuri uscate. După 2 săptămâni de tratament aştept răspuns.

Edm. Rastand. — Sub numele de Gomina Argentina simplu. E recomandabilă.

Pentru puncte negre reţeta dela Olguţa.

Fiica ta. — Drăguţa mea fiică, îmi pare rău că ai de suferit din cauza tenului gras ce'l ai. Nu-mi semeni în această privinţă. Te sfătuesc să abandonezi orice fel de cremă. Vei spăla obrazul cu vată şi cu apă Laura. Iar dimineaţa cu săpun de Borax sau de sulf. Dacă peste 10 zile tenul nu se convinge să devină mai puţin gras, îmi vei scrie din nou.

Iosephina-Henrietta. — Mai întâiu începi cu dieta respectivă pe care cred că o cunoşti. Crema ce o ai, o utilizezi seara la culcare, după ce mai întâi vei spăla obrazul cu apă caldă şi săpun de Ichtiol. Dimineaţa tot cu acelaş săpun, speli obrazul de cremă. Cum ai făcut până acum?

Nadia Dolores. — Probabil că scrisorile s'au pierdut; sau rătăcit; în tot cazul regret că ţi-am prilejuit disperare. Iată acum îţi răspund: Pentru ten gras şi pori în care înfigi un chibrit aşa cum spui, sunt de părere să utilizezi reţeta dela Madona Brună din revistă. Ţi se potriveşte minunat şi apa şi crema.

Kitti Levina. — Doctor I. Jianu face astfel de operaţii. Nu este cu glande Woronoff, ci pur şi simplu de întinerire prin întinderea pielei de prisos, tăiare şi coasere la loc în dreptul ambelor urechi. Aşa e că acum v'am înţeles?

Gheorghe Ionescu. — Da, veţi spăla capul cu săpun de Gudron şi apă în care aţi pus borax cam 50 gr. la 5 litri. Apoi fricţiunea ce o aveţi. Fricţiunea în fiecare seară; iar spălarea săptămânal. Pentru coşuri dietă şi crema Laura No. 2.

Melec şi Azyadé. — Fardul îl veţi îndepărta seara cu vată şi cu Ac. benzoic 1 gr. Ac. salicilic 1 gr. Glicerină 20 gr. Alcool 50 gr., apă laurocerasi 50 gr. apă de rosae 50 gr. crema: Cetaceum 20 gr. Ceară 10 gr. Unt de migdale 50 gr. Zeamă de lămâie 10 gr. t-ra benzoe 1 gr. Pentru păr exact ca la Floricuţa cea blondă. Pentru închiderea culoarei: Sulfat de fer 10 gr. Nuci de Gale 50 gr. Vin roşu 300 gr. Se fierbe bine o oră şi se filtrează. Vinul se înlocueşte pe măsură ce scade la fiert. Cu această soluţie se va fricţiona părul de 3 ori pe săptămână.

Diana. — Pentru a vă îngrăşa repede şi sigur vă sfătuesc mişcare cât mai puţină şi mâncare des. De preferat grăsimi, unt lapte, dulciuri, gogoşi plăcinte, macaroane.

Ovomaltine sau Radio-Malt, sau Realfen.

Pentru mâni eu cred că suferiţi de degerături. Vă amintiţi să vă fi degerat vreodată mâinile sdravăn?

Puişor. — Exact ca Diana, care ca şi mata ar face nu ştiu ce să se îngraşe repede şi sigur.

Bona Fides. — Lapte dulce un pahar. Zeama dela 2 lămâi şi un gălbenuş de ou. Cu această cremă veţi unge bine gâtul şi braţele în fiecare seară. Ziua veţi unge: Lanolină Vaselină ca 20 gr. Zinc oxid 10 gr. Amidon 15 gr. Adrenalină soluţie 5 gr.

Carmencita. — Puteţi utiliza ceaiul de muşeţel în comprese. Pentru ten îţi recomand apa de toaletă: vin alb un pahar, zeamă de la o lămâie, apă de rosae un pahar. Crema Laura 1.

Flowerbut şi Lulu. — Reţetele de la Floricuţa Blondă sunt utilizabile pentru păr şi nu strică nici părului vopsit.

Clarinett. — Nu e bună crema în cazul tenului Dv., gras. Totuşi o cremă pentru ten gras ar fi: lapte dulce, un pahar zeamă de la 2 lămâi şi un gălbenuş de ou crud. Albeşte în acelaş timp.

Argentina. — Pentru mâini ce reţete aţi utilizat ca să ştiu ce să vă dau. Pentru puncte negre: Ac. salicilic 1 gr. **Mentol** 0,50 gr. Na sulfuric 5 gr. alcool camforat 100 gr. glicerină 20 gr.

Philipine. — Săpun de Marsillia ras 100 gr. Făină de Migdale 50 gr. Făină de orz 50 gr. Apă caldă 300 gr. glicerină 50 gr. Cu această compoziţie veţi spăla mâinile seara. Apoi le veţi unge cu glicerolat de amidon 10 gr. Lanolină Vaselină ca 5 gr. Unt de cacao 5 gr. Ulei de migdale 10 gr.

Fic dela Bacău. — Vă mărturisesc că preţul e foarte exagerat şi mă îndoesc de rezultat.

Cora. — Vă recomand să încercaţi o cremă simplă de exemplu: ceară 5 gr. Cetaceum 12 Ol de nuci 40 gr. Apă rasae 10 gr. Nu cunosc compoziţia cremei ce utilizaţi de 3 ani şi care v'a făcut atât de rău.

LAURA

O minge preţioasă

LA YANKEE STADION, din New-York s'a desfăşurat un match de rugby între echipele reprezentative ale marinei şi armatei de uscat din Statele Unite.

Este evenimentul cel mai de seamă al sportului american, bine înţeles imediat după marile matchuri de box. Au asistat peste 70 de mii de spectatori, încasându-se circa 100 de milioane de lei. Incasările au fost afectate unui fond de binefacere.

A asistat şi preşedintele Statelor Unite, d. Herbert Hoover.

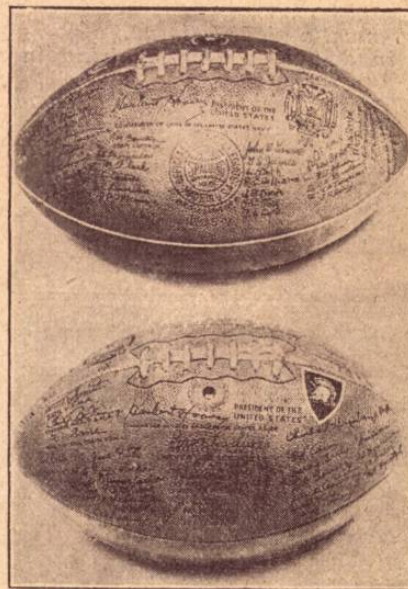
In timpul pauzei dintre cele două reprize, s'a pus la licitaţie o minge de rubgy, pe care s'a iscălit preşedintele Hoover, secretarul de stal de la departamentul marinei şi cele două echipe.

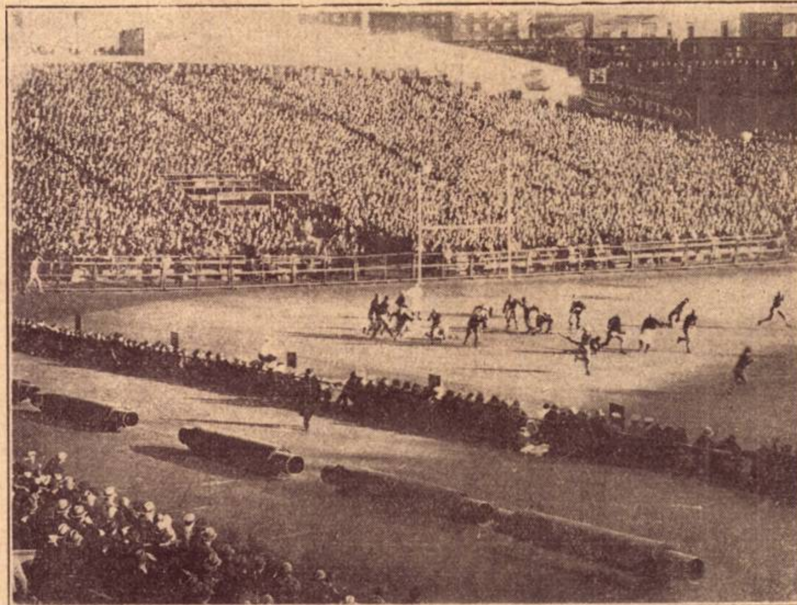
Numeroşii prieteni ai fiicei generalului Booth, şeful armatei salvării au cumpărat această minge şi au donat-o amicei lor.

Clişeele noastre reprezintă balonul şi o fază a matchului.

Pe fotografia mai mică se remarcă la mijloc semnătura d-lui Hoover.

Tribunele, pe cealaltă fotografie, sunt arhipline de spectatori. Faza reprezintă un atac respins de marină.

Teatrele noastre

Hotărît lucru: „Barul minune" e cu adevărat o minune. O minune muzicală, brodată pe mult spirit şi mai ales pe originalitate. Intr'adevăr, proza se împleteşte admirabil cu minunatele cuplete.

Teatrul „Carol II" şi-a ales foarte bine premiera, căci „Barul minune" a ajuns celebru prin cupletele sale, fredonate de tot ce are capitala mai distins.

Minunata companie de sub direcţia d-lui Ionel Ţăranu, adăpostită în simpatica sală a teatrului „Alhambra" din str. Sărindar, îşi continuă inepuizabila serie a marelui succes *„M. B. et Co."*.

O comedie adorabilă, distractivă la maximum.

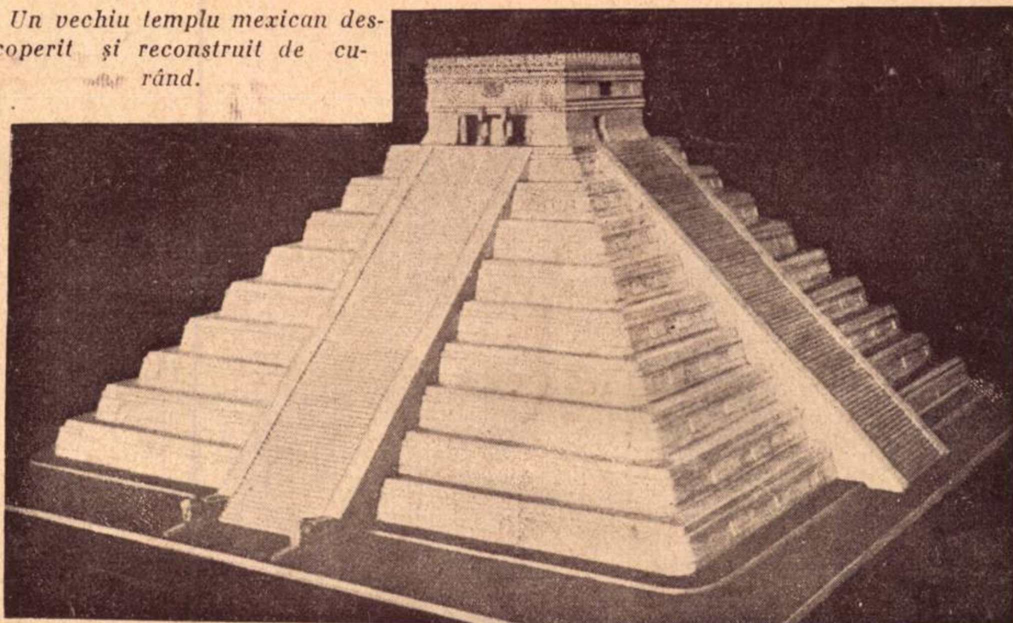
Antren, veselie, exhuberanţă şi talent, mult talent, iată cheia succesului teatrului „Alhambra".

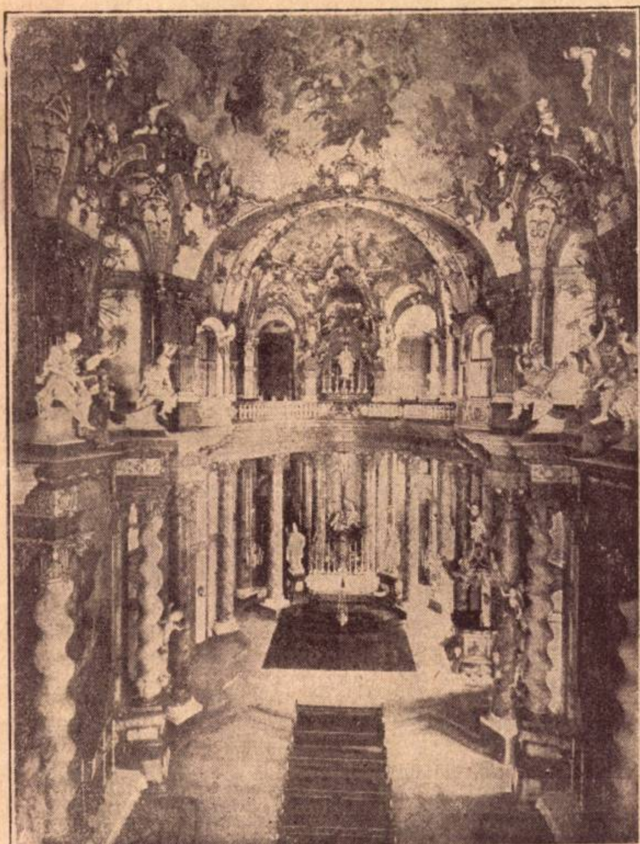

D. IONEL ŢĂRANU
Directorul Teatrului „Alhambra"

LĂCAŞURI de RECULEGERE

Un vechiu templu mexican descoperit şi reconstruit de curând.

Interior din catedrala imperială din Würzburg.

INCA din timpurile preistorice omul, din nevoie de adăpost şi de frica fiarelor sălbatece, s'a învăţat să-şi construiască din crăci de arbori şi din bârne, o colibă, sau să-şi sape în pământ un bordeiu.

Temându-se însă şi de mânia zeilor imaginaţi pe cari îi socoteau a tot puternici, oamenii primitivi au început să le ridice şi lor adăposturi, unde să le poată aduce sacrificii.

Săpăturile arheologilor au scos la iveală ruinele acestor lăcaşuri de reculegere, unde strămoşii noştri veniau să-şi întărească sufletele, înspăimântate de misterele intunecatelor păduri.

Cu timpul însă, pe măsură ce omenirea a urcat scara civilizaţiei, a început să ridice zeilor lăcaşuri din ce în ce mai fastuoase, dintre care unele au devenit adevărate monumente de artă arhitectonică.

Mai mult decât ori unde, în bisericile şi templele închinate divinităţilor, geniul omenesc a adus prinosul talentului său şi mai mult decât ori unde, în aceste lăcaşuri de reculegere, se întâlneşte laolaltă fastul şi bogăţia.

Pentrucă aici, unde oamenii se simţiau mai aproape de Dumnezeu, au socotit ei că trebue să depună sârguinţa lor neprecupeţită.

Priviţi catedralele catolice, zidite în stilul gotic, cu minunatele lor sculpturi şi ornamentaţii; bisericile ortodoxe, cu fastul lor interior şi picturile lor murale; templele religiilor orientale, cu complexul fastului lor!

Şi nu trebue să ne mire că aceste lăcaşuri, închinate zeilor, se bucură de atâta lux, odată ce ele sunt considerate drept adăposturile unor fiinţe supranaturale. Cui altora decât lor le trebue lăcaşuri frumoase şi bogate?

Unele dintre aceste adăposturi de reculegere sufletească au devenit cu timpul locuri de pelerinaj, unde pelerinii din toate colţurile lumii se întâlnesc, creând astfel, în mod firesc, centre nouă sociale.

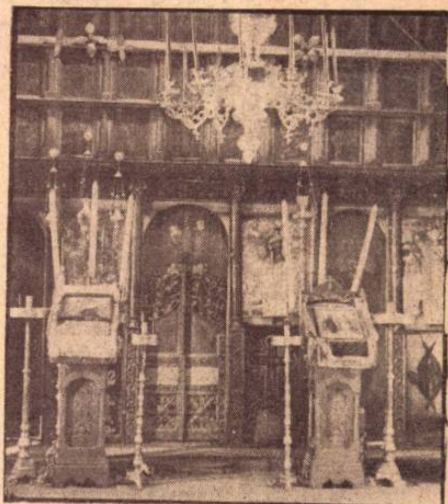
In afară de înfăţişarea internaţională ce se desprinde la credincioşii unei aceleaşi religii, noile aşezăminte omeneşti care iau naştere în jurul unui lăcaş de pelerinaj întăresc — evident parţial — această înfrăţire.

Adăposturile de reculegere sufletească contribue astfel în acelaş timp şi la mărirea dragostei de oameni.

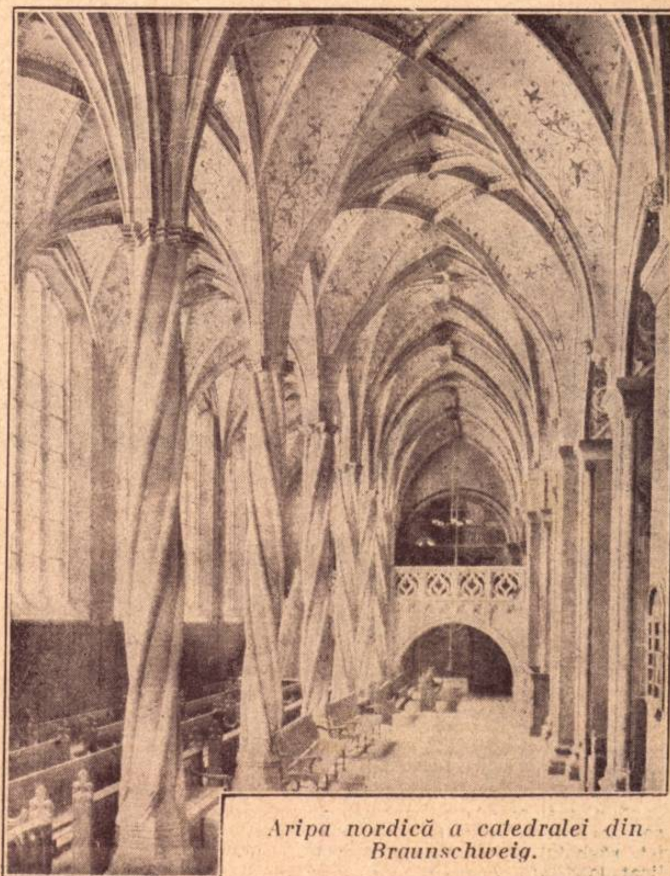
Moschee la Skembek. De remarcat originalitatea construcţiei.

Pentru a nu examina decât exemple tin ţara noastră, este de-ajuns să arătăm, că cele mai puternice institutiuni de cultură, s'au fondat şi au prosperat în jurul mânăstirilor şi bisericilor, ridicate de domnitorii trecutului.

Un altar ortodox.

Istoria vorbeşte astfel destul de lămurit.

Aripa nordică a catedralei din Braunschweig.

DE VORBA CU CITITORII

Finkelmann-Huși. — D. Abrahms își face stagiul militar și astfel se explică întârzierea. Am intervenit însă și veți primi răspunsul în curând.

Liebelei. — Evelyn Holt locuește la Berlin-Charlottenburg, Schillerstrasse, 121. E născută la 3 Octombrie 1908.

M. C. L. — Regret, scump prieten, dar nu-mi pot permite luxul unui secretar.

Gilly. — Ești amorezat de Gina Manès?... Condoleanțele mele! Să afle numai, Georges Charlia, toată povestea asta și fii sigur că are mijloace să te resemneze. A, poate nu știi cine e Georges Charlia! Este acela pe care ai fi dorit d-ta să-l înlocuești...

Mica Valentina-Sofia.— Pentru Corine Griffith și Greta Garbo adresați corespondența prin „The Standard Casting Directory", 616 Taft Building, Hollywood, Ca.l U. S. A. 2. Regret foarte mult dar nu-mi mai amintesc cine a interpretat acel rol. Filmul s'a prezentat cam de mult la noi.

Appolon. — Poate că vom institui în curând și un asemenea concurs, dacă ne vom convinge că va prezenta un interes deosebit. 2. Mihalescu nu are decât relațiuni foarte puțin însemnate cu țara. Filmează din când în când la Paris dar nu are un angajament stabil la vreunul dintre studiouri. Da. E căsătorit cu o franțuzoaică 3 Lupu Pick a debutat în cinematograf ca regisor prin anul 1915. Avea pe atunci 24-25 de ani. 4. Bob Curwood a interpretat primul rol mare la casa Universal prin anul 1926. Peripețiile acestor debuturi au fost publicate amănunțit în revista noastră.

I. Aramă-Constanța. — Gary Cooper se numește... Gary Cooper. Adresează-i corespondența la Paramount Studio, Hollywood, California, U. S. A.

O blondină. — A avut părul tăiat și acum poartă coc... Asta, ca să vă împac pe amândouă...

Gh G. Șt. — Dacă ai fi urmărit din cronicile trecutului toată activitatea acestei asociații, ne-ai fi scutit de o interpelare atât de drastică și atât de puțin justificată. Nu scumpe domn, n'am făcut elogiul aceste asociații din influente externe. Am spus: „francmasoneria activează pentru binele omenirii", pentrucă acesta este principiul pe care s'a constituit și care o susține... Eu nu sunt francmason, ți-o afirm **pe cuvânt de onoare**, dar mi-a plăcut totdeauna să mă interesez de toate lucrurile și să le privesc prin prizma adevărului. De ce adică ne-am transforma în dușmanii cuiva, mai înainte de a poseda argumentele noastre, personale?... Dacă masoneria ar fi vinovată cu ceva, fii sigur că n'ar mai face parte din ea cei mai ilustri și mai corecți umanitariști, cei mai mari intelectuali: regele Angliei, președintele Statelor-Unite, Lloyd George, Clemenceau, ca să nu cităm decât câtiva. **Și să mai știi dela mine că dacă n'ar fi existat pe vremea aceea oarecare destrămări în sânul masoneriei, răsboiul mondial ar fi fost împiedicat la timp.. Dacă n'aș avea un** spațiu atât de redus, ți-aș oferi documente sdrobitoare pentru ideile d-tale eronate... Dealtfel n'aveai nici un motiv să te superi pe mine; când scriu îmi exprim ideile personale și-aș fi absurd dac'aș pretinde să se împace absolut toată lumea cu ele.

Ochi căprui, fură inima oricui. — Ba mai pune-ți vorba'n cui... Dacă **furi**, păcătuești și ajungi la... Văcărești. 2. Verner Fuetterer locuește la Berlin—Halensee, Paulsbornerstrasse. 1. (îi poți scrie și prin „Film Fuhrer" 217, Friedrichstrasse, Berlin S .W.) Referă-te la revista noastră și vei primi răspuns. 3. Willy Fritsch la Berlin-Charlottenburg, Kaisersdam, 95. 4. Lilian Harvey, Berlin, Wilmersdorf, Dusseldorferstrasse, 47, iar pentru Ramon Novarro adresează la Metro-Goldwyn-Mayer Studio, Culver-City, Calif. U. S. A.

Diogene. — Insfârșit, neprețuit înțelept, iată-te iarăși în rândul corespondenților mei. Și fiindcă suntem prieteni vechi, public o fotografie în cinstea curiozității tale... Mă întrebi dacă vedetele mai au timp să semneze autografe. Ai dreptate, timpul vedetelor e foarte prețios și până acum se întâmpla adeseori ca această sarcină să revină secretarului. Un inventator s'a gândit însă să le vină în ajutor cu un aparat pe care-l vezi în fotografia aceasta.

Dispozitivul acesta permite vedetelor să semneze dintr'odată, șase fotografii. Vezi, deci d-le Diogene că problema, ca și povestea d-tale cu... locuința, s'a simplificat și nu mai avem a ne teme, de azi înainte, că autografele nu vor fi originale.

Seliman-T. Severin. — Nu ți-am răspuns până acum, pentrucă speram că anul 1931 o să-ți aducă mai multă minte. M'am înșelat. A fost așa de vitreg cu d-ta acest an!...

Ileana. — 1. N'au fost romane, după cât mi-amintesc, ci scenarii... fanteziste. 2. Nu, cântărețul despre care-mi vorbești, n'are nimic comun cu politica.

O fată veselă din Cernăuți. — Ce să faci ca să te iubească Ramon Novarro? Să mănânci icre de Manciuria și să te culci pe urechea cealaltă!... Are ochii negri și o iubește pe Manon Lescaut. Scrie-i la Poste-Restante, via Mizil, și nu uita să-i anexezi un pachețel cu zahăr candel. Se omoară după el nu altceva... 2. Două inimi într'un vals, a fost un film bun,... pe vremea lui.

Vis și lacrimi. — Poem în proză!... Realitatea e ceva mai aspră; suferința și mai grozavă, când o suporți printre străini. Dumneata care ți-ai adoptat principiile lui Rousseau, d-ta care nu te împaci cu legile **stupide** ale societății, nu ești potrivită acestei cariere, unde intrigile și minciunile sunt mai numeroase ca în orice alt domeniu. Eu, dudue, nu te sfătuesc să-ți părăsești postul.

Rellu-von-Morena. — Naiv ce ești, crezi că trebuie să trăiască neapărat interpretul ca să i se sonorizeze filmul? (Să nu confunzi vorbitorul cu sonorul simplu). In „Arena Insângerată" nu s'au anexat decât muzica și — probabil — sgomotele și tot astfel se procedează cu orice alt film realizat în versiune mută. Prezența interpreților este deci, inutilă. 2. Francesca Bertini se pare că s'a retras definitiv din carieră. Mieux vaut tard... — cum spune francezul. 3. Josephine Backer joacă actualmente pe scena unui music-hall parizian.

Frumoasa Dudue. — Intre Greta Garbo și Marlene Dietrich eu o prefer pe cea dintâi. 2. Max Linder a murit acum vre-o șase ani. 3 Charlie Chaplin se spune că e mozaic. Precis știu însă că mamă-sa era țigancă, stabilită într'o mahala londoneză. 4. Unul dintre cei mai bogați actori dela Hoollywood este Harold Lloyd. 5. Cum nu? Jacque Catelain filmează neîntrerupt. 6. Cine-a spus că acest film n'a avut succes. N'a ținut oare afișul timp de trei săptămâni la premieră. E un record pentru sezonul acesta de criză. 7. Cel mai bun regisor din America este socotit Ernst Lubitsch. Uff! șapte întrebări!... M'ai asasinat...

Le coeur de Josephine. — Gloria Swanson s'a născut la Chicago acum treizeci și doi de ani (spune dânsa). Are 1.58 m. înălțime și cântăretșe 56 kgr. Printre filmele ei cele mai importante, citez: „L'Admirable Cryghton", „Afacerile lui Anatole", „Dictatoarea", „Zaza", „The Coast of Folly", și „Madame San-Gene". Adresați-i corespondența la United Artists Hollywood, Cal. U. S. A.

Casandra. — Mady Christians locuește la Berlin — Charlottenburg, Berlinerstrasse, 86. Scrie-i în limba germană. Greta Garbo s'a născut la 17 Aprilie 1908. Măsoară 1.63 m. înălțime. Josephine Dunn nu e căsătorită.

Unul care vrea să știe — Vă puteți interesa la cinematografele respective.

M. Rabinovici. — N'ați citit oare tot ceeace s'a scris în revista noastră despre acest regretat artist? Era într'adevăr de o conștiinciositate exemplară. Ultimul lui film este „Ventrilogul", care va fi probabil, prezentat în curând și la noi.

Un om curios. — Arthur Schopenhauer a trăit între anii 1788-1860. Este aristocratul gândirii filozofice — cum îl numește și Titu Maiorescu în prefața traducerii lui „Aforisme" pe care, păcat, că nu ai citit-o, căci ai fi avut de învățat multe lucruri bune. Schopenhauer a fost, în acelaș timp, filozoful pesimismului, după cum dovedește și teoria lui celebră că „orice plăcere e negativă, pe când durerea e pozitivă". In românește a fost tradus, pentru prima oară, în anul 1872, când revista „Convorbiri Literare" a început să-i publice aforismele. Volumele lui ți le poți procura dela orice librărie mare și dacă știi germana să-l citești în original e cu atât mai bine. E tot ceeace îți pot spune despre Schopenhauer în această rubrică. Citindu-l, vei afla mai multe. E însă foarte greu de pătruns.

B. Rândunel. — Știi? Aristotel a spus cândva un mare adevăr: „Omul cuminte trebuie să caute ceeace e lipsit de durere, nu ceeace e plăcut." Ia pildă și rămâi la situația destul de frumoasă, pe care o ai acum. Lasă cinematograful pe seama acelora cari n'au altceva mai bun de făcut.

Sin-Sin. — Harry Piel s'a născut la 12 Iulie 1892, la Dusseldorf — orașul Vampirului. E căsătorit cu Darry Holm și are propria-i casă de producție la Berlin, pe Unter den Linden, 69. 2 Victor Janson, la Berlin-Schmargendorf, Cunostrasse, 57. 3. Jane de Balzac a murit în vara anului trecut.

Iris. — Mă silești să fac pe elefantul la grădina de copii... Dacă am spus că Willy Fritsch e logodit cu Lilian Harvey, înseamnă că numai atât se poate spune până în prezent. Crezi d-ta mai multe?... să le ai pe conștiință. Și-apoi chiar așa stând lucrurile, ce te privește pe d-ta?... O, sancta simplicitas!...

Elevul tare la chimie. — Nu m'amestec în asemenea proiecte. E riscant și-apoi, de unde să știu eu că d-ta îmi spui adevărul?... Afacerea asta cum s'ar spune, miroase a... S. H. 2.

Fetița dulce. — E adevărat, mică creatură... zaharisită. Ivan Petrovich se află în America, de câteva luni. Numele lui adevărat este Svetislav Petrovich. Din fericire nu e căsătorit, așa că poți să faci demersurile necesare, numai să nu fie... diabetic, c'ai pierdut partida.

Hygia. — Cele mai afectuoase mulțumiri pentru frumosul cadou de Anul Nou! Dac'ai ști ce plăcere mi-au procurat rândurile primite! Am în d-ta o corespondentă care știe să-mi aprecieze eforturile și munca prin cuvinte sincere... Toate gândurile mele bune spre, Hygia!...

J. de S.

Realitatea Ilustrată mulțumește tuturor cititorilor cari au trimis felicitări revistei și colaboratorilor ei, de anul nou.

Un Don Quichotte al zilelor noastre

— O răpire de oameni —

MULŢI romancieri au urmărit la Hamburg, desbaterile procesului intentat proprietarului vasului „Falke", vapor de 7.000 tone. Desigur că ei au înţeles, că uneori cea mai extravagantă imaginaţie, nu e decât un palid reflex al vieţii.

Acest proces s'ar putea intitula „Povestea unei revoluţiuni ratate", sau „O comică odisee". Dar cel mai bun titlu pe care l-ar putea găsi autorii de vodeviluri, ar fi „Furt de oameni", termenul oficial al delictului de care au fost acuzaţi inculpaţii.

Principalul acuzat, omul care a fost capul acestei întreprinderi demente, e lipsă. Fulgerat de un glonţ, când se avânta în fruntea unei cete heteroclite de polonezi, germani şi compatrioţi de ai săi, să cucerească coasta Venezuelei, generalul Delgado, mare senior şi mare visător, va rămâne pentru vecie mut; şi misterul care planează asupra acestei aventuri, nu va fi niciodată pe deplin elucidat.

Dacă ar fi reuşit, Delgado ar fi fost azi prezidentul Venezuelei.

Eşuând, „trădătorul" a fost îngropat ca un câine, sub nisipurile mişcătoare de pe ţărm.

Dar câtă uşurinţă din partea sa, în ce priveşte pregătirile, ce desinvoltură în execuţie!

OMUL CU SOMBRERO.

Intr'o zi din luna Iulie a anului trecut, se ivi la Hamburg, un om, cu o pălărie enormă, cu o sombrero, cu ţinuta mândră, cu gesturile nervoase şi sacadate.

Insoţit de două persoane, el se plimba ceasuri întregi prin port, inspectând cu grije vapoarele ancorate la cheiu. El atrase astfel atenţia poliţiei. Intrebat, spune că e regisor şi că a venit la Hamburg, ca să organizeze un film, pentru o societate franceză de cinema.

In timpul uneia din plimbările sale, acest bizar personaj întâlni pe armatorul Prenzlau şi, aproape în acelaş timp căzură de acord. Preţul: 600.000 dolari. Delgado plăti peşin. După câteva săptămâni, „Falke" era proprietatea sa, şi vaporul plecă pentru o destinaţie necunoscută de echipajul său.

Căpitanului Ziplitt, generalul îi spusese:

— Duci pe Delgado şi toată averea sa!

Averea sa? Muniţiuni şi mitraliere!

Delgado întrebuinţa de obiceiu un langaj alegoric şi plin de imagini. Ades, vorbia singur, cu voce tare, şi timp de ore întregi înmărmuria în atitudini napoleoniane, privind orizontul.

Numai după ce vaporul eşi în largul mării, echipajul fu pus la curent. „Falke" navighează spre Venezuela.

Căpitanul a dat ordin să se monteze mitralierele. Oamenii se speriară. El deleagă pe unul din ei, să se ducă la general, şi să-i spună că încărcătura e primejdioasă şi că un accident poate uşor surveni.

— Voi da fiecărui om 150 de dolari în plus!

Ostilitatea echipajului se schimbă îndată într'un entuziasm delirant:

— Trăiască Delgado! Trăiască generalul nostru!

— Ştiţi, d-le preşedinte — spune unul din ofiţeri, — oamenii aceştia, ar împuşca pe oricine, pentru bani!

ILUZIILE GENERALULUI DELGADO

Vaporul se apropia de coastă.

Lui Delgado, i s'a dat numele pe bord, „Domnule preşedinte", — cu anticipaţie.

Oamenii îi dau toate onorurile, dar râd pe înfundate de acest mare nebun.

Căpitanul a fost numit amiral şi a depus în mod solemn jurământul de credinţă, faţă de Delgado. Fu recompensat pe loc cu 1000 de dolari.

Palavragiu şi negustor, Ziplitt făcu totul cu putinţă, ca să întreţină în spiritul generalului iluzia că se află pe bordul unui vas de răsboiu formidabil, puternic inarmat, şi al cărui tir va risipi îndată, dela prima lovitură, forţele inamicului.

Ziplitt dusese înşelătoria până acolo, încât camuflase un burlan de sobă, în legătură cu un proector, şi făcuse pe Delgado să creadă că e un tun de calibru mare. Generalul era perfect convins că va reuşi să pună pe fugă cele trei vase de răsboiu, ale flotei Venezuelei.

In ultimul minut însă, se hotărăşte ca revoluţionarii să fie debarcaţi într'un punct izolat, de pe coastă, în apropiere de Cumana.

Revoluţionarii? Dar câţi erau oare?

Erau douăzeci! Numai douăzeci. Douăzeci de venezueliani, cari s'au urcat pe bord odată cu Delgado.

E adevărat însă că cel puţin 200 de partizani urmau să-i aştepte pe ţărm.

Pe drum, Delgado le dă ultimele ordine. Ei nu ştiu nici să tragă cu mitraliera. Cei mai mulţi nu ţinuseră niciodată o puşcă măcar în mână! Fu o surpriză penibilă. Dar un fochist neamţ îi învăţă, de bine, de rău, şi iată că cu câteva zile înainte de bătălie, „Falke" e transformat în şcoală de tir. Echipajul, ca să fie mai în siguranţă, a coborît în cabine.

Erau douăzeci cu totul! Evenimentele se precipitară. Incepe să se zărească ţărmul şi iată că insurgenţii amici, sosesc în mici bărci, fluturând din depărtare batistele, fixate în vârful baionetelor.

LA ATAC

Delgado, în uniformă de mare ţinută, cu pieptul blindat de decoraţii, după ce îmbrăţişă pe Ziplitt, cu sabia în aer, se asvârli în apă primul. Inamicul nu se vedea nicăieri, şi ţărmul era la o depărtare de o sută de metri de vapor, dar Delgado ştia că trebue să dea exemplu, şi continuă să înainteze în această atitudine eroică şi obositoare.

Ziplitt şi oamenii săi, crezură însă că e mai prudent să se abţină, afară de câţiva marinari, cari, revenіră după câteva ore, răniţi şi profund miraţi de ceeace li s'a întâmplat.

Delgado şi prietenii săi, după ce înaintară 500 de metri, fură primiţi cu o ploaie de gloanţe. Trupa se risipi. El singur, urmat la vre-o 30 de metri de câţiva „bravi", înainta mereu, cu sabia în aer, şi se ducea să înceapă singur lupta corp la corp, când un glonţ îl atinse în frunte.

„Falke", de pe care se auzise şueratul gloanţelor, — nu ale revoluţionarilor, cari, vai, nu reţinuseră nimic din lecţia de tir, ci ale guvernamentalilor, — ridică ancora spre seară şi reuşi să pătrundă în portul neutru, înainte ca flota venezueliană să-i fi putut bara trecerea.

St. sus: *Căpitanul Ziplit* (X) *şi echipagiul vasului „Falke", cari au transportat „trupele" lui Delgado.* Jos: *Caraghioasa debarcare a „armatelor revoluţionare, ale „preşedintelui" Delgado, în Venezuela.*

„Mari speranţe" fuseseră spulberate...

Când afacerea se cunoscu în Europa, din comunicatele Marelui stat major al Venezuelei, care anunţau „marea victorie" dela Cumana, s'a hotărît urmărirea pe cale judiciară, a armatorului şi a căpitanului. Fu, de altfel, singurul mijloc de a se evita complicaţiuni diplomatice.

Furt de oameni! Prenzlau şi Ziplitt neagă energic, şi, pare în adevăr demonstrat că, echipajul lui „Falke" nu a suferit din partea ofiţerilor nici o violenţă. Dar aceşti marinari mărunţi, inculpaţi în faţa tribunalului din Hamburg, sunt puţin interesanţi. Nu de rapt de oameni, ci de abuz de încredere faţă de Delgado, ar fi trebuit să fie urmăriţi, dacă insuş Delgado n'ar fi în afară de lege.

Sărmanul Delgado! El credea orbeşte în steaua sa. Incă din prima zi, fu de o generozitate fără margini, aşa cum altul ar fi fost a doua zi după o bătălie câştigată. Oamenii de pe „Falke", răpitori şi meschini, l-au găsit ridicul, dar el a fost sublim.

Plimbându-şi zilnic, în timpul călătoriei, privirile lui înfierbântate pe mitralierele ambalate în cale, el anticipă victoria. El uitase numai că oamenii săi nu ştiau să se servească de ele...

Câtă umanitate în această uitare! Secolul său a fost nedemn de Delgado. Tribunalul a achitat pe căpitanul Zilpitt!...

CARŢI NOUI

Nicu Spora cunoscut publicului din Deva prin activitatea sa desvoltată în cadrele „Astrei" despărţământul Deva şi ca preşedinte al Cercului Studenţilor Universitari Deva şi-a scos de sub tipar primul său volum de poezii: Glose, epigrame, poezii de dragoste etc.

Năzuinţele i-au fost răsplătite şi talentul său apreciat, volumele apă rute şi puse în vânzare epuizându-se în prima zi de apariţie.

O colecţie de versuri admirabile!

RUDYARD MULLTON

Omul cu marcă

O AVENTURĂ A DETECTIVULUI GEX TREVOR

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Inginerul Hilmar, directorul uzinelor Helefors din Suedia, se plânge detectivului Trevor Gex de dispariția unor avioane ale uzinei.

In acelaș timp, banditul Wampoo avertizează pe detectiv, că-l va ucide, dacă se va amesteca în loviturile pe care el le va da, semnându-le cu un pumnal cu dragoni pe prăsele.

— Urmați, mormăi Gex.

— Am venit ,urmă Hilmar, să vă iau cu mine în Suedia. Uzinele noastre vă oferă orice doriți, dacă reușiți să deslegați această enigmă. Ne-am adresat în acelaș timp, celor mai de seamă oameni de știință. Sunteți dispus să mergeți chiar acum cu mine, cu avionul?... Dacă nu vă e teamă cumva că... vom cădea în Marte...

Trevor Gex întinse mâna spre țigările de pe masă, și voi să răspundă, când un pumnal, svârlit cine știe de unde, veni să se înfigă în masă, prin mâneca hainei lui Gex. Fără să fie rănit, nici măcar atins, Gex avea mâna imobilizată, ca bătută de masă cu un cui de aur.

Suedezul se ridică palid, privi în jurul său.

In grădină nu văzu pe nimeni. Cine svârlise cu atâta măestrie pumnalul?

Gex, calm, scoase lama și o privi de aproape: pe plăselele ei erau sculptați doui dragoni!...

— E un pumnal chinezesc! zise el.

— Dar ce-a fost asta? întrebă suedezul.

— Un avertisment. Nu e nimic. Spuneați, așadar, că doriți să viu în Suedia, ca să cercetez afacerea dispariției avioanelor... Primesc!

— Când doriți să plecăm? întrebă Hilmar.

— Indată, răspunse detectivul. Altfel, ar putea fi prea târziu...

CAPITOLUL III

S. O. S.... S. O. S...

In drum spre Suedia, în avionul pilotat de Hilmar, detectivul Trevor Gex analiza datele ce poseda până acum, despre senzaționala dispariție a avioanelor.

Cert era că banditul Wampoo, era amestecat în această afacere, deoarece detectivul Trevor Gex, primise dela acesta avertismentul de a nu pleca în Suedia. Pumnalul cu dragoni pe plăsele, ce i se înfipsese în mâneca hainei, nu pu*ea să aibă decât această semnificație.

Gex se gândi la scrisoarea prin care Wampoo îi cerea un armistițiu. In acea scrisoare banditul prevenea pe detectiv, că-i va semnala printr'un pumnal cu dragoni, afacerile de care-i interzicea să se ocupe.

Tot în acea scrisoare, Wampoo afirma, că are nevoe de acest armistițiu, din partea lui Gex, pentru a-și împlini anumite obligațiuni religioase. Dar Gex nu putea să înțeleagă, ce legătură era între dispariția avioanelor suedeze, și religia asiatică a lui Wampoo!... Cărui cult absurd aparținea oare acest bandit chinez, și întrucât misterioasa **„resorbire în eter"** a avioanelor, — cum spunea Hilmar, — putea fi o practică mistică a acelui cult? Ce vrăjitorie făcea Wampoo?

Işi aminti atunci, pretențiunile acestui bandit, care susținea că el este șampionul civilizației orientale, în luptă cu civilizația Occidentului. Un întreg sistem de cugetare, se află la baza acțiunilor de distrugere ale acestui diabolic erou. El lupta în numele acelei civilizații mistice a popoarelor orientale, contra mașinismului european, căruia îi atribuia deslănțuirea tuturor flagelelor ce bântuesc omenirea contimporană.

In această luptă a spiritului asiatic contra Europei, Wampoo se folosia nu numai de inteligența, de geniul său mefistofelic, dar și de toate acele arme de ocultism și devinație, ale religiilor ancestrale, ale căror cult și practici au fost uitate în lamaseriile inaccesibile, de pe vârfurile Himalaei, sau în mintea ermetică a câtorva fachiri inițiați.

Pe lângă acestea, Wampoo era un adevărat geniu al Răului, al crimei. Era un flagel al omenirii actuale.. Insensibil ca o nălucă, pentru abilitatea lui nu exista închisoare, nici pedeapsă. Furia lui se deslănțuise asupra a tot ce era civilizație științifică...

Un singur om avusese curajul să-i reziste: Trevor Gex. Uneori, se părea că detectivul cuteza aceasta, fiindcă Wampoo îi permitea! Alteori ingeniozitatea și curajul detectivului, strângeau cercul în jurul fabulosului chinez, reușiau să-l demaște... Dar Wampoo scăpa... Şi lupta pe viață și pe moarte începea din nou, plină de senzaționale aventuri, ca o cursă palpitantă dealungul globului.

* * *

Bruxelles, Bremen, Hamburg, Copenhaga, — avionul pilotat de Hilmar, în care se afla ca pasager detectivul Trevor Gex, se îndrepta spre Stockholm. Era un avion puternic bimotor, pe care suedezul îl conducea cu o siguranță perfectă.

Jos, se vedea întinderea albastră a strâmtoarei Kategat și țărmii Danemarcei, cu Elseneur, unde se afla castelul lui Hamlet, în fața orașului Helsingborg, de pe țărmul suedez.

In curând, se afla deasupra Suediei, sburând deasupra orașului Gotborg.

Din anul 1500 au început lucrările canalului Kattegat-Baltica, prin locul Wener pela caracterele Trollhatta și orașul Gotteborg din Gothia, canal menit să apropie Stockholm de Occident și să evite periculoasa navigație prin strâmtorile daneze. Apa spărgea digurile și săria peste zăgazuri, până ce, după veacuri de muncă și multe vieți închinate acestei opere, canalul a fost realizat.

Cascadele dela Troll-hatta se anunță prin sgomotul lor formidabil. Din depărtare ei văzură numai spectacolul neînchipuit de măreț: oriunde te uiți nu vezi decât stânci pe cari se rostogolesc torente; spuma țâșnește la mare distanță, iar sgomotul te face să crezi că se prăbușește o lume și că natura celebrează instituirea unui nou haos. Ca un contrast bizar, printre brațele acestor cascade, apar mici insule cu flori parfumate sau buchete de arbori.

Cataractele acestea sunt bogate în legende. Chiar numele lor indică aceasta: groază de „Troll", adică de vrăjitori.

De lacul Wettern se leagă de asemeni numeroase superstiții și legende De frica Zânii lacului, mult timp săteni au refuzat să ajute la măsurarea adâncimei lui.

Pe aerodromul uzinelor Hellefors.

Detectivul Gex Trevor și inginerul Hilmar coborâră din avion; un grup de mecanici alergară spre aparat. Un tânăr salută pe Hilmar și îi spuse:

— Domnule director, soția dv. care trebuia să sosească azi dimineață cu avionul dela Stockholm...

— Spune, ce s'a întâmplat?... strigă Hilmar, devenind palid ca un cadavru.

— Soția d-v n'a sosit încă, deși din Stockholm ni s'a telefonat că avionul cu dânsa a plecat în zori...

— Carol, ești nebun?... Lydia, unde e Lydia?... strigă Hilmar.

Cu mare greutate, detectivul și tânărul inginer căruia Hilmar îi zicea Carol, putură să liniștească pe soțul Lydiei.

— Carol Folden... se prezintă lui Gex, ajutorul lui Hilmar.

Intrară în birourile uzinei.

— N'a fost semnalat nici un accident?... Vă rog să nu-mi ascundeți nimic... zise Hilmar.

— Nici un accident n'a fost semnalat ,răspunse Carol.

— Cu ce pilot a plecat?

— Cu Moskens.

— E cel mai bun pilot al nostru, se adresă Hilmar lui Trevor Gex.

Un băiat în uniformă verde aduse o filă de hârtie, și salută pe Hilmar:

— Radiofonistul uzinei a recepționat acest mesaj pentru dv.

Hilmar citi cu febrilitate:

„S. O. S. — Cârma înălțime defectat. — Suim. — Altimetrul e la maximum. — Eșim din atmosferă. S. O. S. — Lydia."

— E cazul celorlalte aparate, care au dispărut, zise Carol. Şi totuș, planul de înălțime e cât se poate de rezistent la avioanele noastre... Şi dacă s'a defectat, dece avionul în loc să cadă, se ridică până ese din atmosferă?...

Hilmar căzuse cu fruntea în mâini.

Poate pentru prima oară în viața lui, detectivul Trevor Gex se simți dezorientat, neștiind ce să facă.

Teribil mister!...

Sărmanul Hilmar, gemea:

— Lydia!... Lydia!...

Şi deodată se ridică.

Urmat de Gex și de Carol, se duse în cabina radiofonistului, îl dădu la o parte, întrebă:

— Lungimea de undă e pusă cu avionul?...

— Da, domnule director...

— Se mai aude ceva?

— S. O. S...

Hilmar îi smulse casca și și-o puse la urechi:

Auzi:

„S. O. S.... Aici avionul Hellefors B 7..." Lydia... S. O. S..."

In timpul misterioasei ascensiuni a avionului spre altă planetă, Lydia continua să transmită mesagii prin radio, spre lumea terestră pe care o lăsa în urmă:

„S. O. S. Aerul rarefiat... Hemoragie pe nas si urechi... Pilotul pierdut cunoștința..."

Şi deodată fața lui Hilmar începu să se înseninze, de o speranță; Lydia transmitea:

„S. O. S.... Coborâm... Coborâm vertiginos... Forța de atracție spre altă planetă s'a frânt... Cădem spre pământ... Cădem în Marea Albă..."

— Dumnezeule! strigă Hilmar. Se vor înneca!...

Auzi:

— „S. O. S... Pilotul Moskens revenit simțuri, readus avionul poziție orizontală. Planăm. Motorul stins. Aterizăm țărmul Mării Albe..."

— Sunt salvați! urlă Hilmar ca un dement...

— „S. O. S... (continua mesagiul Lydiei). **Aterisăm pe Dvina, lângă Arhangelsk, 65 lat., 40 long., aterisăm în câmp... S. O. S. — S. O. S. — S. O..."**

Şi nu se mai auzi nimic...

Inginerul Lars Hilmar își smulse casca de pe cap, și porunci;

— Avionul H. 45 să fie gata. Maximum de benzină în rezervor!

— Pilotați dv.? întrebă Carol.

— Da.

Și Hilmar se adresă lui Gex:

— Au aterisat lângă Arhangelsk, in Nordul Rusiei... Vrei să mergi cu mine să-i aducem inapoi?

— Ai un pașaport, pe numele oricui?... întrebă Gex.

— Am pe al meu pentru mine și d-tale ți-l voi da pe al lui Carol.

— Perfect.

Două trăsături cu un creion de grimă, în fața oglinzei, o corijare a așezării părului, și Trevor Gex luă ceva din expresia lui Carol Folden. Când acesta se întoarse, privi pe detectiv cu uimire.

— Avionul e gata. Motorul e pus în mișcare, zise el lui Hilmar, fără însă să-și poată lua ochii dela Trevor Gex.

— Carol, zise Hilmar, dă pașaportul d-tale, d-lui Trevor Gex.

— A, înțeleg... Merge și dânsul în Rusia?...

Gex privi fotografia lui Carol, de pe pașaport, și într'o clipă își desăvârși asemănarea cu ea.

— Gata! zise el.

— Ești un maestru în grimă!... zise Hilmar.

Gex redactă o telegramă, pe care o dădu lui Carol, s'o expedieze.

Eșiră în grabă; se suiră în avion: aparatul decolă...

Plecarea aceasta fu atât de precipitată, încât Gex nici nu avusese timp să se gândească ce face...

CAPITOLUL IV
SPRE NECUNOSCUT

Telegrama pe care Gex Trevor o redactase la plecarea sa în Rusia, și o dăduse lui Carol Folden s'o expedieze, era adresată mie:

Ea avea următorul cuprins:

„Plec în Rusia, sub numele Carol Folden, însoțit de Hilmar, directorul uzinelor Hellefors din Suedia. Anunță discret Siguranța generală din Paris și **Inteligence Service** din Londra. — Gex."

Am executat întocmai instrucțiunile de mai sus. Am anunțat pe ministrul de interne al Franței, care mi-a răspuns textual:

— E o nebunie! Dacă-l vor prinde, Sovietele îl vor ucide, și nici nu voi putea să intervin fățiș...

Am plecat îndată cu avionul la Londra, ca să anunț **Intelligence Service,** din Dawhing Street 10, care este, după cum se știe, instituția care se ocupă cu spionajul britanic, și de unde am obținut asigurări că agenții britanici din Rusia, vor veghea asupra lui Gex.

Desigur ,era o mare imprudență din partea lui Trevor Gex, să se aventureze în Rusia; el nu numai că fusese în timpul răsboiului, un adevărat hingher de spioni sovietici, dar zădărnicise mari planuri sovietice, după cum au putut vedea, cei cari au cetit aventurile sale, descrise sub titlul **Vampirul din castelul Zapolski,** — unde, cititorul a cunoscut activitatea detectivului la granița polono-rusă,— ca și aventurile intitulate **Cadavrul 13 B.**

Trevor Gex avea însă toate îndrăsnelile, și de aceea îl vedeam acum ducându-se singur în gura lupului.

Mărturisesc însă, că soarta sa începuse să mă îngrijoreze serios. Omul acesta curagios și leal, nu odată mă scăpase dela moarte. In schimb, eu i-am fost de prea puțin folos.

M'am hotărât atunci, să plec și eu în Rusia... Am scris patronului meu dela **New-York Herald,** să mă autorize să fac o călătorie în Rusia, pentru ziarul său, și să facă demersurile necesare, ca să fiu primit ca reprezentant al său, în Republica Sovietică.

Dar să lăsăm toate aceste chestiuni de ordin subiectiv, și să continuăm cu reproducerea reportagiilor despre aventurile lui Gex în Rusia, reportagii apărute la timp în **New-York Herald,** chiar după notele celebrului detectiv:

* * *

Avionul în care se afla detectivul Gex Trevor, pilotat de Hilmar, zbură deasupra Stockolmului, îndreptându-se spre Rusia.

Gex privi încântat peisajul.

La Stockolm piețele sunt lacuri, străzile brațe de mare. Dominăm un vast bazin, în care, lacul Moelar de o parte, marea Baltică de alta, își varsă apele, și unde o flotă de răsboi ar putea să defileze în ordine de bătae, sub ferestrele Suveranului Suediei. Palatul regal se află în față, pe celălalt țărm, în insula Riddarsholm: e un bloc de granit în unghiuri drepte, vopsit în galben. Pe terasele italiene, statui în vestmintele la modă în Atena antică, trebue să tremure opt luni sub cerul nordic. Lângă palat și puțin în spate catedrala Storkyrken, își ridică massa roșie cu cinci turnuri ascuțite și o cupolă joasă.

La dreapta și la stânga răspântii unde își dau întâlnire mai multe râuri ce se răspândesc apoi în toate părțile. Pe insulețe, grupuri de case se ridică pitorești, iar printre ele apar stânci și grădini sau siluete gotice de biserici vechi, profilate pe azurul palid al cerului.

Pietonii circulă pe cheiurile largi cât trotuoarele, iar pe lacurile din mijlocul străzilor trec roiuri de bărci cu motor și vaporașe cu corturi, sub cari pasagerii se adăpostesc de soare.

De pe terasa dela Mosebakke, se vede panorama orașului. In depărtare, solul se ondulează și pădurile de pini se întind la infinit. Baltica, printre insule, pare un lac liniștit. Pe țărm parcul Djurgarden, în care natura n'a fost corijată de mâna omului; o pădure de trei sau patru ori seculară, cu stânci verzi și pante repezi. In fiecare seară o mulțime de bărci, gondole și caice se plimbă spre Djurgarden. Cârduri mari de lebede negre sau albe plutesc printre ele. Căci dacă Veneția are porumbeii, Smirna vulturii, Moscova corbii și Parisul vrăbiile, — Stockolm este orașul lebedelor.

In poalele pădurii, pe țărm, sunt restaurante și barace de saltimbaci. Iarna, când ghiața acoperă Baltica și lacul, săniile se îndreaptă spre Djurgarden; elita se oprește o clipă la mesele de sub boschete, pe care gerul a atârnat ciucuri de cristal. Vara e locul de petrecere preferat, de unde admiri crepusculul boreal, în sunetul orchestrelor.

Avoinul în care se aflau Gex și Hilmar, traversă Finlanda; se zări Oceanul Inghețat de Nord... Pe deasupra peninsulei Kola, sburară spre Marea Albă și luară direcția Arhanghelsk. Sub ei, pământul era un mozaic de roci imense și mlaștini întunecate; departe, peisajul se albea de zăpezile Nordului. Rare buchete de pini pitici, curmă din când în când monotonia peisajului alb. Câteva corturi din piei de ren, o cabană țuguiată, din bușteni...

Aterizară în pustiul câmpului, la marginea orașului Arhangelsk. Femei lapone, îmbrăcate ca bărbații, în pantaloni de piele de focă și cu piei de reni pe umeri, înconjurară avionul.

— Au reputația, femeile acestea, zise Hilmar, că sunt vrăjitoare, și că au puterea să isbească de stânci, corăbiile de pe mare...

— Pe noi nu ne-au izbit însă de loc, răspunse Gex. Am aterizat foarte bine....

— Vrăjitoarele astea aduc totuși nenoroc!...

O patrulă de soldați îmbrânci pe femei, dându-le la o parte. Ei apucară de brațe pe cei doi pasageri, târându-i în afară de cercul femeilor.

Având afaceri comerciale în Rusia, Hilmar învățase bine rusește. Gex știa și el puțin această limbă, fiindcă în timpul războiului, fusese pe frontul polono-rus, *) ca agent al serviciului de informațiuni și contra-spionaj, al Marelui Stat major francez.

— Ce vreți? întrebă directorul uzinelor Hellefors pe soldați.

— Avem ordin să vă arestăm și să confiscăm aeroplanul! răspunseră aceștia.

Orice împotrivire fu zadarnică. Inconjurați de soldați cu baionetă la armă, Gex și Hilmar fură transportați la Arhanghelsk, orășel plin de magazine și depozite, pe fluviul Dvina, care curge gros și întunecat, ca o mlaștină, presărată cu insulețe, pe vârful cărora se ridică fostele biserici. Pe piloți și bârne, sunt construite căsuțe, străzi, și chiar grădini, ca într'o Veneție înghețată. Căsuțe albe, turle verzi și albastre. La ferestre, glastre cu flori roșii... Iarba crește pe stradă, pe acoperișuri...

Trecură pe lângă movilele pe care sunt construite palatul de justiție, palatul sovietului local, și, în fața unei barăci de bârne, trupa se opri.

Hilmar și Trevor Gex fură împinși înăuntru.

(Va urma)

*) Vezi **Vampirul din Castelul Zapolski,** publicat în „Realitatea Ilustrată".

Miss România 1931

In artă, şi în special în estetică, e foarte greu criticului să fie perfect imparţial şi deaceea singura obiecţiune mai serioasă, care s'a putut aduce concursurilor de frumuseţe, organizate de „REALITATEA ILUSTRATĂ" în 1929 şi 1930, e că alegerile n'au fost, pentru fiecare caz perfect obiective. Bineînţeles că juriile, alcătuite cu multă îngrijire, şi-au dat toată osteneala să elimine din hotărîrea lor, orice apreciere subiectivă, dar aceste jurii erau totuş formate de oameni, şi fiindcă niciodată judecata unuia nu are asentimentul tuturor, e natural că s'au găsit mulţi cari să socoate alegerile greşite. Multe domnişoare s'au socotit nedreptăţite, pe mulţi i-am auzit spunând:

— „Dumneata trebuiai să fi aleasă cel puţin Miss Muntenia", sau

— „Nimeni n'avea dreptul, în Covurlui, să-ţi dispute dumitale titlul de cea mai frumoasă".

In 1930, la Galveston — deşi juriul era format din competenţe recunoscute, — s'au găsit numeroşi cari să-şi manifeste făţiş nemulţumirea lor, faţă de rezultatul alegerii:

Câteva din alesele concursului nostru de frumuseţe din 1930, practicând un intens bombardament cu... zăpadă, în parcul oraşului Sinaia.

— „Domnişoara Del Goff nu merită să fie Miss Universe", spuneau cei mai mulţi şi spuneau în special aceasta candidatele celelalte, fiecare socotindu-se pe dânsa mult mai îndreptăţită să poarte acest titlu.

Noi dorim ca în anul acesta, să excludem cu totul bănuelile de părtinire, să eliminăm orice posibilitate de nemulţumire şi să facem aşa, încât alegerea să fie expresia aprecierii marelui public.

Alegerea va fi făcută de toţi cititorii „REALITĂŢII ILUSTRATE". Candidatele noastre vor fi cinematografiate.

După cum am anunţat în numerile precedente, candidatele la concursul nostru urmează să trimită la adresa revistei, str. Const. Mille 7, Bucureşti, cel mai târziu până la 31 Ianuarie crt., câte o fotografie format 9×12 şi buletinul pe care-l publicăm în revistă, completat cu toate datele cerute.

Din totalul fotografiilor primite, vom alege pe cele care îndeplinesc condiţiunile şi pe acestea le vom invita la Bucureşti, *pe socoteala revistei noastre, fiecare însoţită* de o rudă.

Aceste candidate vor turna un film sonor şi vorbitor, cu un scenariu amuzant, scris de Joseph de Saxa.

Filmul, imediat ce va fi gata, cel mai târziu la 1 Martie, va rula la principalele cinematografe din capitală şi la toate cinematografele din provincie. In felul acesta publicul din toată România va putea aprecia pe candidate şi fiecare va putea alege dintre ele pe acea pe care o socoate mai frumoasă.

In tot timpul proectării filmului în ţară, cititorii revistei vor găsi un buletin de vot, în revista „REALITATEA ILUSTRATĂ" şi astfel vor putea comunica preferinţele lor.

Acesta este în linii mari programul de organizare al concursului de frumuseţe pentru alegerea „Miss României" în anul acesta.

Nu mai trebue să insistăm asupra deosebitei importanţe, pe care o are pentru candidate faptul participării ca personagiu principal, într'un film modern, făcut de o casă mare.

nic. constantin

CONDIŢIUNI DE PARTICIPARE

Candidatele la concursul de frumuseţe trebuesc să îndeplinească următoarele condiţiuni:

1) Să fie cetăţene române.

2) Să aibe vârsta minimă de 17 ani şi maximum de 25 ani.

3) Să nu fie nici să nu fi fost căsătorită.

4) Să locuiască la părinţi, la rude sau dacă trăesc singure, să aibe o profesiune cinstită şi mijloace de trai onorabile. Pretindem deasemenea o moralitate perfectă.

5) Nu sunt admise la concurs artistele de teatru, cinema şi varieteu şi nici manechinele.

6) Deasemenea nu pot participa candidatele care au luat parte la vreun concurs internaţional din străinătate.

Buletinul de mai jos trebue completat întocmai şi trimis împreună cu o fotografie de format cel puţin 9×12, redacţiei noastre, Str. C. Mille 11, purtând pe plic menţiunea:

„Concursul de frumuseţe"

BULETIN PERSONAL

Numele şi pronumele ....

Adresa: Str. .... *No.* ....

Comuna .... *Judeţul* ....

Profesiunea ....

Vârsta .... *Locueşte cu *)* ....

Inălţimea .... *Talia* .... *Culoarea ochilor* ....

Culoarea părului .... *Greutatea* ....

*) Se va indica în acest loc, dacă d-ra locueşte la părinţi, rude sau singură.

Care sunt cele mai importante 20 personalităţi din România

In No. 201 al revistei noastre, am publicat un concurs pe cât de original, pe atât de interesant.

Anume, cerusem cititorilor noştri să ne indice într'un buletin de vot, care ar fi cele mai importante 20 personalităţi din România, alese din lumea politică şi din cercurile literare, artistice, militare, economice, ştiinţifice, etc.

Concursul a suscitat un interes extraordinar, cu atât mai mult, cu cât în ultima vreme, „guvernul de personalităţi" este o expresie care circulă din ce în ce mai insistent.

Un mare număr de cititori cari n'au putut participa la timp, ne-au scris rugându-ne să prelungim termenul pentru primirea răspunsurilor, publicând din nou buletinul de vot, dorinţă căreia ne conformăm în numărul de faţă.

Repetăm condiţiunile: cititorii ne vor indica în prima rubrică a buletinului, numele personalităţilor din care cred că s'ar putea forma un guvern ideal iar în a doua rubrică vor arăta numărul de voturi pe care cred că-l va întruni fiecare nume.

Voturile primite se vor totaliza indicând astfel în ordine pe cele douăzeci de personalităţi cari au obţinut cele mai multe voturi şi cari vor fi proclamate de noi — pe baza plebiscitului acestuia — *„Cetăţeni Primari"*, arătând prin acest titlu că sunt primii între egali.

Celui care va prevedea cel mai just preferinţele publicului, în acordăm un premiu de *cinci mii lei*.

Răspunsurile se primesc până la 10 Februarie, în plic închis, purtând menţiunea *„Concursul de personalităţi"*.

Alte amănunte se găsesc în No. 201 al „Realităţii Ilustrate".

BULETIN DE VOT

Votez cu următorii:	Numărul de voturi probabile
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	
9.	
10.	
11.	
12.	
13.	
14	
15.	
16	
17.	
18.	
19.	
20.	

N. B. *Nu e imperios necesar să completaţi toate cele 20 de rubrici.*